Ifcneko Tahara - Bernard Palmer

Itfoneko, fiinca fericiri

Editura Agape

Titlul original: Yoneko - Daughter of Happiness"
© 1976 by The Moody Bible Institute, Chicago © 1996 by Editura Agape
Traducător: Olimpiu S. Cosma
Tiparul: AGAPE S.R.L.
str. Podului 8
2300 Făgăraş
ISBN 973-9228-09-7

I

Spre deosebire de ultimele trei sau patru daţi cînd fusesem la biserică împreună cu prietenii mei creştini, uşa casei nu era închisă cu cheia. Cînd clanţa mi s-a învîrtit între degetul mare şi celelalte două degete, m-a cuprins panica. în seara aceea ferestrele erau deschise, şi toate camerele erau luminate. L-am privit pe Akitoshi, care mă adusese cu bicicleta.

„Roagă-te pentru mine", am şoptit eu.

întreaga familie era în salon. Onorabilul meu tată, cei doi fraţi ai mei şi sora mea erau aşezaţi în semicerc pe rogojini din stuf în faţa uşii. Şi-au aţintit asupra mea privirea ameninţătoare. Pentru prima dată de cînd încercasem, cu un an în urmă, să-mi pun capăt zilelor aruncîn-du-mă înaintea unui tren, nici un pic de milă, nici o suferinţă nu apărea în privirea strălfulgerată de ură a tatălui meu. Se făcea că nu ştie de picioarele mele amputate, de lipsa braţului meu stîng, precum şi de faptul că la mîna dreaptă nu mai aveam decît degetul mare şi încă două degete.

Nu fusese niciodată de acord cu recenta mea credinţă în Isus Cristos şi nici cu legăturile mele cu americanii. Dar, în lunile de durere care urmaseră tentativei mele de sinucidere, fusese atît de recunoscător pentru că-mi regăsisem zîmbetul şi interesul pentru viaţă, încît nu spusese nimic. Totuşi, situaţia atinsese acum un punct culminant, forţîndu-1 să acţioneze.

Dacă aş fi fost o tînără japoneză model, de optsprezece ani, supusă tatălui meu cum se cuvenea, n-aş fi părăsit religia poporului meu pentru a-L primi pe Isus Cristos. Şi nici nu i-aş fi permis lui Akitoshi Tahara, noul meu prieten, să mă conducă la întîlnirile organizate de blestemaţii de americani. N-aş fi acceptat să merg pe stradă ca să împart tractate şi să spun altora ceea ce făcuse Cristos pentru mine, şi aceasta doar pentru a nu aduce ruşine tatălui meu şi familiei mele.

M-am adresat tatălui meu cu o voce tremurătoare, sforţîndu-mă să zîmbesc. Dar el parcă nu mă recunoştea, nici nu mă vedea şi nici nu mă auzea. Akitoshi zăbovea încă la uşă, căci nu voia să mă lase singură pentru a-i înfrunta. Unul din fraţii mei a făcut cîţiva paşi şi a trîntit uşa cu mînie, ca să ascundă scena de privirea îngrijorată a prietenului meu.

„Vino aici, 'Vbneko", a poruncit cu asprime tatăl meu, pe un ton care nu admitea replică. „Stai în mijloc".

M-am supus, cu toate că nu mai trăisem niciodată vreo situaţie asemănătoare. Tremuram din toată fiinţa. Era clar că tatăl meu mai avea de spus şi alte lucruri, dar el a păstrat tăcerea cel puţin un

minut.
Eu aşteptam rugîndu-mă din tot sufletul.
„Lucrurile despre care vom vorbi sunt foarte importante", a zis el cu asprime. „Am fost mult timp răbdători cu tine, crezînd că o să-ţi vină minţile la cap şi că o să-L uiţi pe acest Dumnezeu din Occident. Dar ne-am hotărît să nu mai aşteptăm. Trebuie să părăseşti această religie creştină!"
Mi-am înăbuşit un strigăt. Bănuisem scopul acestei întruniri de familie, dar în clipa cînd tatăl meu 1-a formulat, am înţeles cît de puţin eram pregătită pentru această confruntare. Ce voi face dacă îmi vor porunci să renunţ la Cristos sau să plec? Nu puteam găsi de lucru. Nu mă puteam lipsi nici chiar de ajutorul de acasă. Pe frunte mi-au apărut broboane de sudoare, şi eu le ştergeam cu mîna.
„M-am hotărît să te fac să renunţi la această religie creştină", a continuat el, „căci este un izvor de tulburare care crează dezbinări în familie. Nu mai poţi continua astfel! Să nu te mai duci la adunare! Să nu-i mai aduci aici niciodată pe aceşti oameni!"
Niciodată nu mai fusese atîta mînie în vocea lui, nici măcar atunci cînd se certa cu fraţii mei cu privire la cheltuielile lor şcolare.
îi priveam pe rînd, uluită de ura pe care o citeam în ochii lor. Niciodată nu fuseseră atît de uniţi împotriva mea. Eram descumpănită şi copleşită în acelaşi timp.
Aşteptam să mai continue, dar el terminase. îşi dăduse verdictul. Acum era rînduî meu să vorbesc. Nu ştiam ce aştepta de la mine. Fraţii mei erau convinşi că voi ceda în faţa unei asemenea presiuni. Mă
priveau cu încredere şi aşteptau să-mi recunosc rătăcirea şi să promit că voi renunţa la prietenii mei creştini şi la adunare.
Dar nu mă cunoşteau prea bine, sau mai degrabă nu cunoşteau puterea ocrotitoare a lui Dumnezeu. Cu cîteva clipe mai înainte, o teamă groaznică pusese stăpînire pe mine la gîndul că va trebui să-L părăsesc pe Cristos sau să fiu dată afară din casă. Dar acum, eram cuprinsă tot mai mult de o pace ciudată. Nu mai tremuram; era liniştită şi calmă.
De fapt, eram bucuroasă de această confruntare. în felul meu, încercasem să aduc mărturie familiei despre credinţa mea, dar niciodată nu reuşisem să spun mai mult decît cîteva cuvinte despre Isus Cristos, şi asta atît de slab, încît, de cele mai multe ori, nimeni nu le auzea. Acum aveam ocazia să spun sus şi tare ceea ce credeam. în clipa aceea, eram recunoscătoare pentru lucrul acesta, neştiind ce mă aştepta!
„Tată, ştii că vă iubesc mult pe toţi", am început eu cu seriozitate. „Şi sunt foarte necăjită din cauza dezaprobării voastre după tot ceea ce aţi făcut pentru mine. Dar dacă mi-L luaţi pe Dumnezeu nu-mi va mai rămîne nimic. El m-a mîntuit şi mi-a dat o raţiune de a trăi. Nici nu îndrăznesc să mă gîndesc ce-ar fi viaţa mea fără El".
Ei erau uluiţi, nu se îndoiseră deloc de victoria lor. Erau convinşi că-mi voi părăsi credinţa, deoarece întreaga familie era prezentă şi unită pentru a lupta împotriva noii mele religii. Nu puteau concepe ca Isus Cristos să fie atît de important pentru mine.
Atunci am început să plîng. în cultura noastră era dezaprobată orice manifestare a emoţiei; atît tatăl, cît şi fraţii mei erau jenaţi din această cauză, ca şi cum ar fi fost o dovadă în plus că înnebunisem. Cu toate acestea, nu-mi puteam opri lacrimile. Hohoteam de plîns, şi mi-au trebuit mai multe minute pînă să-mi pot veni în fire şi să continui.
„în ciuda a tot ce mi-aţi spus", am continuat eu cît mai respectuos posibil,, „sunt fericită de a fi creştină. Ştiu că aş fi fost pierdută dacă Domnul nu m-ar fi salvat şi mîntuit. Nu mai vreau să trăiesc decît pentru Isus Cristos. Fără El, m-aş fi sinucis cînd eram încă în spital. De aceea, dacă trebuie să aleg între a părăsi casa şi a pleca de la voi, şi a-L părăsi pe Dumnezeul meu, n-aş avea altă alegere decît aceea de a-L urma. Eu îi aparţin lui Cristos".

Erau foarte uimiţi de hotărîrea mea, reduşi la tăcere de cuvintele mele. Atitudinea mea era foarte diferită de ceea ce gîndeau ei. Dar nu pentru că aş fi fost dintr-o dată mai curajoasă. Dimpotrivă, tot curajul meu dispărea în faţa durităţii din privirea lor. Dar Dumnezeu acţiona în locul meu. Aproape că nu-mi dădeam seama că joc şi eu un rol.
„Cum poţi să ai legături cu nişte americani?" m-a întrebat Yasuzo cînd şi-a regăsit graiul ca să-şi exprime mînia. „Tu ştii ce-au făcut la Hiroşima. Ce-or să creadă vecinii noştri cînd au s-o vadă pe femeia aceea venind la noi, ca şi cum ar fi prietena noastră a tuturor?"
Akiyoshi a luat din nou cuvîntul, caracterul său violent făcîndu-l să urle:
„îi dai voie acestei americance să te pună într-un cărucior pe rotile şi să te ducă în oraş ca să-i vezi pe foştii tăi prieteni pentru ca să ne faci de ruşine, vorbindu-le despre Cristos al tău!"
Atunci, fraţii mei au început să vină cu argumente. Raţionamentele lor s-au revărsat asupra mea ca un şuvoi.
„Şi mergi pe străzi cu oamenii aceia ca să împărţi nenorocitele alea de bucăţi de hîrtie ale tale şi ca să spui la toată lumea că religia familiei tale nu este destul de bună, că ne-ai părăsit pe noi şi obiceiurile poporului nostru şi că ai devenit creştină!"
„Nu înţelegi, Yoneko?" a continuat Yasuzo, fratele meu mai mare: „Oamenii aceştia se folosesc de tine. Ei se prefac amabili şi buni, şi spun că te iubesc, dar nu e aşa. Amabilitatea lor nu există decît în vorbele lor, nu vine din inimă. Ei încearcă doar să obţină ceva de la noi, pentru ca după ce l-au obţinut să te lase baltă".
Tatăl meu, care tăcuse din clipa cînd spusesem că Isus Cristos trebuia să aibă primul loc în viaţa mea, a dat aprobator din cap.
„Este adevărat ce spun fraţii tăi", a întărit el. „Ei vor să te folosească ca să cîştige bani înduioşîndu-i pe alţii. Cînd nu vor mai vrea să se folosească de tine, se va întîmpla aşa cum a spus Yasuzo: o să te părăsească".
„Dar ei n-au cerşit niciodată bani pe stradă", am protestat eu.
Lucrul acesta l-a pus în uimire. Ştia că nu puteam să mint chiar cînd era vorba de ceva atît de important.
„Atunci trebuie să aibă alt motiv ca să fie aşa de drăguţi cu tine".
„E din cauza lui Isus Cristos", am murmurat eu.
Dar nimeni nu m-a auzit. Yasuzo şi Akiyoshi strigau amîndoi în acelaşi timp şi-mi opuneau argumente răsunătoare, cu scopul de a mă speria ca să fac ceea ce raţiunea nu m-ar fi putut forţa să fac. Eram speriată. M-am rugat ca Dumnezeu să mă întărească. Am început iarăşi să vorbesc bîlbîindu-mă:
„Aş dori să descoperiţi şi voi ceea ce am descoperit eu. Singura mea dorinţă este ca voi să găsiţi aceeaşi fericire ca şi mine, datorită lui Isus Cristos".
Ochii le străluceau de mînie. Mi se părea că vorbesc cu pereţii.
Akiyoshi a înaintat, tremurînd, agitîndu-şi braţele. Apoi mi-a dat o palmă peste obraz, care m-a făcut să mă clatin. Mi-a trebuit un moment pînă să mă redresez.
Ceilalţi erau la fel de şocaţi ca şi mine. El mă mai pălmuise pînă atunci, din acelaşi motiv, dar niciodată în prezenţa tatălui nostru.
Mi-am pipăit obrazul cu degetele care îmi mai rămăseseră şi am simţit arsura lăsată de mîna lui Akiyoshi. Tăcerea tatălui meu arăta că era de acord cu palma. Dar durerea fizică nu era nimic în comparaţie cu suferinţa morală!
Mă numesc Yoneko - „copilul fericirii". Bunica îmi alesese acest nume, căci purta în el urarea şi rugăciunea ca eu să nu duc lipsă de nimic.
In ţara noastră, alegerea unui nume nu se face în grabă. Cei vîrstnici cred că un nume are puterea de a schimba o viaţă.
„Yoneko", spusese bunica mea fără nici o emoţie, „este un nume ce-i va fi de folos şi o va ajuta să trăiască pînă la venerabila vîrstă de optzeci şi opt de ani".
Am avut o copilărie fericită, dar n-am adus fericire onorabilului meu tată, surorii mele şi celor doi fraţi ai mei. Dacă aş fi reuşit să mă sinucid, ei ar fi trecut printr-o perioadă de durere, dar suferinţa lor s-ar fi atenuat prin faptul că eu aş fi înfruntat moartea cu calm şi curaj.
Dar nu aşa se-ntîmplaseră lucrurile.
In seara aceea, în gara din Tokyo, confuzia mea era aşa de mare, în-cît nu mai puteam judeca. Singurul

lucru care mă preocupa era acela de
a pune capăt existenţei mele inutile şi nenorocite. Trenul ar fi trebuit să-mi împlinească dorinţa, dar n-a reuşit decît să-mi mutileze trupul, îmi pierdusem cu această ocazie ambele picioare de la genunchi în jos; braţul stîng şi două degete de la mina dreaptă mi-au fost amputate.
Trebuie să vă spun acum motivul pentru care eram atît de dezamăgită şi de nefericită încît am ajuns să iau în considerare gîndul sinuciderii. în căminul meu domnea fericirea, iar eu eram o fetiţă foarte veselă.
„Yoneko", spuneau aprobator cei din familie, „bunica i-a ales bine numele".
Şi un zîmbet uşor de satisfacţie reînviora seninătatea feţei brăzdate de zbîrcituri a bunicii.
Mi s-a spus că eram totdeauna gata să-mi ajut părinţii, chiar şi cînd eram prea mică pentru a merge la şcoală. Lucrul acesta uimea pe toată lumea. Eram foarte indisciplinată. Mama nu-mi cerea să îndeplinesc decît treburi foarte simple, ca de exemplu să curăţ veranda de la intrare. Surorii mele mai mari, Yuriko, i se încredinţau mai multe responsabilităţi, căci ea era foarte cuminte. Eu eram puiul mamei. Ea nu credea că pot şi eu să dau dovadă de atenţie ca şi ceilalţi. Mă lua cu ea peste tot.
„Fiica dumneavoastră este foarte frumoasă", îi spuneau oamenii în magazine.
„Nu", răspundea ea cu un zîmbet plin de mîndrie care-i dezminţea răspunsul, „fiica dumneavoastră este frumoasă, nu a mea".
Cei ce-o auzeau ştiau că este de acord cu oamenii, şi că vorbele ei erau dictate doar de politeţe şi de dorinţa de a se arăta amabilă şi umilă. Tatei nu-i plăcea lucrul acesta şi protesta adesea. Dar mama nu dădea nici o importanţă obiecţiilor lui şi nici nu le lua în seamă. Era o japoneză supusă, obişnuită să îndeplinească cea mai mică dorinţă a tatălui meu. Cu toate acestea, aveam în ochii ei o valoare aşa de mare, încît nu înţelegea cum de mă poate cineva critica.
„Este greşeala noastră că e frumoasă?" spunea ea.
„Este mai important să aibă frumuseţea interioară".
Cu toate acestea, tatăl meu n-o putea face să înţeleagă că trebuia să mă corecteze.
Nici măcar nu eram obligată să mănînc acasă dacă nu voiam. De cealaltă parte a străzii locuia un băieţel de vîrsta mea. Ne jucam împreună tot timpul, şi eram cînd la unul, cînd la altul, de zece ori pe zi. Dacă mă duceam la bucătărie şi vedeam că mama pregăteşte o mîncare ce nu-mi plăcea, sau dacă mă răzgîndeam în timpul mesei, aveam obiceiul să trec strada în fugă ca să văd ce avea de mîncare tovarăşul meu de joacă. Dacă ceea ce mînca el îmi plăcea mai mult, îmi terminam masa la el. Nu-mi aduc aminte ca mama să-mi fi zis vreodată ceva din cauza aceasta.
Am înţeles foarte repede că puteam să fac tot ce voiam chiar şi în vecinătatea casei noastre. N-aveam decît să plîng în hohote înaintea mamei. Dacă mă ciondăneam cu un tovarăş de joacă, fugeam acasă plîngînd, iar mama îmi sărea în ajutor ca o ursoaică ce-şi apără puiul. Pentru ea, eu nu eram în stare să fac ceva rău. Nu suporta ca cineva să mă necăjească.
Nu mai ştiu de cîte ori m-a luat de mînă şi m-a dus la cel cu care mă certasem în acea zi, pentru a mă apăra.
Nu-mi mai amintesc foarte bine, dar cred că, fiind cocoloşită şi tratată cu atîta indulgenţă, eram insuportabilă. Totuşi, în ciuda acestui fapt, doream să fiu pe plac părinţilor mei şi să le fac numeroase servicii fără ca ei să-mi ceară acest lucru.
De îndată ce-l vedeam pe tata întorcîndu-se seara acasă, după o zi de muncă, fugeam la bucătărie să-i caut scrumiera. El nu-şi schimba niciodată obiceiurile. Se oprea la uşă destul de mult pentru a o saluta pe mama şi a-şi pune papucii de casă aduşi de ea.
Nu ne salutam liber ca în Occident. La noi era vorba de o tradiţie ceremonioasă din trecut. Acest obicei se schimbase mult, mai ales la tinerii care suferiseră influenţa occidentală, dar căminul nostru era la fel de refractar la schimbare ca şi muntele Fuji sau oceanul care înconjoară insulele.
Mama făcea o reverenţă uşoară: „Fii binevenit". Apoi îi lua servieta şi tot ce avea în mînă, şi-i întindea papucii de casă.
„Baia este gata, dar nu vrei mai întîi să bei sau să mănînci ceva?"
Aşteptam pe aproape, ştiind că această rutină nu avea voie să fie în-

treruptă. Apoi, cu minutele mele durdulii, îi întindeam tatălui meu o scrumieră.

Un zîmbet uşor de recunoştinţă fără emoţie i se desena pe faţă. Japonezul bine crescut nu avea voie să exprime pe faţă decît pace şi seninătate, aşa cum ne dictase de secole cultura noastră. Acest lucru era adevărat mai ales pentru tatăl meu, care era cu un picior în trecut, iar cu celălalt era în prezent doar pe jumătate.
Nu l-am auzit niciodată spunînd că mă iubeşte. Niciodată nu m-a luat în braţe ca să mă sărute. Şi-ar fi pierdut rangul înaintea familiei dacă şi-ar fi expus emoţiile într-un mod atît de vulgar.
Tatăl meu a arătat cu degetul perna care-i era rezervată pe duşumea, şi care marca locul de onoare al capului de familie. Acelaşi respect fusese acordat tatălui său înaintea lui. Acum era rîndul lui. Mai tîrziu, fiii lui urmau să fie trataţi la fel în căminul lor.
„Pune-o acolo, te rog", mi-a zis el. Cu toate că-şi stăpînea vocea cu grijă, răzbătea un uşor accent de tandreţe care arăta că mă iubea. Instinctiv, îl iubeam şi eu la rîndul meu. De aceea, doream să fiu drăguţă cu el şi-i aduceam scrumiera.
Ochii negri ai mamei mele mă urmăreau aprobatori, în timp ce puneam scrumiera pe rogojina de stuf, acolo unde urma să se aşeze pentru a fuma înainte de cină. După ce masa de seară era gata, familia noastră lua loc în jurul mesei joase.
Ne aşezam după o ordine bine stabilită care nu se schimba niciodată: tatăl meu în capul mesei, la locul de cinste, mama în capătul cel mai apropiat de bucătărie, Yasuzo, fratele meu mai mare, lîngă tata. El avea un loc privilegiat printre copii. Akiyoshi era lîngă el. Apoi venea Yuriko şi cu mine. Fiind doar fete, nu aveam decît puţină importanţă.
Mama mi-a pus o bucată de peşte în farfurie. Am strîmbat din nas în semn de dezgust. Nu aveam prea des peşte, dar nici aşa nu era pe placul meu.
„Vrei să-mi scoţi oasele?" l-am întrebat eu pe tata.
El mi-a luat farfuria şi, cu ajutorul beţişoarelor lui, a tăiat peştele în bucăţele, îndepărtînd oasele. Eu mă agitam cu nerăbdare pînă ce termina.

„Ce este, Yoneko?" a vrut să ştie Akiyoshi. Era cu doi ani mai mic decît Yasuzo. Deşi era încă la liceu, pentru mine era deja un bărbat la fel de mare, de înalt, de înţelept şi de important ca tata.
„Ţi-e teamă că-ţi mănîncă tata peştele?"
Mă făceam că nu-i iau în seamă tachinarea. Avînd doi fraţi mai mari, eram obişnuită cu tachinarea.
„Ai scos toate oasele, tată?" am întrebat eu.
„Da", mi-a răspuns el, „să nu-ţi fie teamă că o să-ţi rămînă vreunul în gît".
„Le-ai scos şi pe cele mici?"
„Şi pe cele mici".
„Yoneko nu va putea niciodată să se căsătorească", a spus Yuriko. „O să trebuiască să stea cu tăticu toată viaţa, pentru ca să-i scoată oasele din peşte".
„Poate că o să-l înveţe pe soţul ei s-o facă", a spus Yasuzo.
„Cînd o să mă mărit n-o să mai mănînc peşte", am replicat eu.
„Va trebui să mănînci", a continuat Akiyoshi. „Tata este pe cale să-ţi aranjeze căsătoria cu fiul unui pescar".
Obrajii mi s-au înroşit ca focul.
„O să-mi aranjez eu singură căsătoria!"
Mama s-a încruntat de iritare, dar nu din cauza mea, ci din cauza lui Akiyoshi. Totuşi n-a spus nimic. Era de datoria tatălui meu să-i facă pe fraţii mei să tacă. El era şeful casei. Dar mi-a înapoiat farfuria fără un cuvînt, ca şi cum n-ar fi auzit nimic.

II

a şi cu mine ne iubeam, dar nu eram tot atît de apropiată de el ca de mama. îl cunoşteam ca pe unul care lipseşte cea mai mare parte din timp. Pleca de acasă dimineaţa înainte ca să mă scol şi se întorcea seara după şcoală.
Nu-mi vorbea decît rareori, iar cînd o făcea, nu se prea interesa de prietenii mei sau de şcoala mea. Totuşi, asta nu mă deranja. Ca majori-

tatea japonezilor, era rezervat, conducîndu-şi soţia şi copiii ca un autocrat plin de blîndeţe, aşa cum făcuse şi tatăl său în propriul cămin.
Nu se prea întîmpla să vorbească mai mult timp cu vreun membru al familiei, în afară de fraţii mei. Yasuzo, cel mai mare, se bucura de o poziţie privilegiată în casă, avînd dreptul la toată atenţia tatălui meu. Akiyoshi, al doilea, era privit aproape cu tot atîta stimă.
Fratele meu cel mai mare era destul de dotat pentru învăţătură şi dorea să intre la facultate după liceu, ceea ce provoca multe discuţii în casă. Eram prea mică ca să înţeleg tot ce se spunea, dar învăţasem deja să citesc pe feţele celor din familie. De fiecare dată cînd se discuta din nou despre facultate, tatăl meu se mînia, şi asta mă speria.
„Nu vreau altceva decît să intru la facultate în anul viitor", protesta Yasuzo. în vocea lui se strecura o anume neputinţă.
„Ştiu eu ce vrei!" Numai la acest gînd, tata începea să tremure. Urma să aflu mai tîrziu că putea fi foarte încăpăţînat, dar la vîrsta de cinci sau şase ani nu înţelegeam. Pe atunci nu-mi dădeam seama decît de neînţelegerea dintre ei.
„Dacă crezi cumva că o să-ţi plătesc studiile, să ştii că te înşeli. N-o să-ţi dau nimic pentru o asemenea prostie!"
„N-am nevoie de ajutorul tău", răspundea fratele meu. „M-am hotă-rît să mă descurc singur ca să-mi continui studiile".
„Asta te priveşte. Fă-o dacă vrei. Dar nu conta pe mine pentru bani".
Faţa lui Yasuzo pălea ca a unui mort.
„Atunci o să mă descurc eu".
Aşa se sfîrşea discuţia. De data aceea ar fi încetat dacă Akiyoshi, care avea o fire foarte irascibilă, n-ar fi continuat.
„Otosan!" a explodat el, „de ce eşti atît de încăpăţînat? Toată lumea ştie că în zilele noastre îţi trebuie o pregătire pentru a trăi".
Tata n-avea obiceiul să-i lase pe fiii lui să-1 înfrunte.
„Asta tu o zici", a răspuns el.
„Toată lumea zice!" Ochii tatălui meu aruncau fulgere, iar eu m-am refugiat lîngă mama.
„Cei ce zic aşa ceva habar n-au!" a continuat tatăl meu, recăpătîn-du-şi calmul obişnuit.
„Nu există decît o cale pentru a reuşi: să munceşti din greu şi să fii cinstit. Asta o să vă ajute să cîştigaţi încrederea oamenilor, să reuşiţi şi să fiţi fericiţi. Prin aceste virtuţi veţi fi onoraţi şi preferaţi altora care nu le au. Dacă faceţi aceste lucruri, veţi reuşi fără să trebuiască să risipiţi timp şi bani cu studiile".
„Am auzit asta încă înainte de-a avea vîrsta lui Yoneko", a ripostat Akiyoshi cu o mişcare bruscă a mîinii, ca şi cum ar fi vrut să alunge argumentul.
„Şi o auzim din nou de fiecare dată cînd Yasuzo declară că vrea să-şi continue studiile".
„Bineînţeles că vorbesc despre lucrul acesta", a reluat tatăl meu pe un ton acru, „dar voi nu mă ascultaţi. E ca şi cum aş vorbi cu pereţii".
Apoi a aruncat o privire pe care n-am putut-o înţelege, iar eu m-am ascuns în spatele mamei din calea acestei crize înfricoşătoare de mînie.
„Veţi reuşi dacă mă ascultaţi. Urmaţi-mi exemplul. Daţi uitării această tîmpenie şi faceţi ce-am făcut şi eu. Este singura cale de-a ajunge la vreun rezultat în lumea asta".
Fraţii mei s-au privit, cu faţa palidă şi crispată, cu buzele tre-murînde. Discuţia se termina totdeauna aşa. Mînia reuşea să-i împiedice ca să vorbească.
Mai tîrziu i-am auzit pe Yasuzo şi pe Akiyoshi continuînd discuţia. Tata ieşise pentru a evita noi explozii. îmi amintesc cum tremuram de frică să nu se întoarcă înainte ca ei să-şi termine discuţia.
„Ne spune să-i urmăm exemplul, şi atunci vom reuşi!" Dispreţul colora vocea stridentă a lui Akiyoshi. „Ar trebui să vrem să reuşim ca el! Biroul Gunoierilor Municipali şi înşiruirea de cifre pe hîrtie! Ah, ce viaţă frumoasă!"
Yasuzo era mai îndurător.
„A lucrat din greu la birou şi la fermă; a economisit mulţi yeni. Are de ce să fie mîndru".

„Atunci ar trebui să te poată ajuta ca să-ţi continui studiile!" Ochii fratelui meu mai mare s-au făcut mai mici.
Era limpede că nu-i plăcea să trăiască într-un climat de ostilitate. Era mai încet la mînie decît Akiyoshi.
16
„La urma urmei, de mine este vorba", a spus el cu blîndeţe. „De ce eşti atît de nemulţumit că refuză să mă ajute?"
Răspunsul lui Akiyoshi nu s-a lăsat aşteptat.
„Tu eşti cel mai mare, pe cînd eu sunt al doilea". Amărăciunea şi invidia răzbăteau prin vocea lui. „Dacă nu te ajută pe tine, atunci nici pe mine nu mă va ajuta".
„Nu se rezolvă nimic dacă ne certăm", a spus Yasuzo. „Tata nu-şi va schimba hotărîrea".
„Desigur!" a explodat Akiyoshi, „dar poate că totuşi se va schimba".
Mai avuseseră loc alte dispute în trecut şi au mai fost şi după aceea despre acelaşi subiect, dar nimic nu s-a schimbat. Cînd a sosit timpul ca fratele meu mai mare să meargă la facultate, a trebuit să lucreze ca să-şi plătească studiile şi întreţinerea. Akiyoshi a făcut la fel, în ciuda caracterului şi tuturor argumentelor sale.
Asemenea probleme nu tulburau totuşi mica mea lume. Auzeam certurile aşa cum auzeam cîntecul păsărilor în duzi cînd mă duceam la fermă cu mama. Ea era centrul universului meu. Amîndouă eram fericite că era aşa. După cîte îmi amintesc, totdeauna am fost foarte apropiate una de alta.
încă şi acum simt căldura mîinii ei puternice şi liniştitoare atunci cînd mergeam la gară să luăm trenul spre satul în care locuisem mai înainte. Mă născusem la fermă şi locuisem cu familia pînă la vîrsta de 3 ani. Apoi, tata a obţinut un post în oraşul Hachioji şi ne-am mutat.
îmi aminteam puţine lucruri despre acele zile petrecute la fermă, dar ne întorceam acolo destul de des pentru ca acea clădire mare, şi care era acum a prietenilor noştri, să-mi devină familiară. Am revăzut-o acum cîţiva ani, această casă mică, dar care în ochii mei de copil părea tot atît de mare şi de importantă ca muntele Fuji. Camerele ei spaţioase exercitau o atracţie irezistibilă asupra picioruşelor mele, obligîndu-le să alerge fără întrerupere dintr-o cameră în alta.
Cînd mergeam acolo cu tata, el mă punea în remorca din spatele bicicletei sale. Sîmbăta după-amiază şi duminica toată ziua, el era la fermă, lucrînd şi smulgînd buruienile, recoltînd şi ocupîndu-se de viermii de mătase. Totdeauna era pasionant să merg acolo. Aveam voie să alerg
17
peste tot şi să mănînc dude. Curtea casei noastre era „neko no hitai", „mare cît un lat de mînă", însă la fermă era loc destul, iar eu profitam de asta şi alergam pînă nu mai puteam.
Mama folosea coconii pentru a face din ei fire de mătase pe care apoi le ţesea. Lucra de mînă kimonouri pentru fiecare din membrii familiei. Nu lucra într-o uzină sau într-un magazin ca alte mămici, ci se ocupa de familia ei. Nimic nu era atît de impresionant ca aceste kimonouri lucrate de ea. Adesea tata lua unul în mînă şi mîngîia cu degetele minunata ţesătură.
„Sunt frumoase", spunea el, „foarte frumoase".
Nu l-am văzut niciodată exprimîndu-şi mai mult de atît recunoştinţa sau dragostea.
Mama mă lua peste tot cu ea, chiar şi cînd Yuriko era acasă şi ar fi putut să aibă grijă de mine. Ducîndu-ne la fermă, ne opream ca de obicei la templu, la mormintele strămoşilor noştri, pentru a le cinsti memoria.
în majoritatea familiilor, tatăl era cel mai religios. în calitatea sa de cap de familie, el trebuia să vegheze ca în casa lui să existe un altar pentru închinarea la strămoşi, aşa cum se cuvine.
Tatăl meu era al doilea fiu din familie, ceea ce însemna că nu va moşteni întreprinderea tatălui său şi nici nu va fi responsabil cu închinarea datorată strămoşilor. Fiul cel mai mare primea cea mai mare parte din moştenire şi era însărcinat să continue închinarea adusă membrilor dispăruţi ai familiei.
Pe atunci era în Japonia un obicei, care se mai întîlneşte uneori şi în zilele noastre, ca un cuplu fără copii să înfieze un băieţel al unui prieten sau rudă a familiei, pentru ca el să continue închinarea adusă strămoşilor. Aşa s-a întîmplat şi cu tatăl meu. Cînd părinţii lui adoptivi au murit, i-au lăsat lui ferma.
în schimb, el le aducea cu fidelitate închinarea ce le-o datora, înaintea „butsudan"-ului, sau altar familial, instalat în sufragerie.
Cu toate acestea, el ne declarase sincer că-şi îndeplinea îndatoririle înaintea altarului din onestitate, şi nu pentru că credea în asta.

18
19
La noi mama era cea care dădea tonul la închinarea înaintea altarului familial. Tot ea era cea care mergea la templu. Tata nu vedea în aceasta nici un inconvenient, nici nu-i condamna simpatia pentru preoţi. El nu avea timp de pierdut cu asemenea prostii, şi era mulţumit să scape de responsabilităţile lui.
De fapt, el se gîndea că trebuie să vezi ca să crezi, că trebuie să ţii în mînă obiectul ca să ştii că el există şi ca să-i acorzi încredere. Noţiunile pe care le înţelegea el erau munca cinstită şi traiul cumpătat. Ştia din proprie experienţă ce înseamnă acest lucru în viaţa unui om. De ce să te gîndeşti la religie, cînd ea era impregnată de superstiţie şi nu avea importanţă practică pentru nimeni?
O femeie cu toate slăbiciunile ei putea găsi un ajutor în templu. Dar asta nu-1 privea pe el. Un copil care nu învăţase încă să-şi poarte singur de grijă putea să aibă ceva de cîştigat din asta, ca şi un moşneag paralizat de dureri în ultimele săptămîni sau luni de viaţă. Dar acest lucru nu putea decît să-i stînjenească pe cei tari, capabili să-şi poarte singuri de grijă.
împreună cu mama mea, odată ajunse la templu, urcam cărarea abruptă ca să ne croim un drum printre buruienile ce creşteau printre morminte, şi ne opream cîteva clipe la acelea ale strămoşilor noştri. N-am fi omis vreodată să facem lucrul acesta.
Aveam de asemenea obiceiul de a lua cu noi portocale sau alte lucruri asemănătoare pentru familia căreia urmam să-i facem vizită, dovada bunei creşteri a oricărui japonez.
„Trebuie să duci totdeauna ceva celor pe care-i vizitezi", îmi explica mama cu grija, ca să-mi amintesc acest lucru atunci cînd voi fi mare.
Cunoşteam bine ritualul. Ajunşi înaintea casei, fiecare începea să salute şi declara că era nedemn de o asemenea onoare; în sfîrşit, eram invitate să intrăm. Atunci stăpîna casei ne lua darul, îl ducea la „butsu-dan" şi-1 aşeza ca ofrandă pentru sufletele dispărute ale strămoşilor. Mai tîrziu, darul urma să fie luat şi folosit de către membrii familiei.
începeam să înţeleg că închinarea la templu era şi mai importantă decît a da cadouri prietenilor şi rudelor pe care îi vizitam. Cel puţin aşa vedea mama lucrurile.

„Te-ai gîndit vreodată cît de privilegiaţi suntem să locuim atît de aproape de marele templu Tenri-kyo* şi că nu trebuie să ne închinăm doar în templul cel mic de lîngă noi?" îmi spunea ea de fiecare dată. „Aici sunt preoţi care ştiu totul despre profetesa noastră şi despre modul în care a primit ea o viziune şi despre tot ce i-a fost dezvăluit. Ea era stă-pînită de zei şi destinată să facă lucruri mari. Nu e nimic mai minunat decît să te aşezi la picioarele ei şi s-o auzi vorbind de înţelepciunea ei şi de puterea zeilor ei".
Privirea mamei mele părea să se piardă în zările îndepărtate. Deşi eram mică şi nu puteam înţelege totul, simţeam o teamă respectuoasă faţă de ceea ce îmi spunea ea.
„De mai multe ori mi-a fost prezis viitorul", continua ea, „şi de mai multe ori am fost vindecată fără ajutorul vreunui doctor".
Religia însemna mult pentru mama mea, şi simt o durere foarte mare la gîndul că ea nu L-a cunoscut pe Isus Cristos.

III

u ştiu cînd şi cum a început mama să se intereseze de Tenri-kyo, sectă şinto-budistă, acceptată pe scară largă în regiunea în care locuiam noi. Cele mai vechi amintiri ale mele se leagă de vizitele noastre foarte regulate la templu, unde ascultam rugăciuni, litanii şi sunetul gongurilor şi al tobei. îmi amintesc cum mergeam printre buruieni pînă la mormintele strămoşilor mei, apoi pînă la templul unde ne închinam în mod regulat. Majoritatea japonezilor îşi prak-ticau religia în mod neglijent, nu însă mama mea. Ea îşi îndeplinea îndatoririle religioase cît de fidel putea ea.
Mama era de asemenea foarte generoasă, chiar şi în timpul anilor de război, cînd domneau lipsurile. Preoţii templului se numărau printre marii ei prieteni. Aceştia aveau obiceiul să ne invite la ei, iar noi

luam loc în jurul unui vechi şi rustic cămin construit direct pe sol. îmi amintesc că focul era întreţinut toată ziua, chiar şi cînd era foarte cald,

Sectă şintoistă din oraşul Tenri, în vestul Japoniei.

iar eu priveam adesea din interior acoperişuWe paie înnegrit de fum. în vîrful acoperişului era o mică deschizătură pentru a lăsa-fumul să iasă, dar nu avea tavan, şi încăperea mi se părea la fel de mare ca oceanul. Pe căpriorii acoperişului se afla o tablă destinată să protejeze interiorul de ploaie.

Cînd mi-am învins timiditatea, m-am jucat în jurul stîlpilor care susţineau acoperişul. îmi plăcea în mod special stîlpul cel mai mare, din mijlocul încăperii.

„Yoneko, ştii ce reprezintă acest stîlp?" mă întreba preotul. „Este simbolul puterii tatălui tău şi al puterii banilor pe care-i aduce în casă".

încă nu înţelegeam. De altfel, el ştia lucrul acesta. Dar într-o zi toate aceste lucruri vor deveni clare pentru mine. Mama cerea mereu ca cineva să mă înveţe sau să se roage pentru mine cînd eram bolnavă. Ea cerea preoţilor sâ-şi pună mîinile peste mine pentru ca să mă vindece zeii. Ea visase să facă din mine un discipol sau poate o responsabilă, deşi nu mi-a spus niciodată nimic. Era ca şi cum eu aş fi fost gata să urmez drumul pe care mi-1 trasa ea. Celelalte femei lăudau devotamentul meu şi rapiditatea cu care învăţam.

„Ce norocoasă eşti!" spuneau ele; „zeii vor fi foarte mulţumiţi de YoneRo. Familiei tale 1 se va da prosperitate, sănătate şi multe alte bine-cuvîntări din cauza fidelităţii cu care te ocupi de ea".

Chiar dacă nu eram conştientă în acea vreme, în inima mea se năştea răzvrătirea şi o dorinţă sălbatică de independenţă. N-am arătat acest lucru pînă în ziua cînd a murit mama. Dar toate astea erau ascunse ca un tigru adormit, despre a cărui existenţă nu ştia nimeni nimic. Eram tot fetiţa supusă, făcînd tot ce voia mama, căci doream foarte mult să-i fiu pe plac.

îmi învăţam bine lecţiile.

„Tenri-kyo" sau „religia înţelepciunii divine" fusese fondată de o femeie. Cei aleşi să-i conducă pe alţii trebuie să facă studii îndelungate spre a stăpîni sensul dificil şi ascuns al unor documente religioase. Alţii călătoresc fără încetare prin ţară, vizitînd templele şi sanctuarele pînă cînd ajung să merite favoarea de a cunoaşte experienţa supremă. Dar fondatoarea religiei noastre era una din acele femei a cărei viaţă era atît de pură şi sf întă, ale cărei gînduri erau atît de sublime, încît a fost vizitată de zei fără să se consacre ani de zile studiului şi cercetării. Revelaţia pe care o primise fusese ca un fulger ce spintecă noaptea. N-a fost necesar s-o merite, ci i-a fost dată.

Unii ziceau că era posedată, pentru că „Tatăl divin şi Izvorul tuturor lucrurilor", care domnea peste mai mulţi zei mai puţin importanţi, o pusese sub controlul său. El o făcuse să intre în transă şi îi dăduse o viziune ca să-i dezvăluie mesajul pe care trebuia să-1 proclame lumii.

Discipolilor ei fideli li se făceau trei promisiuni. Ei urmau să se bucure de sănătate, de pace în căminele lor şi de prosperitate în treburile şi ocupaţiile lor. Pentru a merita aceste binecuvîntări, credinţa lor trebuia să fie puternică, şi ei trebuiau să dea templului bani sau pîrga recoltelor lor. Trebuiau să dea tot ce era mai bun din ceea ce aveau. Ca daruri speciale, acest zeu îi dăduse, atît ei, cît şi discipolilor ei, capacitatea de a vindeca bolnavii şi de a prezice viitorul.

Ca şi copil, acceptam cu naivitate toate aceste lucruri ca fiind cea mai bună cale de închinare. Acum îmi dau seama că se provocau la credincioşi emoţii delirante, cu ajutorul cîntecelor, rugăciunilor şi dansurilor ritmice, în sunetul clopoţeilor şi al tobelor destinate a-i face să intre în transă.

în căminul nostru nu exista nici un conflict cu privire la religia mamei mele. Nu eram deloc obligaţi să ne părăsim butsudan-ul sau sanctuarul şintoist. Nici nu fusese necesar să se construiască un altar special. Presupun că tata era destul de mulţumit de această nouă sursă de ajutor. El nu credea deloc în ea, dar, ca majoritatea japonezilor, socotea că nu era rău ca mama să caute răsplăţi de la alţi zei, în cazul în care unul din ei ar avea vreo putere.

Mama ar fi trebuit să fie printre primele persoane care să primească binecuvîntările pămînteşti acordate discipolilor lui Tenri-kyo, date fiind devotamentul şi generozitatea ei, mai ales spre sfîrşitul războiului: în acea perioadă de privaţiuni aspre, cînd era o întreagă aventură procurarea hranei. Tata se ocupa de fermă pe lîngă serviciul lui şi lucra acolo cu mare grijă, ca şi cum ferma ar fi singura lui sursă de cîştig. Mama dăruia cu generozitate soia, orez, grîu şi legume. Nu ştiu ce gîndea tata

despre lucrul acesta, sau dacă i-a interzis vreodată să dea. Dar ea a continuat să împartă produsele noastre cu preoţii şi cu cei lipsiţi. înainte de prima ei îmbolnăvire, ea a fost făcută un fel de şef-adjunct, şi era însărcinată să sune clopotul şi gongul, ceea ce-i dădea o bucurie deplină.
Aveam cincisprezece ani cînd mama a avut prima criză, şi o teamă teribilă a pus stăpînire pe mine. Nu speram nimic de la numeroasele ei prietene vindecătoare, cu toate că ele umpleau casa de cîntece şi de rugăciuni, punîndu-şi mîinile peste ea. Acesta a fost momentul cînd mi-am dat seama că urmasem religia mamei pentru a-i face ei plăcere.
„Mama ta se va face iarăşi bine", mă asigura vecina noastră care se ducea adesea la templu împreună cu noi. Ne-am rugat, am cîntat, am mişcat din clopoţel şi i-am dat să bea apă sfinţită. „Este o femeie plină de bunătate şi de credinţă, şi zeii o vor vindeca!"
Nu-mi puteam imagina că mama urma să moară, dar nici nu puteam crede că religia ei o va vindeca. Ca şi tata, îmi puneam în doctorul nostru puţina speranţă pe care o aveam. Rămîneam tot timpul lîngă ea, roasă de remuşcări din cauza necazului pe care îl pricinuisem venind seara tîrziu acasă şi neavînd grijă de hainele mele. Mi-aş fi dat cu bucurie viaţa ca s-o văd iarăşi tare şi sănătoasă.
încetul cu încetul, i-au revenit forţele, dar mîna dreaptă şi piciorul stîng i-au rămas paralizate, în pofida tratamentelor. Lunile treceau fără să aducă vreo ameliorare. Nici doctorul nu ne mai putea asigura că ea o să meargă din nou şi că o să se poată ocupa iarăşi de casă. Eram disperată.
în timpul acestor săptămîni dificile, îngrijeam de mama şi de treburile casei. Yuriko, sora mea, părăsise şcoala de croitorie şi lucra; cît despre cei doi fraţi ai mei, ei erau la universitate. Tatăl meu nu-şi schimbase părerea şi nu-i ajuta financiar, dar ei îşi găsiseră un mijloc de a-şi purta de grijă. Yasuzo era căsătorit.
Trebuia să lustruiesc duşumeaua din bucătărie cu boabe de orez şi o cîrpă fixată pe un mîner, să pregătesc orezul şi somonul afumat pentru micul dejun, precum şi gustarea tatălui meu, compusă din legume, carne de porc sau de vacă ori peşte fript, orez şi ceai. Trebuia de asemenea să fac curăţenie, să împătur kimonourile, să pregătesc ceaiul şi să-i fac

mamei cocul, ceea ce mi se părea foarte greu. între altele, trebuia să ascult de toate indicaţiile ei, pînă în cele mai mici amănunte.
„De abia ai atins veranda cu cîrpa, Yoneko", spunea ea pe un ton critic, „începe din nou, şi de data aceasta curăţă colţurile!"
Cînd îi terminam cocul, ea nu era niciodată mulţumită: „Nu, nu, nu, Yoneko. Nu e bine. Prinde-1 pe aici, aşa", spunea ea gesticulînd.
îi desfăceam din nou părul lung şi negru şi îi refăceam cocul, încer-cînd un sentiment de frustrare şi de jenă, pînă cînd eram cît pe ce să plîng. Acum îmi dau seama că nu era în starea ei normală. Fusese totdeauna o femeie activă şi viguroasă, iar inteligenţa era şi mai şi. însă corpul nu mai reacţiona. Criticile ei cu privire la mine o uşurau într-un fel, dar eu le credeam îndreptate împotriva mea. Niciodată nu mai ridicase atît de mult vocea la mine. Mă simţeam ca fiind respinsă.
într-o seară, întorcîndu-se de la muncă, tata ne-a spus că auzise vorbindu-se despre un loc care i-ar putea face mamei bine. Era vorba despre nişte izvoare calde, la 300 km distanţă de noi. Aveau faima de a fi foarte eficace pentru oameni atinşi de boala ei.
„O să te duc acolo împreună cu Yoneko", a spus tatăl meu cu tandreţe, „şi o să poţi rămîne cît vei dori tu de mult".
îi priveam faţa slabă, temîndu-mă să nu refuze din cauza religiei sale, dată fiind încrederea fără margini pe care o avea în Tenri-kyo. Dar era o femeie supusă, care asculta de soţul ei, şi am plecat.
Am locuit într-o cămăruţă în apropierea izvoarelor timp de o lună de vară. Mama se îmbăia de mai multe ori pe zi, îndurînd căldura puternică cît mai mult posibil. Aveam obiceiul să intru în apă cu ea, dar cînd căldura era prea mare, o aşteptam pe alee. N-aş fi părăsit-o nici chiar dacă aş fi avut ocazia s-o fac. Voiam să rămîn în preajma ei, ca s-o pot ajuta dacă avea nevoie de mine.
îi legam papucii ca să nu-i piardă, din cauză că-şi tîrîia din greu picioarele, şi-i puneam cîrja în mînă. Trebuia s-o ajut să meargă, aşa încît eram extenuată după ce străbăteam cei 150 de metri pînă la izvoare. în jurul nostru se aflau oameni mai puţin atinşi de boală decît mama mea. Eram geloasă din cauza aceasta

şi nu puteam suporta marele lor noroc. De ce oare n-ar fi putut fi altul tot aşa de bolnav ca mama?
24
De ce trebuia să sufere atît de mult o femeie aşa de bună, de afectuoasă şi de generoasă?
Mă simţeam singură şi eram nerăbdătoare să mă întorc acasă, însă mai mult doream s-o văd pe mama însănătoşindu-se.
„Te simţi ceva mai bine", îi spuneam cu optimism, ca şi cum aceste cuvinte ar fi putut schimba realitatea.
„He", răspundea ea, „da, aşa cred şi eu".
Sunt sigură că moştenisem de la ea spiritul meu de independenţă sălbatică. Totdeauna dorea să acţioneze singură, în ciuda paraliziei.
„Pot să-mi mişc un pic degetele".
Mă durea s-o văd cum se lupta să mă convingă şi-şi mişca slab unul din degete.
„Vezi?"
„He", încercam eu să spun cu entuziasm, dar ştiam amîndouă că nu văzusem absolut nimic. Era doar o stratagemă pe care o foloseam ca să ne facem curaj.
A venit totuşi clipa cînd căldura apei sau conţinutul ei în minerale, ori voinţa mamei de a se descurca singură, au început să dea drumul ligamentelor braţului şi piciofului»ei imobil. Am izbucnit în lacrimi cînd i-am văzut pentru prima oară mîna mişcîndu-se.
Din acea clipă, fiecare zi părea că aduce cu sine o ameliorare. Şi-a putut mişca mai întîi un deget de la picioare, apoi glezna. Nu foarte mult, căci ligamentele deveneau doar mai suple, fără să fie încă rupte. Apoi, a început să-şi mişte genunchiul şi braţul. încheietura mîinii asculta acum de voinţa mamei, la fel şi cotul şi degetele. Ea îşi întindea triumfător mîna.
„Priveşte, Yoneko!" Şi îşi mişca degetele, unul cîte unul.
Nu mai era necesar să ne prefacem. Progresele ei erau evidente pentru toată lumea. La sfîrşitul lunii, a putut să meargă fără ajutor, şi nu folosea cîrja decît pentru a fi mai sigură. Eram pline de bucurie la întoarcerea acasă.
Interesul mamei pentru religia ei a fost reînnoit, ca şi cum zeii ar fi răspuns în mod efectiv rugăciunilor prietenelor ei şi ar fi vindecat-o. Eu nu acceptam acest fel de a vedea lucrurile, dar mi-era indiferent s-o aud
25
vorbind despre lucrul acesta. Ce deosebire era între a fi vindecat de apele staţiunii termale sau *de* rugăciunile discipolilor lui Tenri-kyo? Se însănătoşise aproape total. Nu puteam spera mai mult.
Doctorul ar fi putut probabil să ne spună că ea va fi victima unei reveniri neaşteptate a bolii. Dar n-a făcut-o. Eram cu toţii convinşi că ea era vindecată şi că nu mai avea de ce se teme. Tragedia a izbucnit doar după doi ani.
După reîntoarcerea ei acasă, mama mergea în fiecare dimineaţă să facă o plimbare în vecinătate. Ea cobora deluşorul pînă la parc şi hoinărea de-a lungul cărărilor înguste şi întortocheate pînă cînd simţea oboseala. Era o obişnuinţă pe care şi-o luase ca să-şi întărească piciorul şi să se bucure de aerul cald de primăvară.
Nu ştiu din ce motiv, dar în dimineaţa aceea cînd am văzut-o ple-cînd am avut un fel de presimţire. O teamă confuză şi inexprimabilă a pus stăpînire pe mine. De obicei, ea era fericită cînd o însoţeam. Cu toate acestea, în acea zi se hotărîse să rămînă singură. Totuşi, a acceptat să merg cu ea pînă la jumătatea drumului.
„Nu e nevoie să vii mai departe cu mine, Yoneko", a spus ea sec.
„Poate că ai nevoie de ajutor", am protestat eu.
„Nu spune prostii. Pleacă. Pot să mă descurc foarte bine singură".
Totuşi, n-am vrut s-o părăsesc. Parcă mă temeam că aceasta va fi ultima mea plimbare cu ea.
„Yoneko", a repetat ea, iritată de încăpăţînarea mea, „întoarce-te acasă. N-am nevoie de tine. Vreau să mă opresc aici şi să fac o vizită prietenei mele".
Am părăsit-o fără tragere de inimă şi m-am îndreptat spre casă. Mama mă urmărea stînd nemişcată în drum. M-am întrebat adesea dacă presimţise ce avea să se întîmple şi voia să mă cruţe de durerea intensă de a o vedea căzînd, sau dacă era supărată să mă vadă învîrtin-du-mă în jurul ei. Nu voi şti niciodată.
Descumpănită şi întristată, am urcat dealul fără să-mi întorc capul. Probabil că am parcurs jumătatea

distanţei pînă acasă, cînd ea s-a sprijinit din greu pe cîrjă şi a pătruns cu pas şovăielnic în curtea prietenei sale. Aceasta se convertise de curînd la Tenri-kyo, şi ea şi mama aveau

26

să-şi spună multe lucruri. Avea tot zelul unei noi convertite şi depunea mărturie cu putere. Mama se bucura mult să fie cu ea.

Din clipa aceea, evenimentele s-au derulat cu repeziciune.

Ea se îndrepta încet înspre uşa de la intrare, cînd deodată, cîinele cel mare al prietenei sale, pînă atunci invizibil, s-a năpustit asupra ei lă-trînd sălbatic. Nimeni n-a înţeles de ce reacţiona el într-un mod atît de ciudat. Poate că era din cauza bastonului sau din cauza mersului ei şchiopătat. Poate a avut impresia că ceva nu era în ordine şi că ar putea fi un pericol pentru oamenii pe care-i apăra. El o cunoştea şi-i plăcea de mama. Niciodată nu se arătase atît de feroce.

L-am auzit şi m-am întors îndată, gîtuită de spaimă. Nu mai era nevoie să văd ce se petrecea: ştiam că ea era în pericol.

Cîinele, pe jumătate culcat între ea şi casă, lătra din ce în ce mai tare. Ea s-a clătinat, cele două mîini au strîns bastonul; încetişor, genunchii i s-au îndoit, şi ea s-a prăbuşit la pămînt. Am coborît dealul în fugă şi, fără a ţine seama de cîine, m-am aruncat deasupra ei, am scuturat-o implorînd-o să se trezească. în momentul acela, vecinii au sosit în fugă.

„Duceţi-vă după doctorul Yenai!" am strigat eu, „să-1 cheme cineva pe doctorul Yenai!"

„Nu!" a poruncit sec prietena mamei mele. „Asta ar face ca totul să dea greş! Avem apă sfinţită care a fost binecuvintată de preoţi; dacă bea din aceasta, se va vindeca!"

O mai văzusem astfel pe mama: cu faţa palidă, cu ochii închişi, cu respiraţia greoaie. Cu toate că eram tînără, mi-am dat seama că avea o nouă criză.

„Chemaţi doctorul", am implorat eu. „Vă rog! Chemaţi-1 pe doctorul Yenai!"

Una din femei s-a pregătit să se ducă în căutarea lui, dar cea căreia mama era pe punctul de a-i face o vizită s-a supărat şi a blocat trecerea.

„Dacă chemi doctorul o să fii vinovată de moartea ei. Ea este o femeie plină de bunătate, şi credinţa ei e mare. Zeii o vor vindeca!"

Brusc, m-a împins şi a îngenunchiat, luînd capul mamei pe genunchii ei.

27

„Bea asta", a şoptit ea, ca şi cum mama ar fi putut s-o audă. „Bea numai un pic, şi totul o să meargă bine. E bine. \bneko, ai văzut? A băut. Zeii o vor vindeca şi-i vor dărui o viaţă lungă şi multă fericire".

Eram încremenită de teamă şi incapabilă să reacţionez. Ea vărsase între buzele mamei puţină apă care se scursese pe bărbie, însă nici măcar o picătură nu-i pătrunsese în gură.

Dacă aş fi fost puţin mai în vîrstă sau mai sigură pe mine, l-aş fi chemat eu pe doctorul Yenai în ciuda furiei vecinei noastre. Aş fi vrut să-1 anunţ pe tata, dar el era la muncă, şi acest lucru era imposibil.

Prietena mamei se bucura s-o vadă întinsă în curtea unde căzuse, căci era sigură că dintr-o clipă în alta îşi va deschide ochii, se va scula şi va merge să-şi ia ceaiul. O anume agitaţie a pus stăpînire pe ea ca şi cum ar fi urmat să asistăm în scurtă vreme la un miracol ce putea fi atribuit lui Tenri-kyo şi care să-i convingă chiar şi pe cei ce-şi băteau joc.

Cu toate acestea, eu nu puteam suporta s-o văd pe mama întinsă pe pămînt fără ajutor. Am luat o uşă cu glisieră, ca cea folosită pentru a închide casa pe timp de noapte, şi, cu multă grijă, am pus-o pe mama deasupra şi am dus-o în casă. Pînă la urmă, după-amiaza tîrziu, n-am mai rezistat, am părăsit casa fără a spune ceva şi i-am telefonat doctorului. El a venit îndată.

„Aproape că este prea tîrziu", mi-a spus el examinînd-o cu un aer grav. „Este un caz foarte serios, ar fi trebuit să mă chemaţi cu mult mai înainte".

Cu ajutorul cîtorva bărbaţi el a transportat-o pînă acasă şi ne-a spus să ne aşteptăm la ceva şi mai rău. A adăugat totuşi că şi dacă l-am fi chemat imediat, ar fi fost greu s-o salveze.
Am rămas la căpătîiul mamei trei zile fără să mănînc sau să dorm. Şi tata era acolo, privind-o fix şi vorbind puţin. Ştiam că nu-şi va reveni şi că nu-i voi mai auzi niciodată vocea. L-am surprins o dată pe doctor vorbind cu tata; Yasuzo şi soţia lui vorbeau şi ei pe şoptite cu sora mea mai mare. Oricum, nu puteau să-mi spună nimic nou. Bănuisem tot ceea ce avea să se întîmple, încă din momentul cînd auzisem cîinele şi 0 văzusem pe mama căzînd.
28
29
După trei zile de absenţă de la şcoală, tata mi-a spus că ar trebui să mă duc din nou la şcoală, căci mama putea să rămînă lungită astfel pentru un timp oarecare. El va rămîne lîngă ea şi va veghea ca să-i dea ceea ce ar avea nevoie. Nu voiam s-o părăsesc, dar nici măcar prin gînd nu-mi trecea să discut despre asta. El mi-a zis ceea ce trebuia să fac, şi eu m-am supus.
în aceeaşi după-amiază am primit un telefon la şcoală prin care mi se spunea să mă întorc fără întîrziere acasă. Nu era nevoie să mi se spună mai mult: mama mea murise.
Vecinele membre ale sectei şi cele mai bune prietene ale mamei s-au arătat aspre şi usturătoare.
Asta dovedeşte că n-a avut credinţa pe care pretindea c-o are, spuneau ele. Ne-a înşelat, dar n-a putut să-i înşele pe zei. ,
„Era darnică", au remarcat cîteva.
„în timpul războiului a împărţit cu noi tot ce avea".
„Precis că a făcut aşa ca să fie bine văzută, de vreme ce zeii n-au ţinut cont de asta".
Ele n-au venit să ne viziteze, şi nici măcar nu ni se mai adresau pe stradă. Mama le violase glorioasa religie murind în urma unei crize, căci toţi ştiau că discipolii fideli ai lui Tenri-kyo erau totdeauna vinde-caţi. Era vina ei că nu-şi recăpătase sănătatea. în adîncul inimii, îi lipsise încrederea în zei, şi de aceea ei îi luaseră înapoi binecuvîntările.
Nu ne-au spus-o ele, dar am aflat totuşi. Alţi prieteni ne-au vizitat şi ne-au spus despre mînia discipolilor lui Tenri-kyo împotriva mamei noastre.
Pentru mine, cuvintele lor nu însemnau nimic. Un vid imens mă cuprindea. Nu-mi dădusem seama de tot ce însemna mama pentru mine şi cît de mult o să-mi lipsească.
Acum, viaţa nu mai merita să fie trăită. Era goală şi lipsită de sens. Nu simţeam decît dispreţ pentru Tenri-kyo. Orice religie nu era decît o înşelătorie!

IV

Săptămînile şi lunile care au urmat au fost un coşmar de spaimă, şi le-am trăit într-o întunecime totală. Nu aveam nici spirit, nici sentiment, nici suflet. Mergeam la şcoală, mă întorceam acasă, ieşeam cu prietenii mei, mă întorceam mai tîrziu şi mă comportam în aşa fel, încît Yuriko se îngrijora. Mă dojenea adesea, dar mie mi-era indiferent.
Nu mai frecventasem niciodată barurile pînă la ore atît de tîrzii, nu mai ieşisem niciodată atît de mult cu prietenii, şi nu mai fusesem niciodată atît de sălbatică şi de iritabilă ca după moartea mamei mele. Nu voiam să admit că ea murise şi încercam în zadar să uit. Cu toate acestea, suferinţa îmi strîngea inima tot atît de dureros ca în acea dimineaţă teribilă, cînd îngenunchiasem lîngă corpul ei inert.
Pe cînd eram în tren, într-o seară de februarie, o anumită nervozitate a pus stăpînire pe mine. Ar fi trebuit să ne apropiem de plaja unde se afla renumitul parc de distracţii din Tokyo, unde oamenii îşi petreceau timpul liber cu mult înaintea naşterii mele. Mersesem deja destul de mult şi ar fi trebuit să fi ajuns deja

acolo la ora aceea, dar trenul îşi continua drumul fără să încetinească. Am aruncat încă o privire la ceas, dar eram atît de tulburată, încît nici măcar n-am remarcat ce oră era. Atunci m-am întors pe jumătate ca să încerc să reperez vreun loc cunoscut printre casele şi străzile luminate de lună, dar în zadar. Nu mai recunoşteam nimic.
M-a cuprins un soi de rău, şi am început să tremur din toată fiinţa. Nu mă puteam îndoi cu privire la ceea ce se întîmplase: mă păcălisem încă o dată cu privire la trenul care trebuia. Născută şi crescută în suburbia oraşului Tokyo, cunoşteam trenurile tot atît de bine cum îmi cunoşteam cartierul. Şi totuşi, nu mă aflam în cel potrivit, iar lucrul acesta se mai întîmplase deja de trei sau de patru ori în cursul aceleaşi seri.
Mă hotărîsem deja cu privire la ceea ce urma să fac. Eram din ce în °e mai hotărîtă. în realitate, aranjasem totul încă de la început. De aceea eram atît de preocupată să ajung la plajă.
30
Ştiam că, odată ajunsă la ţărmul oceanului, o să mă debarasez de palton şi de patine, pentru ca familia mea să ştie unde plecasem şi ce mi se întîmplase. Eram atît de confuză şi de descumpănită, încît mă gîn-deam că aceasta ar fi de-ajuns pentru a le potoli durerea. Apoi voi intra în apă, voi merge departe, departe... la fiecare pas îmi voi striga groaza, frustrarea şi amărăciunea, îmi voi arunca în văzduh durerea şi mînia pînă cînd piciorul mi se va împletici, şi oceanul mă va lua cu sine în sî-nul lui mîngîietor unde nu voi mai suferi.
După ce mi-a intrat în cap ideea de sinucidere, am resimţit o excitaţie bolnăvicioasă. Trebuia deci să mă întorc la capătul de linie şi să iau din nou un tren care să mă ducă cît mai repede posibil în parcul de distracţii situat pe plajă. Acolo urma să-mi pun planul în aplicare şi să pun capăt coşmarului care fusese viaţa mea.
Stînd singură în compartiment, încercam în zadar să-mi amintesc numărul trenurilor pe care le luasem în acea seară groaznică şi de cîte ori mă înşelasem şi trebuise să mă întorc la capătul de linie pentru a o lua în zadar în altă direcţie. M-am întors încet ca să privesc locurile goale şi uşile închise din faţa mea. Totul devenea nelămurit într-un vîrtej îngheţat de zgomot, de confuzie şi de singurătate. Era ca şi cum mi-aş fi petrecut cea mai mare parte din viaţă în tren şi aş fi fost sortită să rămîn acolo pentru totdeauna.
„Yoneko!", mi-am murmurat eu numele cu o voce răguşită, ca şi cum aş fi putut uita cine sunt şi, în felul acesta, să pierd orice contact cu realitatea. Yoneko. Bunica îmi dăduse acest nume. Ea îl alesese pentru că acesta cuprindea urarea de a nu duce lipsă de nimic în toată viaţa şi de a trăi pînă la venerabila vîrstă de optzeci şi opt de ani.
Prima parte a acestei urări se împlinise deja. într-adevăr, tata îşi lăsase deoparte durerea lui pricinuită de moartea mamei şi încercase să mă facă fericită. Dar eu nu găseam nici o plăcere durabilă în lucrurile pe care mi le cumpăra el. Viaţa mea era mai goală şi mai lipsită de satisfacţie ca oricînd.
A doua parte, în loc să mă mîngîie, mă înspăimînta. Era ca o sentinţă, un bloc de piatră prins de gîtul meu cu un lanţ de o sută de kilograme, pe care trebuia să-1 trag după mine. De ce să trăiesc pînă la
31
optzeci şi opt de ani? Nu puteam suporta nici măcar gîndul zilei de mîi-
ne!
Singura persoană pe care o puteam vedea, în afară de conductorul din cabina lui în capătul trenului, era un locuitor obosit de la periferia oraşului, întins cît era de lung pe bancheta uzată, cu ochii închişi din cauza luminii. Cum trenul încetinea, la apropierea de-o altă gară, el şi-a schimbat poziţia, şi mi-am dat seama că nu dormise deloc.
Stînjenită, m-am întrebat dacă mă auzise cumva repetîndu-mi numele cu voce tare, iar dacă da, ce gîndea despre acest lucru. Era puţin probabil ca vocea mea să fi fost mai puternică decît zgomotul roţilor pe şine, însă eu eram aşa de agitată, încît nu eram sigură de asta. De altfel nu mai eram

sigură de nimic.
El m-a privit cu o figură întrebătoare. Foarte curînd, privirea lui mi-a părăsit ovalul feţei pentru a se fixa pe patinele pe care le purtam pe umăr. Ştiam ce gîndea. Foarte puţine tinere fete aveau patine care costau tot atît cît un ceas bărbătesc sau un palton de mare valoare. El se întreba cum obţinusem banii necesari. Dacă eram o fată serioasă, cum se făcea că mă aflam acolo, singură, la o oră atît de tîrzie?
Mă simţeam aproape forţată să-i spun că mi le cumpărase tata şi că mă aflam acolo la acea oră tîrzie pentru că nu mai suportam ideea de a fi singură acasă. N-ar fi trebuit să mă aflu în acel tren, însă mintea mea dezorientată refuza să funcţioneze. Nu puteam să găsesc nici măcar trenul care să mă ducă acolo unde voiam eu.
Deşi am resimţit nevoia de a explica de ce aveam patine atît de frumoase şi motivul prezenţei mele în acel tren la o asemenea oră, n-am spus nimic. Nu-l priveau pe el lucrurile mele, am gîndit eu.
„Coborîţi?" a întrebat el.
în clipa aceea am văzut că citea o revistă pornografică, din acelea pe care bărbaţii le cumpără adesea pentru a le citi în tren, dar pe care nu le-ar duce acasă. Şi-a ridicat capul, şi privirea lui desfrînată m-a făcut să simt o oarecare jenă. M-a cuprins o mînie violentă pînă în adîncul sufletului.
„Coborîţi?" a repetat el.
Nu-mi amintesc ce i-am răspuns, nici dacă am spus ceva. Tot ceea

ce ştiu e că am rămas în picioare descumpănită şi singuratică pe peronul pustiu pînă cînd luminile roşii ale ultimului vagon au dispărut. €Te mulţumită eram că bărbatul acela cu privirea îngrozitoare plecase!
Ce se întîmpla? Oare îmi pierdeam minţile?
Dacă aş fi băut mai mult de o jumătate de litru de bere în după-amiaza aceea, aş fi putut trage concluzia că alcoolul era cel care îmi tocise simţurile. Dar nu era aşa. Prietenii mei, beţi de-a binelea, mă părăsiseră la ieşirea din bar, cu cîteva ore în urmă. Chiar dacă berea ar fi avut vreun efect, ar fi dispărut pînă la ora aceea.
Timp de o clipă am examinat situaţia. Dacă trebuia să mă duc pe plajă, era nevoie să mă întorc din nou la capătul de linie şi să încerc încă o dată să găsesc trenul potrivit.
Am consultat orarul trenurilor. Trebuia să aştept cîtva timp înainte de a putea lua un tren care să mă ducă la capătul de linie. Ultimii locuitori de la periferia oraşului ajunseseră deja aca'să, iar orarul trenurilor nu cuprindea decît puţine trenuri de noapte.
M-am îndreptat atunci cu greu pînă la marginea exterioară a peronului, tremurînd în vîntul de iarnă. Jos, oraşul se potolea încetişor. Cum ar fi să mă pot odihni din nou, m-am întrebat eu, sau să dorm fără coşmare şi să mă trezesc fără să simt un nod în stomac?
Agitaţia din timpul zilei mă stăpînea încă, iar confuzia creştea pînă cînd am fost atît de descumpănită, încît nu eram în stare să fac deosebire între evenimente. Şi nici măcar acum nu pot face. După-amiaza fusese o încîlceală de oameni care se îmbulzeau şi de trenuri care nu mergeau niciodată în direcţia pe care o doream eu.
Aş fi putut să-mi găsesc scuze că m-am înşelat prima oară, cu toate că acest lucru nu mi se mai întîmplase niciodată pînă atunci.
Mă trezisem într-o mulţime de muncitori care se întorceau acasă, şi mă lăsasem pasivă dusă de valul oamenilor în vagonul arhiplin.
După ce trenul s-a oprit de două sau de trei ori, îmi dădusem seama de greşeală şi coborîsem. Era

încă seara devreme, şi numeroase trenuri soseau şi plecau din nou, dar eram aşa de tulburată, încît nu-mi trecuse prin gînd să mă întorc imediat la capătul de linie. Sprijinindu-mă de balustrada peronului, am privit casele şi străzile care înconjurau gara.

33

Cea mai mare parte din case erau încă luminate, iar intersecţiile erau iluminate puternic. Dar o lună de iarnă le micşora strălucirea. Capota unei maşini parcată la o mică distanţă strălucea ca argintul poleit. La prima privire, efectul era surprinzător. Apoi am văzut că maşina reflecta spre mine raza palidă de lună pe care o primise ea.

Nu înţelegeam prea bine de ce nu mai era nimeni pe străzile de sub mine. Pînă şi taximetriştii îşi încetaseră lucrul.

Am părăsit peronul gării şi am coborît scara de beton care ducea în stradă. Am auzit un alt tren care pleca spre capătul de linie. Simţeam vag că ar fi trebuit să fiu în el, dar asta nu mă deranja cîtuşi de puţin. Ce importanţă avea la ce oră mă întorceam acasă sau dacă mă mai întorceam? Nimeni nu mă aştepta.

Parcă visam în timp ce traversam strada, sforţîndu-mă să merg fără a fi măcar conştientă. Erau cîteva magazine în cartierul acela, printre case. M-am oprit şi am privit vitrina unuia sau altuia încercînd să trezesc în mine vreun interes, dar în zadar. Nu vedeam nimic, deşi lumina lunii era aproape tot atît de strălucitoare ca cea a zilei. Eram trezită, însă mintea mea nu funcţiona.

încetul cu încetul, un sentiment de singurătate a pus stăpînire pe întreaga mea fiinţă, aşa cum făcuse deja de săptămîni de zile, pătrunzînd cu perfidie în mine, învăluindu-mă în fiecare clipă cu tentaculele lui de gheaţă. Nu mai cunoscusem niciodată o asemenea singurătate. Aveam impresia că sunt singură pe lume. Nu aveam pe nimeni căruia să-i vorbesc, şi nimeni nu se preocupa de mine. Eram complet singură.

Moartea mamei mele fusese deja o încercare destul de grea, dar disperarea nu făcuse decît să crească şi mai mult cînd cea mai bună prietenă a mea mă trădase. Căutasem atît de mult pe cineva care să mă înţeleagă şi îi încredinţasem ei necazul, spunîndu-i lucruri pe care nu le mai împărtăşisem niciodată cu cineva. Eram sigură că puteam avea încredere în ea şi că ea nu va spune nimănui ceea ce-i spusesem eu.

Dar ea a făcut exact invers, pentru motive pe care încă nu le cunosc, şi a răspîndit peste tot ceea ce-i încredinţasem. Am auzit apoi acele lucruri de zece ori amplificate şi deformate, aşa încît de abia îmi mai recunoşteam spusele.

34

învăţasem de atunci să nu mai am încredere în nimeni, dar nu eram mai puţin împovărată. în acel moment, un vid şi mai mare m-a făcut să mă clatin.

Nu ştiam de ce fusesem aleasă ca să trăiesc o asemenea suferinţă şi de ce toată lumea se întorcea împotriva mea. într-o vreme i-am purtat pică chiar şi mamei mele, ca şi cum moartea ei făcuse parte din complotul îndreptat împotriva mea.

Credeam că pot avea încredere îm tata, dar el şi cu fratele meu mai mare erau pe cale să-mi pună la cale viitoarea căsătorie. Yuriko, sora mea, se îndrăgostise şi se logodise. Tatăl meu nu se opusese acestui lucru. Dar cu mine era altceva. Nu se încredea destul de mult în mine pentru a-mi acorda acelaşi privilegiu, ca şi cum eu urma să aleg un soţ care să mă facă nefericită sau care să aducă ruşine familiei mele.

îi cunoşteam punctul de vedere, căci nu mi-1 ascunsese. Cum putea oare o fată tînără şi fără experienţa să judece valoarea cuiva? Cum puteam eu aprecia reputaţia familiei viitorului meu soţ în aşa fel încît să fac cinste familiei mele şi mie însămi?

îmi dau seama acum că faptul de a-mi căuta un soţ nu era decît încă o încercare stîngace pentru a mă ajuta să suport moartea mamei. Cu toate acestea, în vremea aceea, eu credeam că era un efort pentru a se debarasa de mine. încă o dovadă că familia mea mă respingea! Cînd cea mai bună prietenă m-a trădat, lucrul acesta a pus capac. Simţeam că nimeni nu mă iubea, că nu puteam avea încredere în nimeni. Nu mai

eram decît o epavă care vorbea, se mişca şi ocupa un spaţiu. Adevărata Yoneko nu mai exista.
Toate aceste gînduri mi-au invadat mintea în timp ce mergeam pe străzi încercînd să descurc firele încîlcite ale raţionamentului meu. în sfîrşit, amorţită de tot, am ajuns iarăşi la gară. Apropiindu-mă de maşina care reflecta raza lunii, în mine a explodat toată suferinţa, toată confuzia şi toată singurătatea. De ce permitea această rază reflectată ca să mă copleşească disperarea, nu ştiu. Nici acum nu pot să explic. Ajunsesem la un punct în care nu mai puteam lupta. Venise timpul să acţionez. Orice s-ar întîmpla, trebuia să ajung în seara aceea pe ţărmul o-ceanului!
35
Profesorii mei n-ar fi fost foarte surprinşi văzînd anunţul cu decesul meu în ziare. Mă dusesem de mai multe ori să stau de vorbă cu ei ca să încerc să înţeleg sensul vieţii, dar ei nu putuseră să mă ajute.
„N-are rost să-ţi faci griji cu privire la acest subiect", mi se spunea. „Ar trebui să înveţi cu mai multă sîrguinţă, şi vei avea astfel note mai bune. Te gîndeşti prea mult la toate astea. Din acest motiv ai note slabe la unele obiecte. Nu te nelinişti cu privire la viaţă sau la moarte. Alungă aceste lucruri din mintea ta, uită-le!"
Unul din ei încercase să mă ajute mai mult decît alţii, dar nici el nu ştiuse cum să-mi liniştească inima îndurerată.
„Este ridicol pentru o fată atît de drăguţă să se lase tulburată de probleme pe care nimeni nu le poate rezolva", mi-a spus el. „Cei mai mari gînditori ai lumii s-au luptat în zadar cu aceste probleme. Uită-le! Caută lucruri noi care să te atragă şi nu vei mai fi tulburată. Profită de anii care-ţi sunt înainte".
îi ascultam pe toţi şi încercam să fac ceea ce-mi spuseseră. Toţi profesorii mei erau aşa de siguri că au dreptate şi-şi găseau aşa de uşor cuvintele necesare încît, uneori, în timp ce vorbeam cu ei, credeam că-mi dau ajutorul pe care-l căutam. Mai tîrziu, mi-am dat seama că raţionamentele lor erau la fel de lipsite de sens şi de frustrante ca şi ale mele. Trebuia să fac ca şi ei: să pun capăt tuturor gîndurilor mele aşa cum se retează rădăcinile copacului „bonzai" pentru a rămîne destul de mic pentru a forma o masă.
Deşi ei erau profesorii mei şi aveau experienţă în multe lucruri, nu le puteam urma sfaturile în ceea ce priveşte chestiunea de viaţă şi moarte. Trebuia să existe un răspuns undeva, mă gîndeam eu. Dacă l-aş găsi, ar fi posibil să-mi reconstitui existenţa şi să trăiesc mai departe. Dacă nu, atunci nu merita osteneala.
Aş fi dorit ca unchiul mamei mele să nu fi murit. Familia noastră nu avusese niciodată legături prea strînse cu el, şi eu nu-l văzusem prea des; dar, cînd eram mică, el îmi dăruise două cărţi care mă impresionaseră mult.
Fusese mult timp preot catolic în oraşul Tachikawa, care se afla la aproximativ 15 kilometri depărtare de noi. Apoi părăsise catolicismul
36
37
pentru motive care nu mi s-au dezvăluit niciodată şi se căsătorise.
Nu ştiu dacă el mar fi putut ajuta, dar adesea, cînd eram atît de tulburată, încît nu puteam dormi, tare aş fi vrut să pot vorbi cu el.
Cu toate acestea, dacă aş fi ascultat de tatăl meu, nu m-aş fi gîndit niciodată să vorbesc despre religie cu cineva. El avea aceleaşi idei ca şi profesorii mei. După părerea lor, religia nu era nimic. Ştiinţa şi omul erau totul.
„Ar trebui să studiezi filozofia de la începuturile ei şi să citeşti scrierile celor mai mari gînditori ai lumii", m-a sfătuit unul din profesorii mei.
„Cercetează operele autorilor moderni", mi-a zis altul. „Filozofii moderni nu au de ce să se îngrijească de protejarea vechilor credinţe religioase ale poporului nostru. Astfel vor ajunge mai uşor la adevăr".
Neştiind. care din ei avea dreptate, m-am hotărît să aplic sfaturile amîndorura. în săptămînile care urmaseră, mă cufundasem în scrierile celor mai renumiţi filozofi japonezi, ca şi în cele ale lui Goethe şi ale multor altora, meditînd asupra a tot ce puteam găsi.
Cartea care mă intrigase cel mai mult se intitula „Sinuciderea". Era un volumaş de buzunar. Pentru ca să-l înţelegi, trebuie să cunoşti ţara şi poporul japonez. El se ocupă temeinic cu filozofia şi studiază raţionamentul care îi face pe oameni să-şi pună capăt vieţii. Am fost fascinată de această carte. Cînd am terminat-o, am căutat şi altele care să trateze acelaşi subiect sub alte aspecte. Doream să cunosc adevărul

şi să dau peste scrierile cuiva care să aibă răspunsuri la problemele mele. Unii scriitori vorbeau chiar de învăţături scoase din Biblie. Şi ei erau căutători sinceri şi scriau după ceea ce cunoşteau. Am citit enorm, cu speranţa de a găsi pe cineva, undeva, care să-mi poată da răspunsurile la chestiunea vieţii.
Dar în toate lecturile mele n-am găsit nimic ca să-mi poată alunga îndoielile şi temerile, ori vreun răspuns la întrebările care mă chinuiau. Nu aveam pace în inima mea tulburată şi scop pentru viaţa mea.
în primii ani de confuzie ai adolescenţei mele, începusem să ţin un jurnal în care erau scrise gîndurile şi dorinţele mele cele mai profunde, atît de importante pentru mine pe atunci. Era o obişnuinţă la care nu renunţasem. Dar de acum, ceea ce scriam a luat o nouă întorsătură. Am început să fac poezii la fel de triste, de pustii şi de pline de întrebări ca şi propria-mi existenţă.
„Invidiez păsările.
Ele sunt atît de libere.
Pot merge oriunde vor.
Dar eu nu mă pot exprima la fel de liber ca ele.
De ce sunt atît de limitată şi legată?
De ce n-am bucuria şi fericirea pe care par ele s-o aibă?
De ce nu mă pot bucura de viaţă ca şi ele?"
Nu eram conştientă pe atunci despre acest lucru, dar ajunsesem deja la un punct de unde nu mă mai puteam întoarce. Mă retrăsesem în sine pînă ce am devenit centrul micii mele lumi. A devenit tot mai limpede că nu era decît un singur mijloc de a ieşi din durerea mea şi din existenţa mea lipsită de sens.
Cu toate acestea nu eram încă complet gata.
Deşi prietenii mei n-au fost conştienţi de acest lucru, le căutam ajutorul. Nu aveam un prieten anume, dar eram destul de iubită pentru ca să fie totdeauna vreunul din ei gata să iasă cu mine. De fiecare dată cînd se ivea o ocazie, profitam de ea pentru a le vorbi despre lucruri serioase, cum ar fi scopul vieţii şi al morţii. Dar răspunsurile lor mă dezamăgeau. îmi dădeau şi mai puţin ajutor decît profesorii şi familia mea. Tot ce-i interesa era să se bucure de viaţă.
Jucam împreună tenis, patinam, dansam şi frecventam barurile. Rîdeam mult şi încercam să ne convingem că eram fericiţi. Dar descoperisem că lansarea cu pasiune în tot felul de activităţi şi de sporturi nu aducea deloc bucurie. încercam în mod voit să mă obosesc pînă la epuizare pentru a putea dormi noaptea. Reuşeam uneori, dar de cele mai multe ori nici asta nu ducea la nimic. în vremea aceea mă afundam tot mai mult în adîncul depresiunii nervoase.
Ajunsă din nou la capătul de linie în noaptea aceea fatală, am mai citit o dată cu mare atenţie tabelul cu mersul trenurilor. în fond, nu era nevoie de asta: ştiam ce tren trebuia să iau. îl luasem destul de frecvent într-o perioadă mai liniştită şi mai fericită. Numai că acum nu mai

aveam încredere în mine însămi. Nimic nu mai mergea şi eram împinsă să acţionez într-un mod ciudat.
Deşi ştiam la fel de bine să ajung în parcul de distracţii ca şi să merg pe străzile din preajma casei mele, încă o dată am greşit trenul.
Din clipa aceea am fost atît de dezorientată, încît nu mai ştiu ce s-a întîmplat pe urmă. Luasem din nou - dacă nu şi de mai multe ori -trenul înspre Shinjuku, capătul de linie. Cîte alte erori am mai comis, nu ştiu. Numai Dumnezeu îmi urmărise neîncetat paşii în orele acelea groaznice.
Oricum, aveam motive ca să fiu dezorientată, dar eu nu le ştiam. Nu le-aş fi înţeles pe atunci. La cincisprezece sau douăzeci de minute de Shinjuku pe drumul dintre Enoshima şi plajă era o bisericuţă evanghelică. Pastorul cu părul care începea să încărunţească, un om plin de bunătate, avusese inima sfîşiată de durere din pricina sinuciderii unui tî-năr care se aruncase în faţa trenului la capătul de linie, Shinjuku, în urmă cu doi ani. în fiecare zi, el se ruga pentru toţi cei ce se duceau la acel capăt de linie cu gîndul de a se sinucide, cerîndu-I lui Dumnezeu să-i împiedice să se distrugă şi să-i aducă la cunoaşterea mîntuirii în Isus Cristos. Nu ştiam că mă aflam sub mîna ocrotitoare a unui Dumnezeu pe care nu-L cunoşteam şi d? care mi-aş fi bătut joc dacă L-aş fi cunoscut.

Ceasul meu indica miezul nopţii fără cinci minute, cel puţin dacă îndrăzneam să cred asta, dacă mai puteam crede ceva în acea încîlceală de impresii şi de sentimente. Acest lucru însemna că era prea tîrziu pentru a lua un tren în direcţia plajei, şi căr nu-mi rămînea altceva decît să mă întorc acasă.
Deodată, am fost cuprinsă de o dorinţă arzătoare de a mă întoarce acasă cît mai repede posibil. Trebuia neapărat! Trebuia să mă întorc! Acest refren îmi hărţuia întreaga fiinţă, ştergînd orice alt gînd. Nu puteam înţelege acest impuls brusc, nici motivul ca să-1 urmez. îmi petrecusem lunile scurse de la moartea mamei alergînd peste tot ca să scap de amintiri. Dar acum simţeam că nu mai puteam să nu mă întorc acasă. Trebuia să mă întorc acasă cît mai repede posibil!
M-am întors maşinal din drum şi am verificat orarul trenurilor. La

acea oră tîrzie nu erau multe trenuri. Trebuia să aştept cel puţin o jumătate de oră pînă la primul tren. O jumătate de oră! Asta mi se părea o eternitate.
Vîntul îmi pişcă urechile şi-mi biciuia obrajii amorţiţi de frig. M-am dus în sala de aşteptare, am împins uşa şi m-am strecurat înăuntru. Aş fi putut rămîne acolo, dar în sală se aflau mai mulţi bărbaţi beţi împreună cu femei. La început am încercat să nu-i bag în seamă, dar după o clipă am ieşit.
Era şi mai frig ca înainte, cel puţin aşa mi se părea. Dar eram atît de descumpănită, încît nu-mi păsa de frig. M-am îndreptat spre capătul peronului aproape de o scară de beton care ducea la linii. Am rămas nemişcată timp de cîteva clipe, fără să dau atenţie la tot ce mă înconjura. Nu-mi mai amintesc cît timp, sau dacă m-am aşezat pe a doua ori a treia treaptă învăluită în mod jalnic în gîndurile mele. Nici măcar n-aş fi ştiut ce făceam dacă n-ar fi fost martori care să dea după aceea declaraţii la poliţie.
Nimeni nu m-ar regreta dacă mi-aş pune planurile în aplicare, gîn-deam eu. Viaţa familiei mele ar deveni mai uşoară în acest fel. Tata şi cu Yasuzo n-ar mai avea de ce să-şi facă probleme pentru a-mi pune la cale căsătoria, iar Yuriko s-ar putea mărita. Mă credeam mărinimoasă şi practică! Acum văd că-mi compătimeam soarta şi că niciodată nu fusesem mai egoistă ca atunci.
Trenul era anunţat. L-am auzit oprindu-se şi deschizîndu-se uşile. Difuzoarele anunţau cu o voce monotonă numele staţiilor unde trebuia să se oprească.
N-am ridicat capul, nu era nevoie. Ştiam perfect ce se petrecea. Controlorul urma să facă semn mecanicului înainte de a fluiera semnalul. Uşile urmau să se închidă, iar trenul să se pună în mişcare.
M-am ridicat, tot fără să ştiu ce aveam să fac. Trenul s-a pus în mişcare, cîştigînd viteză. Am alergat şi m-am aruncat înaintea lui.

r

rmi amintesc că am auzit zgomotul strident al frînelor locomotivei şi geamătul lugubru al sirenei ambulanţei. M-am auzit ^strigînd, ca într-un vis înspăimîntător:
„Mi-e rău! Mi-e rău!" Mai mult de atît nu puteam face o legătură între mine însămi şi accident, şi mă întrebam cine era rănit.
Era ciudat. Recunoşteam vocea ca fiind a mea. Ştiam că strig. Cu toate acestea, nu-mi dădeam seama că victima eram chiar eu.
Am aflat mai tîrziu că în tren se aflau doi ceferişti electricieni care ştiau să acorde primul-ajutor.

Ei aveau cabluri de care se foloseau în munca lor. înainte ca trenul să se oprească, ei deschiseseră uşa şi săriseră. Tot ei chemaseră salvarea. Nici pînă azi nu ştiu cum îi chema, însă medicul mi-a spus că am fost salvată datorită lor.
Am fost transportată la spitalul universitar din apropiere. în noaptea aceea, cînd am fost dusă, mai mult moartă decît vie, la serviciul de urgenţe, în spital nu se afla decît un singur medic. Era un chirurg de o anumită vîrstă, fost profesor universitar, care avea reputaţia de a fi cel mai bun din toată Japonia. El m-a operat pe loc, făcînd amputările necesare şi dîndu-mi medicamentele potrivite pentru evitarea şocului post-operatoriu.
Pe atunci aş fi blestemat destinul care mă ocrotise. De fapt aceasta am făcut atunci cînd, după o săptămînă, mi-am recăpătat cunoştinţa, şi de multe alte ori cînd am aflat de extinderea rănilor mele. Dar Dumnezeu continua să lucreze. înţeleg acum multe lucruri pe care atunci nu le înţelegeam. Dumnezeu îngăduise ca acei doi bărbaţi să se afle în tren astfel încît să rămîn în viaţă după încercarea de sinucidere, precum şi prezenţa la spital a acelui chirurg excelent.
M-am întrebat adesea de ce Se îngrijea Dumnezeu de una ca mine, dar n-am găsit niciodată răspuns. Nu voi înceta nicicînd să-I mulţumesc şi să-L laud pentru lucrul acesta.
Timp de o săptămînă am fost fără cunoştinţă, trezindu-mă doar cî-teva clipe pentru a-mi da seama că sunt la spital. Ştiam în mod vag că

mi se făceau transfuzii de sînge şi că eram hrănită pe cale intravenoasă. Mi-am dat seama puţin cîte puţin că braţul meu stîng nu mai exista şi că mîna dreaptă îmi era bandajată din belşug.
Mai întîi n-am ştiut cît era de mutilată, iar Yuriko, care stătea neîntrerupt la spital ajutînd la îngrijirea mea, nu voia să-mi spună nimic.
„Ţi se vindecă mîna", spunea ea.
„Dar de ce este aşa de bandajată?" am insistat eu, pînă ce ea, în silă, s-a hotărît să vorbească.
„Mai ai degetul mare şi două degete".
Degetul mare şi două degete! Asta însemna că-mi dispăruseră două degete. Nu era destul că-mi pierdusem un braţ! Spaima mi-a sugrumat sufletul.
Nu ştiu de ce gîndurile mi se îndreptau spre prietenii mei şi spre tot ce făcusem adesea împreună cu ei. Mi-am ridicat mîna mutilată şi am privit-o fix.
„Cel puţin voi mai putea încă să patinez!"
Yuriko şi-a înnăbuşit un strigăt, şi a părăsit camera ca şi cum din-tr-o dată i s-ar fi făcut rău. Eram nedumerită. Ce i s-o fi întîmplat?
Cam în dreptul genunchilor mei se afla un paravan şi, cînd doctorul îmi făcea pansamentele, mă lega la ochi. Astfel, eu nu ştiam că nu mai am gambe.
De îndată ce m-am simţit ceva mai bine, a venit să mă vadă comisarul de poliţie. Era un om plin de amabilitate căruia cred că nu-i plăcea deloc acest aspect particular al muncii sale. Părea mult mai dornic să mă ajute decît să-mi pună întrebări.
„Nu te bucuri că eşti în viaţă?" m-a întrebat el aşezîndu-se lîngă patul meu.
Mi-am strîns buzele cu amărăciune. Credeam că mă ironizează pentru că nu izbutisem în tentativa mea de sinucidere. Dar nu era adevărat: el încerca să mă încurajeze pentru a mă ajuta să găsesc raţiuni de a trăi. Mi-a vorbit de cei doi bărbaţi care se aflaseră în tren şi care îmi salvaseră viaţa.
„Le poţi mulţumi", mi-a zis el. „Ce şansă ai avut! Nu eşti fericită pentru ceea ce au făcut?"

„De ce-aş fi fericită?", am întrebat eu mînioasă. „De ce nu m-au lăsat să mor?"
El ar fi putut să-l trimită pe unul din oamenii lui ca să mă interogheze, dar venise el însuşi. N-am aflat niciodată de ce îmi purta atîta interes. M-am întrebat deseori dacă nu cumva cunoscuse sinuciderea de aproape. Poate că unul din copiii lui reuşise acolo unde eşuasem eu, şi voia să-mi alunge dorinţa de a o

face din nou.
Dar eu nu voiam ca să se amestece cineva în treburile mele. Era limpede: nu mai avea nici un rost să trăiesc. Moartea era singura scăpare! De ce tot spuneau că problemele mi-ar fi dispărut? De ce se purtau ca şi cum viaţa ar avea din nou ceva atrăgător pentru mine?
De ce nu mă lăsau în pace? în fond, era dreptul meu să decid cu privire la viaţa mea sau la moartea mea. Aceasta era teoria unor filozofi japonezi. De ce să intervină oemenii aceştia şi să mă silească să încep din nou?
Să le mulţumesc? Pentru ce le-aş mulţumi? Singura mea dorinţă era să-i blestem.
Yuriko pleca rar din cameră, ziua sau noaptea. Yasuzo cu soţia lui şi Akiyoshi mă vizitau frecvent. Dar tatăl meu nu venea. Mă întrebam de ce, iar ceilalţi membri ai familiei nu-mi spuneau decît nişte motive care nu stăteau în picioare, cum că tatăl meu nu se simţea bine sau era foarte ocupat la birou. A trebuit să aştept şăptămîni de zile înainte de a se hotărî să mă viziteze, şi luni de zile înainte de a cunoaşte motivul. Mă tot plîngeam de lucrul acesta, pînă cînd Yuriko a sfîrşit prin a mi-l explica.
„Am vorbit despre asta", mi-a zis ea strîngînd din buze, ceea ce arăta că era emoţionată. „Yasuzo a hotărît că era mai bine să te cruţe de asta, dar nu pot să suport gîndul că tu crezi că tatălui tău nu-i pasă de tine. Iată motivul pentru care n-a venit să te vadă. Te iubeşte atît de mult, încît nu poate accepta să te vadă în această stare".
Ea mi-a povestit cum umblase cu paşi mari încolo şi-ncoace prin cameră după ce poliţia i-a adus vestea sinuciderii mele.
„De ce?" zicea el cu voce tare. „De ce a făcut Yoneko aşa ceva? Şi totuşi eu am făcut totul ca s-o ajut! Am încercat totul. Totul!"
După ce mi-a povestit ea toate acestea, mi-a venit să plîng, şi mi-era
43
foarte ruşine. Crezusem că-mi cunosc bine tatăl, dar începeam să-mi dau seama că nu-1 cunoşteam deloc. Era un om ciudat, şters şi nu prea vorbăreţ, mai ales de la moartea mamei mele. Părea că se teme să vadă realitatea în faţă. Dar pentru mine era totuna: important era că mă iubea.
în vremea aceea, eram sigură c-o făcusem pe Yuriko să sufere. Mama mea îmi împlinise totdeauna cele mai mici toane, chiar şi în domeniul alimentaţiei. Dar la spital eram arogantă şi pretenţioasă. Nu aveam poftă decît de cîteva alimente care nu se găseau în acel sezon. într-o vreme, nu voiam decît mandarine, apoi numai pepeni.
N-am aflat niciodată cum a reuşit familia mea să găsească pepeni în miezul iernii. Nu găseai aşa ceva la sfîrşitul lui februarie. Probabil că au trebuit să plătească un preţ astronomic, dar au reuşit să-i procure şi mi i-au adus. Nici nu ştiu dacă i-am apreciat cum ar fi trebuit.
în timpul acestor şăptămîni de început, mi s-au dat multe calmante. Dormeam cea mai mare parte din timp, şi mintea mea era atît de confuză, încît mi-era greu să-mi amintesc cine venea să mă vadă şi cine nu. De altfel, medicul începea să se nelinîştească.
„N-ar trebui să dormi atîta, Yoneko", zicea el, „încearcă să rămîi trează".
Am deschis ochii şi l-am privit, cu mintea înceţoşată.
„Mi-e atît de somn", am mormăit eu. „Nu-mi pot ţine ochii deschişi".
încercau să mă facă să stau pe pat în capul oaselor ca să nu adorm aşa de uşor, dar îmi venea ameţeală. Tot ce priveam îmi dădea ameţeală. Singura mea dorinţă era să mă întind şi să dorm. Starea aceasta provenea şi de la medicamentele care mi se dădeau. Cînd dormeam, nu mă gîndeam. Mă tulbura gîndul la braţul şi la degetele mele amputate, precum şi la sinuciderea mea nereuşită. Nu ştiam încă nimic despre picioare. Mă mai aştepta încă o încercare.
„Mă mănîncă degetele de la picioare, Yuriko!"
O expresie de groază a trecut peste faţa ei încordată şi, timp de o secundă, părea că este la fel de bătrînă ca şi mama noastră în clipa morţii.
44
45
„Scarpină-le în locul meu".
în disperare de cauză, şi-a băgat mîna sub paravan şi s-a făcut că-mi scarpină degetele care nu

mai existau.
„Mai tare, nu simt nimic!"
Mă enerva. La urma urmei, nu era chiar aşa de complicat să scarpini nişte degete de la picioare, şi nu avea motive să i se umple ochii de lacrimi.
în sfîrşit, a venit timpul să îndepărteze paravanul, şi doctorul mi-a zis să mă ridic în capul oaselor, Pe Yuriko a cuprins-o groaza.
„Credeţi că este gata, domnule doctor?"
„Da", a zis el sec, „este timpul".
A rămas în cameră, dar eu nu eram încă gata să mă ridic, şi i-am zis. Eram încă atît de independentă, că nu acceptam să fac decît ceea ce voiam. El a deschis gura ca şi cînd ar fi vrut să-mi ordone să mă aşez, dar şi-a schimbat părerea. Apoi s-a întors spre sora mea:
„Sunt în salon, dacă ai nevoie de mine".
M-am simţit ignorată, şi asta m-a iritat, iar trupul meu s-a încordat. „O să mă aşez cu forţele mele", m-am gîndit eu. „Nici n-aveam nevoie de ajutor. N-o să treacă mult timp pînă ce-o să mă descurc fără ajutorul lui Yuriko sau al altcuiva. în clipa aceea am simţit că ceva nu era în ordine. Gura mi s-a uscat, şi m-a cuprins un sentiment de teamă.
După ce el a plecat din cameră, i-am aruncat o privire furioasă lui Yuriko şi am încercat să mă aşez în pat.
„Stai să te ajut".
„N-am nevoie de ajutor", am bombănit eu.
Hotărîsem să nu mai încerc, şi am recăzut pe perne, respirînd cu greutate. Apoi mi-am amintit cît de greu îmi fusese ca să folosesc plosca, şi cît o uram. Poate că dacă reuşeam să stau pe marginea patului, n-o să treacă mult timp pînă o să pot merge singură la toaletă.
După cîteva clipe am încercat din nou. Sora mea voia să mă ajute, dar i-am interzis. Totuşi am reuşit să mă întorc în pat şi, cu ajutorul braţului, să-mi fac loc şi să mă aşez. Altcineva ar fi putut să se ţină, dar eu, cînd am înaintat, nu m-am putut opri. Am alunecat pe marginea patului şi am căzut în genunchi pe duşumea.
Am strigat de necaz, de frustrare şi de durere... Acum ştiam adevărul! Nu-mi pierdusem numai braţul şi două degete de la cealaltă mină, ci şi cele două picioare! Eram infirmă pentru totdeauna şi fără scăpare!
Nu m-am mişcat. Nici n-am încercat, ci am rămas pe genunchi aşa cum căzusem şi am plîns nemîngîiată. Hohotele mele de plîns răsunau în aripa aceea a spitalului, dar prea puţin îmi păsa de lucrul acesta.
Cele cîteva minute care au urmat au fost o încîlceală de impresii pe care n-am putut-o limpezi pînă astăzi. Yuriko s-a grăbit să-mi vină în ajutor. Doctorul şi o infirmieră au venit alergând şi m-au pus în pat. Apoi un sedativ mi-a calmat durerile şi a început să-mi liniştească starea de spirit, şi am adormit.
Zile întregi după această întîmplare, am rămas lungită în pat, nemişcată, cu faţa spre perete. Refuzam să vorbesc cu cineva, chiar cînd eram întrebată.
N-o să mai pot niciodată trăi normal! Mă gîndeam că, de acum, chiar tatăl şi fratele meu n-o să-mi poată găsi un soţ. îmi'aminteam cu amărăciune că în urmă cu cîteva săptămîni eram iritată pe eforturile lor. Cine să ia în căsătorie o jumătate de femeie ca mine? Eram incapabilă să fac cumpărături, să mă ocup de gospodărie sau de copii, N-o să cunosc niciodată dragostea conjugală, nici bucuriile dintr-o familie.
Nu mi-am împărtăşit gîndurile cu nimeni. N-o să mă las iarăşi oprită de toţi cei care, bine intenţionaţi, nu puteau înţelege că pentru a-numite fiinţe a trăi era mai rău decît a muri.
Dar doctorul părea să-mi cunoască gîndurile. Ordineie lui erau ferme. Mi s-a luat cordonul de la

pijama, ca şi cuţitele pentru fructe care mi se aduceau odată cu merele şi cu portocalele. Nu aveam voie să am la îndemînă nici un cuţit sau altceva cu care să-mi pot lua viaţa.
îmi petreceam cele mai multe clipe cînd eram trează ca să mă gîn-desc cum să-mi pun planurile în execuţie, în ciuda supravegherii atente de care aveam parte. N-a trecut mult timp pînă cînd am pus la cale un plan foarte simplu. Rămăsesem destulă vreme în spital ca să ştiu care erau punctele slabe ale celor care se ocupau de mine. în fiecare seară mă plîngeam de dureri şi de insomnie:
46
47
„Nu se poate face nimic pentru asta?"
Doctorul îmi prescrisese somnifere, lăsînd infirmierei grija de a le] doza. Exact de aceasta aveam nevoie. Am început să le stochez, să le ascund sub pernă, sub saltea, şi în tot felul de locuri unde eram sigură că nu le va găsi nimeni.
în vremea aceea, tatăl meu venea în vizită. L-am rugat să mă interneze în spitalul din Hachioji, ca să fiu mai aproape de casă. Pentru nu ştiu care motiv, hotărîsem să mor în oraşul în care crescusem şi în locul unde murise mama mea.
Nu ştiam nimic despre Isus Cristos şi aveam o ură profundă pentri tot ce era legat de religie. Dar Dumnezeu S-a slujit de raţionamente! mele iraţionale şi înfrigurate ca să mă apropie de El. La Hachioji locuia Akitoshi Tahara.

VI

uneam deoparte cu şiretenie toate tabletele de somnifere, bucu- rîndu-mă de fiecare din ele şi adăugîndu-le la mica mea vizie fatală. Schimbarea de spital nu-mi îngreunase manevrele N-aveam decît să mă uit cu o faţă tristă la doctor şi să mă plîng de dureri şi insomnie, pentru ca el să ceară imediat infirmierelor să-mi medicamente contra durerii, de fiecare dată cînd doream.
De data aceasta, ştiam că voi reuşi. O mare bucurie a pus stăpînir pe mine. Singurul obiectiv al gîndurilor mele era acela de a-mi lua viaţa, înainte de a mă culca seara îmi număram în gînd pastilele şi gîndeam la numărul de care aveam nevoie. Cînd mă trezeam dimineaţa, prima mea preocupare era să găsesc o nouă ascunzătoare. Le schimbam regulat locul ca să nu fie găsite.
Aranjasem totul cu mare grijă. Siguranţa reuşitei făcea ca jocul să fie şi mai pasionant. Nimeni n-o să afle de dibăcia mea decît după ce se va fi sfîrşit totul. Eram şi deprimată, dar gîndul că viaţa mea nenorocită urma să se sfîrşească curînd îmi făcea zilele mai suportabile.
Nu-mi amintesc să fi primit nici cea mai mică încurajare din partea
medicilor. Nimeni nu amintise de posibilitatea obţinerii unor membre artificiale. Nimeni nu-mi explica că putea să trăiesc o viaţă normală şi fericită. Poate că era mai bine aşa. Probabil că eram aşa de tulburată, încît n-aş fi auzit nimic din ceea ce mi s-ar fi putut spune.
Akitoshi Tahara nu ştia pe atunci nimic despre existenţa mea, dar urma să fim în scurt timp puşi unul în prezenţa celuilalt. El se convertise la Isus Cristos în urmă cu aproape doi ani şi tocmai îşi consacrase în-treaga viaţă şi timp în slujba lui Dumnezeu. Misionarii americani, cărora le era atît de greu să-i pronunţe corect numele, îl numeau „Andy", şi-1 considerau ca o ascultare a rugăciunilor lor.
Familia Fox urma curînd să plece în copcediu în ţara ei, şi soţii McLeroy, care trebuiau să-i înlocuiască, se instalaseră deja la Hachioji. Ei trăiseră în Japonia de cîtva timp şi avansaseră în studiul limbii în aşa măsură, încît Robin putea să predice şi să facă vizite, dar avea totuşi nevoie de cineva care să cunoască bine poporul japonez.
„Dumnezeu e Cel care te-a trimis", îi spunea el lui Akitoshi. „El o să te folosească în chip minunat". Akitoshi spera ca acest lucru să fie adevărat, dar uneori se cam îndoia.
Cei patru misionari nu erau mulţumiţi de progresul lor în studiul limbii. Au hotărît să ia lecţii particulare. Akitoshi şi Robin McLeroy s-au informat la liceul unde învăţasem eu şi au discutat cu doi dintre profesori. Cel mai tînăr a fost deosebit de interesat şi a acceptat propunerea. Era unul din profesorii la care am căutat ajutor atunci cînd nu ştiam ce să fac.
Prima legătură dintre Akitoshi şi mine s-a făcut printr-o iniţiativă tainică a lui Dumnezeu. Eram pe punctul de a face cunoştinţă prin cineva care înţelegea cîte ceva despre credinţa creştină şi ştia ce poate face

Dumnezeu cu o viaţă, deşi nu era credincios: acest profesor vorbea adesea despre familia sa şi despre munca lui cînd făcea vizite în tovărăşia lui Akitoshi şi a misionarilor.
„Faceţi şi dumneavoastră vizite în spitale?" a întrebat el într-o dimineaţă.
«Adesea", i-a răspuns Robin.
48
49
„Aşa credeam şi eu. Soţia mea este catolică, aşa că ştiu oarecum ce credeţi voi creştinii".
Apoi le-a vorbit despre mine şi despre vizitele pe care i le făcusem atunci cînd căutam ajutor; el încercase într-adevăr să mă ajute, dar în zadar. Tot ceea ce ştia era că mă aruncasem înaintea trenului şi că era un miracol că nu murisem.
Acest profesor îi ceruse lui Robin, misionarul american, să vină să mă vadă, şi acesta 1-a invitat pe Akitoshi, prietenul său japonez, să-1 însoţească. Akitoshi a propus să cumpere o cutie cu bomboane şi cîteva fructe. în Japonia este obiceiul să cumperi ceva cînd vizitezi pe cineva la spital. El avea şi un Nou Testament pe care mi 1-a dat. Eram prea timidă ca să-1 refuz, dar această carte m-a iritat la fel de mult ca şi vizita lor.
„Oh", mă gîndeam eu, cînd mi-au zis cine erau şi ce făceau, „asta n-o să te ajute cu nimic".
Nu ştiam nimic despre creştinism, dar îl uram la fel de mult ca pe Tenri-kyo, budism şi toate religiile. Cum să nu urăsc religia, deoarece ea era aceea care o costase viaţa pe mama mea!
Dacă m-ar fi lăsat măcar să chem doctorul în dimineaţa aceea cînd avusese a doua criză, ea ar mai fi încă în viaţă şi eu n-aş fi aici, imobilizată la pat, fără cea mai mică speranţă şi înconjurată de oameni care mă plîng! Nu puteam şti în mod sigur că discipolii lui Tenri-kyo provo-caseră moartea mamei mele insistînd asupra eficacităţii apei lor sfinţite şi a rugăciunilor lor în loc să-mi dea voie să-1 chem pe doctorul Yenai, dar, în durerea mea oarbă şi absurdă, eram sigură că aşa era. Dacă ea ar fi continuat să trăiască, nu m-aş fi gîndit niciodată la posibilitatea de a-mi lua viaţa. Era uşor de înţeles de ce eram plină de resentimente împotriva oricărei religii. Cel puţin aşa mi se părea normal.
încercam să fiu politicoasă, deşi oamenii aceştia erau nişte străini şi nu invitaţi. Noi, japonezii, suntem foarte mîndri de curtoazia şi de ospitalitatea noastră. Nu m-aş fi putut arăta prost crescută, în ciuda a ceea ce simţeam.
Ei o să încerce să-mi bage pe gît toate poveştile astea, dar n-o să le ascult, am hotărît eu, împietrindu-mi sufletul şi inima împotriva lor. Ei
o să-şi dea repede seama că-şi pierd timpul venind să mă vadă.
Akitoshi m-a privit ciudat în mai multe rînduri. Mi-a spus mai tîrziu că motivul era faptul că eu eram foarte drăguţă. în afară de aceasta, ceva de pe faţa mea i se părea cunoscut: era sigur că mă mai văzuse undeva. Mai tîrziu, ne-am dat seama că probabil mă văzuse trecînd prin faţa magazinului de biciclete al tatălui său, nu departe de noi.
Am fost jenată de privirea lui timidă. „Mă compătimeşte", m-am gîndit in interiorul meu. Ei bine, poate să-şi păstreze mila! Nu ştiu dacă cei doi bărbaţi au fost conştienţi de iritarea mea sau dacă aveau şi alte vizite de făcut, fapt este că n-au rămas mult timp în camera mea. Pe drum spre casă, Robin i-a spus lui Akitoshi că-l neliniştisem mult, mai ales pentru că aveam figura cea mai tristă diâ lume. Şi lucrul acesta nu era departe de adevăr. Uitasem ce înseamnă să ai o inimă veselă.
După plecarea lor şi cînd am rămas singură, am scos comprimatele din ascunzătoarea lor şi le-am numărat. Tare aş fi vrut să ştiu cîte erau necesare pentru a pune capăt existenţei mele nenorocite. Dacă aş fi fost sigură că am destule, le-aş fi înghiţit încă în seara aceea.
Dar Dumnezeu m-a făcut să am îndoieli. Dacă eşuam în noua mea tentativă, ar fi fost o ocazie pierdută. N-aş mai fi avut posibilitatea de a-mi lua viaţa înainte de a părăsi spitalul, şi lucrul acesta putea să dureze luni de zile. Aşa că am aşteptat.
în după-amiaza duminicii următoare ei au revenit. Eram nemulţumită de noua lor vizită. Mă gîndeam că-i descurajasem destul. Nu puteam înţelege cum accepta un japonez să se întovărăşească neîncetat cu americanii ăştia blestemaţi şi cu religia lor şi, în plus, să le permită să i se adreseze cu numele acela ridicol de Andy. Ei bine, o să afle repede că n-aveau şanse să mă convertească.
N-o să le ascult gogoşile religioase, mi-am promis eu cînd i-am văzut apropiindu-se de patul meu.

Eram hotărîtă să nu arăt nici un interes pentru tot ce-ar spune. Refuzam să le vorbesc sau să le răspund la întrebări dacă nu eram silită s-o fac. Chiar în acest caz, nu răspundeam decît prin da sau nu, sau dădeam din cap, de abia uitîndu-mă la ei.
Eram permanent iritată şi nenorocită. înainte de accidentul meu

păream fericită şi fără griji, deşi eram teribil de deprimată din cauza] morţii mamei mele. Toată lumea observase lucrul acesta. Dar acum eram morocănoasă, aveam inima grea, şi lucrul acesta se vedea limpede. Totul fusese pus în balanţă şi găsit uşor în comparaţie cu tragedia care mă lovise.
Cînd mă trezeam dimineaţa şi vedeam că se face frumos, mă cuprindea iritarea. Ce poate să schimbe vremea frumoasă pentru mine? Nu pot niciodată să ies afară şi să mă bucur de ea.
Păsărelele păreau să cînte doar ca să-şi bată joc de mine. Ele erau libere, dar eu eram ţintuită la pat. Cînd tatăl meu sau fraţii mei îmi aduceau flori, trebuia să lupt ca să nu arăt cît de mult le uram. Ele erau frumoase şi-mi aminteau de rochiţele pe care mi le făcea mama.
Ce greu era să suport toate acestea! N-o să mai port niciodată rochiţele acelea drăguţe, şi nici n-ar fi avut rost să le confecţionez, căci nu puteam merge nicăieri.
Doream mult să fiu vizitată de unii din prietenii mei. Dar cînd veneau, ei erau încurcaţi şi nu ştiau ce să zică. Situaţia li se părea aşa de ciudată, încît cu greu puteau găsi un subiect de discuţie. Dimpotrivă, Akitoshi şi prietenul său american nu păreau să ducă vreodată lipsă de subiecte de conversaţie, şi totuşi nu-i cunoşteam decît de cîteva zile, în vreme ce ceilalţi erau prieteni din copilărie. Mă dusesem cu ei la patinaj, la petreceri şi la baruri. îi cunoşteam la fel de bine ca pe cei din familia mea. Tatăl meu şi cu Yuriko păreau încurcaţi cînd aveam vizite în prezenţa lor. Ei luau pătura cea mai apropiată şi o puneau pe picioarele mele ca şi cum s-ar teme să nu răcesc. Am aflat mai tîrziu că se gîndeau că o să mă jenez dacă prietenii o să-mi vadă picioarele. Dar eu îmi compătimeam atît de mult soarta, încît nu vedeam decît egoism din partea lor.
Sunt o dezonoare pentru familia mea, mă gîndeam eu. Le este ruşine cu mine. Asta dovedeşte că nu mă iubesc. Le produc atîtea greutăţi. Ar fi mai bine pentru lume dacă aş fi moartă.
Gîndurile mi se îndreptau asupra rezervei crescînde de pilule. într-o zi o să am destule. Atunci n-o să mai necăjesc pe nimeni.
Akitoshi şi prietenul lui continuau să mă viziteze aproape o dată pe
săptămînă, dar eu nu le arătam nici o amabilitate. Nu le dădeam voie să-mi vorbească, deşi cîntările lor îmi făceau plăcere. Ei credeau că-mi comunică astfel mesajul lor, dar nici vorbă de aşa ceva. Mie-mi plăceau melodiile, dar nu înţelegeam cuvintele. Ce ştiam eu despre „pacea" din „casa Tatălui" şi despre a fi „mîntuit prin sîngele lui Isus Cristos"?
Cînd plecau, inima îmi era la fel de dură ca o piatră. Luasem hotărî-rea fermă să nu le încurajez vizitele, cu toate că le găseam înviorătoare. Nu înţelegeam ce se întîmplă. Chiar dacă nu doream să revină şi nu le dădeam voie să-mi citească din Biblie, nici să se roage cu mine sau să-mi vorbească despre Dumnezeu, acesta din urmă mă atrăgea. Era ca şi cum L-aş fi auzit chemîndu-mă.
Şi mie nu-mi plăcea lucrul acesta.
Multe alte lucruri mă atrăgeau la Akitoshi şi la prietenul său american, deşi n-am vrut să admit. Majoritatea oamenilor pe care îi cunoşteam erau aşa de politicoşi, încît făceau uşor promisiuni pe care le uitau după aceea la fel de uşor. Nu acesta era cazul cu Akitoshi şi cu prietenul lui. Ei îşi ţineau promisiunile. Dacă ziceau că vor reveni în cutare zi, sau că o să-mi aducă ceva sau că o să-mi facă un serviciu, ei nu uitau. Modul lor grijuliu de a-şi împlini promisiunile era aproape ridicol. Ori erau cam nebuni, ori complet diferiţi de toţi ceilalţi oameni pe care îi cunoşteam.
Cînd am descoperit şi am constatat că le aşteptam vizita cu nerăbdare, am fost îngrozită. Eram mai hotărîtă ca niciodată să nu mă las atrasă în credinţa lor. Văzusem înfrîngerea religiei. Aceasta era goală şi lipsită de sens, o nălucă amăgitoare pentru toţi cei care erau destul de proşti ca să pornească pe calea ei. Nu-mi dădeam seama în ce măsură reuşeam să-mi transmit împotrivirea vizitatorilor mei.
După vreo lună, Akitoshi era sigur că era inutil să continue a mă mai vizita. Totdeauna a ştiut să-mi citească stările sufleteşti mult mai bine ca mine.

„Ea nu se interesează de ceea ce-i zicem noi. Este o pierdere de timp să mai continuăm".
„Nu te descuraja", i-a zis Robin. „Am sentimentul că vizitele noastre nu sunt chiar aşa zadarnice cum crezi tu".

52

Ei vorbeau adesea despre mine, cîntărind lucrurile pe care le zisesem, încercînd să înţeleagă ceea ce voiam să spun. Şi ei şi-au continuat vizitele. Mai tîrziu, misionarul american i-a zis lui Akitoshi că avusese de luptat de mai multe ori împotriva aceleaşi convingeri că totul era în zadar. Aveam inima prea grea şi eram prea descurajată ca să mă las în braţele lui Isus Cristos. Ce recunoscătoare sunt lui Dumnezeu că nu le-a dat voie să-şi înceteze vizitele!
Soţii Fox aveau o pereche de papagali şi, în perioada cînd vizitatorii mei atinseseră punctul cel mai de jos al descurajării, Margaret s-a gîn-dit că mi-ar face plăcere să-i am. Dacă ea ar fi urmat strict obiceiul japonez, ea mi i-ar fi adus şi i-ar fi lăsat în camera mea. Dar Robin m-a întrebat dacă-i vreau. N-am înţeles deloc ce voiau cu ei.
Aceşti oameni încearcă să fie drăguţi, ra-am gîndit eu. Ei vor să-mi facă o impresie bună, dar nu-mi vor putea cumpăra inima.
Da, doream să am aceşti papagali, dar eram sigură că vor uita să-i aducă, aşa cum cei mai buni prieteni ai mei acceptau să facă ceva pentru mine, dar după aceea uitau.
Cu toate acestea, la următoarea lor vizită mi-au adus păsările, şi lucrul acesta mi-a vorbit mai mult decît cuvintele lor.
Nu eram conştientă de aceasta, dar Akitoshi a zis că observase o uşoară schimbare în atitudinea mea după această întîmplare. Totdeauna mă împotrivisem religiei lor, şi ei îmi cunoşteau hotărîrea de a nu consimţi să ader la ea. Totuşi, erau zile cînd eram ceva mai drăguţă cu ei şi le arătam mai multă simpatie.
A sosit Pastele şi, cu această ocazie, un predicator în trecere a venit la bisericuţa unde se duceau Akitoshi şi prietenii săi. Era un american cu numele de Shelton Allen. El vorbea foarte bine japoneza şi pregătise o predică în această limbă. Dar, în seara aceea, în timpul unei cîntări, Dumnezeu i-a vorbit. Fără să vrea, a pus predica deoparte şi a notat gîndurile care îi veneau în minte. Noul mesaj se referea la întîlnirea dintre Cristos şi cei doi discipoli din Emaus după învierea Sa, şi nu conţinea nici o revelaţie tulburătoare. Totuşi, exact de aceasta aveam eu nevoie, pentru că mesajul arăta că Isus Cristos este viu, deşi nimeni n-ar fi crezut că eu voi asculta acest mesaj...

53

Se pare că domnul Allen a fost dezamăgit la sfîrşitul adunării, căci pe vremea aceea una sau două persoane se converteau la Cristos în fiecare duminică, dar în seara aceea nu fusese nici o convertire.
„Nu înţeleg", a zis el prietenilor săi. „Credeţi că am făcut vreo greşeală în predică?"
Cu toate acestea, un militar american, prieten cu Roger şi Margaret Fox, cu care făcuse cunoştinţă cînd lucrau la baza americană de la Tachikawa unde era în garnizoană, tocmai cumpărase un magnetofon foarte mare, incomodant, fabricat în America, pe care-l transportase în seara aceea pînă la biserică, într-un tren arhiplin.
„Habar n-am de ce am adus pînă aici hardughia asta", zisese el, „şi nu ştiu de ce am înregistrat predica, eu care nu ştiu o boabă de japoneză, şi sunt foarte mulţumit cînd reuşesc să mă fac înţeles ca să comand ceva într-o cafenea. Dar vreau să vi-l las vouă, ca şi benzile, pentru cîtva timp. Poate că l-aţi putea folosi".
Atunci Akitoshi a avut o idee:
„De ce nu l-am duce la Yoneko ca să-l asculte?"
Nici unul din cei doi bărbaţi nu se aştepta ca să fiu receptivă. Magnetofonul era nou, şi ei se gîndeau doar că o să-mi facă plăcere să-î ascult, în fine, era un nou prilej de a mă face să ascult mesajul lui Isus Cristos.
Au fost aşa de ocupaţi săptămîna aceea, încît n-au venit să mă vadă decît joi sau vineri seara. Era ora nouă seara cînd au sosit ei, încărcaţi cu acea cutie imensă care mi s-a părut de mărimea unei jumătăţi de coşciug.
Dumnezeu mă pregătise pentru vizita lor. Eram depresionată, şi nu mă gîndeam decît la moarte şi la pastilele acelea albe care urmau să-mi aducă în scurt timp izbăvirea. Cînd am văzut cine venea aşa de

tîrziu în seara aceea, toată fiinţa mea s-a răzvrătit.
O, nu! am exclamat eu în interiorul meu. Nu de data asta! Orice altceva, dar nu ei! Nici măcar n-am vrut să-i aud cîntînd. Tot ce doream era să rămîn singură.
Nu-mi amintesc ce le-am zis cînd mi-au cerut să ascult banda. Tot ceea ce ştiu este că am fost curînd atrasă de cuvintele vorbitorului. El

vorbea despre Cristos care murise pe cruce şi înviase pentru ca eu să-mi pot pune încrederea în El.
El mă iubea, deşi eu mi-am pierdut ambele picioare, un braţ şi două degete. Lui nu-I păsa de ura mea faţă de El. El venise pe pămînt ca să trăiască, să moară pe cruce şi să învie ca să mă atragă la Sine! El mă iubea atît de mult pe mine, Yoneko, încît făcuse toate acestea ca să fiu aproape de El. El Se apropiase de cei doi bărbaţi pe drumul spre Emaus şi mersese cu ei pentru ca eu să pot auzi vorbindu-se despre El şi să ştiu cu certitudine că El a învins moartea. Am înţeles că, în ciuda a tot ceea ce se petrecuse, El voia să mă atragă la El!
Nu-mi amintesc restul predicii, nici faptul că ea se adresa şi altora. Mi se părea că vorbitorul era în mod real cu mine în cameră, aşezat pe scaunul unde se afla magnetofonul. Dumnezeu Se slujea de vocea lui ca să-mi vorbească.
înainte ca vorbitorul să fi terminat, au început să-mi curgă din ochi lacrimi mari, care s-au rostogolit de-a lungul obrajilor. La sfîrşit, cînd Akitoshi a închis aparatul, privirea lui a încercat să străpungă vălul pe care încercam să-1 menţin între noi.
„Ai vrea să te rogi, Yoneko-san?" a întrebat el liniştit,
„Dumnezeule, ajută-mă", am zis eu. Credeam că-mi ştersesem lacrimile, dar ele continuau să se scurgă pe obraji. Ştiam doar că ochii îmi ardeau. „Dumnezeule, ajută-mă", am repetat eu.
Pronunţînd aceste trei cuvinte, gîndurile au venit unul după altul, şi eu mi-am zis: Vreau să-mi predau întreaga viaţă lui Dumnezeu; orice s-ar întîmpîa, viitorul îi aparţine.
După aceea, Akitoshi şi Robin au vorbit puţin. Cel puţin mi s-a părut că nu aud aproape nimic din ceea ce ziceau ei. I-am văzut împa-chetînd magnetofonul şi plecînd după cîteva minute. Imediat după plecarea lor am închis ochii, ca să mă trezesc la ora şapte a doua zi dimineaţa. Eram uimită să văd că dormisem o noapte întreagă. De luni de zile nu se mai întîmplase aşa ceva.
M-am uitat în jurul meu. Cerul era albastru şi fără nori, iar soarele de mai mîngîia bobocii care stăteau gata-gata să înflorească.
Este o vreme minunată astăzi, mi-am zis eu.

Asta m-a făcut să tresar.
Oare de ce reacţionam aşa? Pentru mine, nici o zi nu fusese frumoasă de cînd cu noaptea aceea groaznică din Tokyo.
M-am uitat la ceas; micul dejun nu va fi gata decît peste o oră. Am luat Noul Testament pe care mi-1 lăsaseră la prima lor venire. Nu puteam înţelege cum de se mai găsea încă acolo.
Gîndindu-mă la ceea ce se întîmplase cu o seară înainte, am deschis Noul Testament şi am început să-1 frunzăresc începînd cu sfîrşitul. Totdeauna făcusem aşa, gîndindu-mă că partea cea mai bună a unei cărţi se află la sf îrşit. Făcînd aşa, am citit cîteva fraze la întîmplare. Majoritatea n-aveau nici un sens pentru mine.
Totuşi Dumnezeu acţiona. El trebuia să-mi arate ce făcuse pentru mine. Nu înţelegeam prea bine. Apoi o frază scurtă mi-a atras privirea.
„Dacă este cineva în Cristos, este o făptură nouă" (2.Corinteni 5:17).
Aproape am strigat, atît de mare îmi era bucuria. Chiar aşa era: tocmai aceasta mi se întîmplase.
împărţeam camera cu o doamnă de vreo cincizeci de ani. Deşi ea dormea încă, eram aşa de bucuroasă de schimbarea care intervenise în viaţa mea, încît simţeam nevoia s-o spun cuiva! Am trezit-o şi i-am explicat ceea ce făcuse Isus Cristos pentru mine.
„Dacă este aşa de minunat cum zici", mi-a zis ea, „atunci aş dori să ştiu mai multe despre asta".

De abia mai puteam aştepta vizita lui Akitoshi şi a prietenului său ca să le zic că Dumnezeu le ascultase în sfîrşit rugăciunile. Tot ce era în mine se schimbase.

VII

Yenise primăvara. Din camera mea de spital vedeam cerul fără nori şi casele; copacii şi grădinile erau inundate de soarele frumos şi cald. Florile începeau să se deschidă, iar copiii, care Păreau să iasă din pămînt ca şi florile, erau pretutindeni, bucurîndu-se de viaţă.

Asta simţeam şi eu.

în ultimele zile, în viaţa mea intrase primăvara. Disperarea pe care o cunoscusem în timpul îndelungii ierni îngheţate pierise, şi eu o izgonisem din viaţa mea. Somniferele ucigătoare pe care le strînsesem erau uitate în faţa de pernă. Acum cînd credeam în Isus Cristos, eram un alt om. Puteam să rîd şi să privesc viitorul cu bucurie.

Familia mea nu înţelegea. La penultima lor vizită eram morocănoasă şi lipsită de interes, umbra tinerei fete care fusesem înainte de moartea mamei mele. Eram incapabilă să iau atitudine şi nu mă gîn-deam decît la uşurarea pe care mi-ar aduce-o moartea. Nu le vorbisem niciodată de sinucidere în toate acele săptămîni, dar ei îmi bănuiau planurile şi se simţeau neputincioşi în faţa lor. Cînd plecau din camera mea, li se citea în ochi teama.

Cînd au revenit, au rămas uimiţi. Yoneko cea tristă încetase să mai existe. O înlocuise Yoneko din zilele fericite. Zîmbeam din nou fără amărăciune, şi o nouă pace îmi strălucea în ochi. După luni de zile în care nu mă gîndisem decît la mine, ca şi cum aş fi fost singura care înfrunta necazul şi decurajarea, eram îngrijorat de tatăl meu, de Yuriko şi de cei doi fraţi ai mei. Doream să ştiu ce făceau şi dacă le mergea bine. Am cerut veşti despre soţia lui Yasuzo şi despre studiile lui Akiyoshi.

Ei erau la fel de nedumeriţi pe cît erau de mulţumiţi de această nouă atitudine, fericiţi să mă regăsească aşa cum fusesem altădată. Cu toate acestea, îşi puneau întrebări. Acasă, subiectul discuţiilor era mai ales schimbarea care se produsese în mine. încercau să-i ghicească cauza şi se întrebau cît timp o să dureze. „Poate că este fericită pentru că a descoperit un mijloc prin care să-şi pună capăt zilelor", a zis tatăl meu. El trebuise să treacă prin atîtea încercări de la prima îmbolnăvire a mamei mele, încît nu se putea gîn-di la altceva decît la prevestirea unei noi nenorociri. „Am auzit deseori spunîndu-se că aşa s-ar întîmpla cu cei care ar vrea să-şi ia viaţa", a continuat el.

încercam să le explic cum mă iertase Isus Cristos şi cum îmi luase viaţa în mîna Lui. Şi de asemenea să-i fac să înţeleagă că El era Cel ce mă eliberase de spaima şi de neliniştea mea, şi-mi dăduse pacea şi cura-

jul de a continua să trăiesc.

Ei nu înţelegeau.

Cred de altfel că nici nu s-au străduit să înţeleagă. Ca şi profesorii mei, dăduseră la o parte problemele spirituale prea dificile, ca de exemplu sensul vieţii şi al morţii. Apoi au ajuns la concluzia că toate acestea se datorau lucrării tînărului fanatic Akitoshi Tahara şi a prietenilor lui americani, şi că n-o să ţină prea mult. Odată întoarsă acasă, o să-mi dau seama de prostia tuturor acestor idei.

Eram reproducerea fidelă a mamei mele, o femeie admirabilă, voluntară, cu o personalitate puternică, dar emotivă în ceea ce privea religia. Mămica credea în Tenri-kyo, iar eu în Isus Cristos. Fiecare din noi aveam seria noastră de superstiţii, au conchis ei, dar rezultatul era acelaşi: un soi de fanatism copilăresc. Cu toate acestea, erau recunoscători că venise ceva să mă smulgă din preocuparea cu mine însămi şi cu nenorocirile mele. Poate că această nouă atitudine o să dureze. Poate că o să am forţa de a continua să trăiesc cu destulă bucurie după ce voi fi dezamăgită de noua mea religie, ceea ce, în ochii lor, nu va întîrzia să se întîmple. Sperau doar că dezamăgirea va veni puţin cîte puţin, ca să nu-mi fie prea greu.

Ei nu ţineau seama decît de forţele şi slăbiciunile fiinţei omeneşti, necunoscînd puterea lui Dumnezeu. Aveam un scop nou în viaţă, o forţă şi o direcţie nouă. Dumnezeu îmi dăduse o pace pe care n-o cunoscusem mai înainte, chiar şi atunci cînd eram copil. Aveam încă şi mai multă încredere în El decît în mama

mea cînd îmi puneam mînuţa durdulie în a ei şi traversam strada.
Eram încă un copilaş în ce privea înţelegerea pe care o aveam despre Dumnezeu şi despre Cuvîntul Său. Cunoşteam atît de puţin despre aceasta. Akitoshi şi misionarii erau neliniştiţi cu privire la mine. Ştiau mai bine ca mine împotrivirea pe care urma s-o înfrunt din partea familiei mele, din cauza noii mele credinţe în Cristos. Ei ştiau de asemenea cît de greu îmi va fi să înfrunt continuu argumentele fraţilor mei studenţi.
Cînd am părăsit spitalul, la cîteva săptămîni după ce L-am Primit pe Cristos, Margaret Fox s-a oferit să facă un studiu biblic cu mine în fiecare săptămînă, cu Akitoshi ca interpret. Aceste studii bibli-

ce m-au ajutat mult ca să trăiesc o viaţă creştină în sînuî familiei mele. 1
Eram nerăbdătoare să-mi împărtăşesc credinţa cu familia mea, dar îmi era cu neputinţă să zic ceva tatălui meu sau fraţilor mei. Mi se pă-j rea mai uşor să vorbesc lui Yuriko despre Isus Cristos. Eram destul de legate, mai ales de la moartea mamei. Aveam nevoie una de alta.
între noi erau cinci ani diferenţă, dar erau zile cînd aceşti cinci ani' păreau că nu mai există, iar noi suntem două gemene. Uneori, dimpo- j trivă, ni se părea că ne desparte o generaţie. Yuriko a devenit aproape ca o mamă pentru mine, şi eu puteam vorbi cu ea despre orice lucru. Cînd îi sugeram timid să-L primească pe Isus Cristos, ea mă asculta cu atenţie, şi eu începeam să cred că ea se interesa de Mîntuitorul meu. Dar imediat ea-şi bătea joc de mine.
„S-ar zice că te-ai îndrăgostit de acest Isus", mă lua ea peste picior.
Doream atît de mult să-i spun ce era Cristos pentru mine, încît nici nu observam dispreţul exprimat de vocea ei.
„îl iubesc din toată inima. El mi-a dat o asemenea pace şi bucurie încît nu-I pot mulţumi înde-ajuns. El poate să facă acelaşi lucru pentru tine".
Ea zîmbea cu îngăduinţă, ca şi cum aş fi fost fetiţa ei în vîrstă de cinci ani şi m-aş fi îndrăgostit de vreun obiect oarecare de care urma să mă plictisesc repede.
„O să-ţi treacă", spunea ea cu încredere. „Această religie care te face atît de veselă îşi va pierde strălucirea şi ţi se va părea plicticoasă de îndată ce-ţi vei face timp să meditezi asupra ei. Nu-ţi dau mult timp pînă vei fi iarăşi ca noi. O să treacă totul".
„N-aş mai vrea să trăiesc fără Isus Cristos", am răspuns eu.
Rîsul ei dispreţuitor a străbătut peretele despărţitor dintre cele două camere.
„Asta n-o să dureze, Yoneko", a zis ea. „Dacă după cincisprezece ani eşti tot creştină, atunci mai vorbeşte-mi despre asta, şi o să devin şi eu creştină".
Fratele nostru Akiyoshi, care se găsea pe undeva prin casă, a auzit rîsul lui Yuriko şi a venit să vadă ce se petrece.
„Yoneko vrea să mă facă să îngenunchez înaintea Dumnezeului ei!"

„Fii atentă ce faci!" a explodat el cu mînie. „Este de-ajuns o idioată în familie!"
în cea mai mare parte a timpului, Yuriko era răbdătoare şi drăguţă cu mine, dar erau zile cînd amărăciunea ei devenea evidentă. Tatăl meu nu zicea nimic, dar sora mea şi cu mine ştiam că nu-i va da voie să se mărite din cauza mea. El vorbea despre construirea unei case şi despre aranjarea lucrurilor în aşa fel încît să pot trăi singură, dar lunile treceau, şi nu se întîmpla nimic. Cînd mă gîndesc acum la lucrul acesta, cred că aştepta o indicaţie care să-i arate că nu mai am nevoie de ajutor.
Eram foarte tristă pentru Yuriko, şi n-o puteam condamna că este nenorocită. Cu toate acestea, am căzut

oarecum în aceeaşi capcană. Uneori tensiunea creştea între noi.
„De ce trebuie să fac toată treaba?" se plîngea ea.
„Fac ce pot", răspundeam eu. Dar trebuie să recunosc acum că nu era întru totul adevărat. Nu aveam decît optsprezece ani şi eram ispitită să trag cît mai multe foloase din situaţia mea atunci cînd puteam.
Ea şi-a dat la o parte o şuviţă din păr care îi venea în ochi.
„Chiar aşa crezi?"
„Da! Şi sunt şi alte lucruri pe care le-aş putea face dacă mi-ai spune numai ce vrei să fac".
„Ai putea curăţa butsudan-ul".
Ea a văzut groaza care mi s-a întipărit pe faţă cînd a menţionat altarul familial, altarul lui Buda.
„Ei bine, ce este?" a întrebat ea iritată.
Eram sigură că făcuse anume ca să-mi ceară lucrul acesta, din dis-Preţ pentru credinţa mea în Isus Cristos. Gîndindu-mă acum la aceasta, înţeleg că am fost nedreaptă cu ea. Ea ştia atît de puţin ce însemna să fii creştin, încît nu mi-ar fi putut ghici sentimentele în această privinţă. M-am rugat pentru ajutor şi i-am explicat:
«Nu pot să fac aşa ceva", i-am zis eu. Niciodată nu mai fusesem aşa nenorocită de cînd ieşisem din spital. Trebuia s-o ajut pe Yuriko, ea avea dreptul să se aştepte la asta. în sarcina ei se aflau cumpărăturile, menajul şi eu însumi. Trebuia să fac ce puteam ca s-o ajut. Numai că ceea ce-mi cerea contravenea noii mele credinţe în Isus Cristos.
60
„Nu este greu".
„Ştiu". în vremea aceea puteam să mă deplasez cu uşurinţă prin casă pe cioturile mele. „Dar sunt creştină şi aş prefera să nu am nimic de a face cu altarul".
Ochii i-au străfulgerat de mînie, şi a plecat.
„Aşteaptă, Yuriko!", am strigat eu deodată. „Dacă tu cureţi butsu-dan-ul, eu o să curăţ bucătăria sau baia, sau o să fac treaba cea mai urîtă din casă, cea pe care o urăşti cel mai mult".
Cînd a văzut că sunt sinceră, şi-a schimbat uşor atitudinea.
„Poţi să cureţi baia", mi-a zis ea, „nimic nu mi-e aşa de greu ca şi curăţatul WC-ului".
începînd din acea clipă, am luat asupra mea baia, iar ea a curăţat sanctuarul familial. După acest incident am fost mai apropiate una de alta. Din cînd în cînd, ea mă tachina cu privire la credinţa mea, dar niciodată în prezenţa altcuiva. Alteori era iritată pentru că o împiedicam să se mărite şi se plîngea cu amărăciune de lucrul acesta. Totuşi, deveneam tot mai conştientă de problemele ei şi încercam şi mai mult ca înainte să-mi fac partea de curăţenie care îmi revenea.
După confruntarea teribilă pe care am avut-o cu cei din familia mea, în seara în care mi~au cerut să-mi părăsesc credinţa în Isus Cristos şi în care am fost pălmuită de Akiyoshi, amărăciunea fratelui meu faţă de prietenii mei creştini reieşea din vorbele pe care le spunea. Dar eu nu-1 ascultam. Ştiam că ceea ce zicea el despre Akitoshi şi soţii Fox nu era adevărat. în plus, chiar dacă aceştia nu mi-ar mai fi prieteni, lucrul acesta nu avea mare importanţă pentru mine, căci îl aveam pe Isus.
Pe măsură ce creştea cunoştinţa mea despre Dumnezeu, doream să-mi împărtăşesc credinţa şi cu alţii. Voiam să lucrez în acelaşi fel ca Akitoshi Tahara, Margaret şi Roger Fox, precum şi soţii McLeroy. Ştiam că nu puteam, ca alţii, să predic, sau să distribui literatură creştină; dar mă gîndeam că aş putea preda la şcoala duminicală şi speram ca Dumnezeu mă va folosi pentru multe alte lucruri pe care încă nu le cunoşteam.
într-o zi, pe cînd citeam în Biblie, Dumnezeu mi-a dat un verset. îi auzisem pe alţi creştini vorbind despre acest fenomen. Mă întrebam de
61
unde puteau ei să ştie că un verset anume le era destinat. Mă întrebam de asemenea dacă aş fi în stare să-1 recunosc pe cel pe care mi-1 destina Dumnezeu. Şi mă rugam pentru lucrul acesta. Nu ştiam prea bine la ce să mă aştept, sau dacă mă aşteptam ca Dumnezeu să folosească un mijloc special pentru a mi-1 face cunoscut. N-ar fi trebuit să-mi fac probleme, căci, într-o bună zi, un verset s-a reliefat limpede din context şi mi-a atras toată atenţia.
„Este pentru tine, Yoneko", am exclamat eu.

L-am citit tresăltînd de bucurie: „Iată, voi face ceva nou, gata să se întîmple, şi nimeni nu-1 cunoaşte" (Isaia 43:19).
Ce bucurie a pus stăpînire pe sufletul meu! Dumnezeu avea ceva special pentru mine! El urma să mă folosească. O forţă nouă mi-a cuprins trupul. Nu-L puteam lăuda înde-ajuns. Viaţa mea nu va mai fi in-activă, Dumnezeul meu avea o lucrare pentru mine.
La şcoala duminicală la care predam a avut loc o schimbare neprevăzută. Dumnezeu îmi binecuvînta eforturile într-un mod nou. Eram înconjurată de copii şi mai fericită ca niciodată.
în bisericuţa unde mergeam, la sfîrşitul anului au avut loc nişte adunări speciale, şi toată lumea se ruga pentru ca ele să fie încununate de succes. Eu mă rugam şi mă ocupam de organizare cu înflăcărare, dar nu ştiam că Akitoshi şi prietenii lui se rugau ca eu să-mi dedic viaţa lui Isus Cristos şi în slujba Sa. Am fost prima care a vorbit în clipele rezervate mărturiilor, în timpul adunării.
„Vreau să vă spun ce mi s-a întîmplat", am zis eu. „Am zis Domnului că mă voi consacra în întregime în mîna Lui. Dacă este voia Sa, voi merge la şcoala biblică ca să studiez Biblia mai în profunzime".
Nu ştiam cum să obţin banii necesari. Nici nu ştiam dacă tatăl meu o să-mi dea voie, dar eram ferm hotărîtă. Faptul că Akitoshi era în al doilea an la aceeaşi şcoală nu mă influenţa deloc.
îl iubeam ca prieten şi-1 consideram ca pe unul din cei mai inteligenţi oameni pe care i-am întîlnit vreodată. Cînd o traducea pe Margaret Fox, deseori răspundea el însuşi la întrebări în loc Să i se mai adreseze ei. Cu toate acestea, nu mă gîndisem niciodată să mă căsătoresc cu el. îmi era mult superior. îmi cunoşteam propriile-mi slăbi-

ciuni, şi cît de sărace erau cunoştinţele mele din Biblie. Un bărbat ca Akitoshi n-avea motive să se intereseze de una ca mine.
Tatăl meu nu era creştin, dar era un om plin de bunătate, care mă iubea profund. Cînd i-am vorbit despre şcoala biblică, m-a uimit zicîn-du-mi că va plăti el cheltuielile.
„Tu ştii că m-am opus religiei tale, Yoneko", mi-a zis el. „Aşteptam, pregătindu-mă pentru furtuna care eram sigur că urma să se producă. Dar acum sunt mulţumit că ai ceva căruia să-ţi consacri viaţa şi pentru care să poţi lucra. Mă bucur că lucrul acesta te face fericită".
Deşi nu mi-am închipuit nici o singură dată că Akitoshi ar putea să fie interesat de mine, eram fericită la gîndul de a fi cu el în aceeaşi şcoală; astfel, puteam avea un prieten printre toţi studenţii.
Nu ştiu cînd am început să înţeleg că mă iubea. Am văzut treptat lucrul acesta, în mai multe feluri. Prima oară cînd s-a aşezat Ungă mine, de abia l-am băgat în seamă. Totuşi, cum lucrul acesta se repeta, mi-am dat seama că aici era mai mult decît o simplă coincidenţă. Era totdeauna foarte atent cu mine, îmi aranja pernele şi, din cînd în cînd, îmi aducea florile despre care ştia că-mi plac.
Eu nu credeam că-1 iubesc mai mult ca pe un prieten, dar m-am întristat atunci cînd am aflat că suferise de hemoroizi în primul an de la şcoala biblică. I-am confecţionat o pernă mare şi comodă pe care i-am brodat iniţialele. Cu o altă ocazie, i-am confecţionat o cravată. Dar, după părerea mea, nu făceam aceste lucruri decît ca să-i mulţumesc pentru tot ajutorul pe care mi-1 dăduse.
De altfel, nu aveam intenţia să mă căsătoresc cu cineva. Cu toate acestea, mă gîndeam neîncetat la el. Cînd mîncam o bomboană, mă gîndeam: Lui Akitoshi i-ar place asta. Cînd descopeream un sens nou într-un pasaj din Scriptură, mă întrebam dacă şi el cunoştea întreaga semnificaţie a acelui pasaj. Dacă vedeam un apus de soare deosebit de frumos sau o pictură care-mi încălzea inima, doream să-mi împărtăşesc impresiile cu el. Dar totul se oprea aici. Căsătoria nu era pentru mine, şi nu mă mai interesa. în clipa cînd mi-am consacrat viaţa lui Isus Cristos şi slujirii Lui, pusesem pe altar căsătoria împreună cu tot ce posedam şi speram.

Nu-mi mai aduc aminte cine a avut pentru prima oară ideea să-mi facă rost de picioare artificiale. Niciodată nu-mi trecuse prin cap aşa ceva, şi nici lui Akitoshi. Cred mai degrabă că soţii McLeroy sau Fox au avut această idee. Ei ne aveau pe inimă, pe Akitoshi şi pe mine. Roger Fox ceruse preoţilor protestanţi militari şi creştinilor pe care îi întîlnea printre militarii americani cu care lucra să se roage pentru mine.

Datorită lor am auzit vorbindu-se despre un chirurg militar renumit care urma să treacă prin Tokyo în cursul unei călătorii în jurul lumii în legătură cu munca lui. Era un specialist în amputaţii care urma să petreacă cîteva zile la spitalul adventist din Tokyo. Soţii Fox au fost convinşi că trebuie să-1 văd.
Cu toate acestea, acest chirurg a decis altfel. El venise în primul rînd pentru militari şi, în plus, nu vedea cum se putea ocupa de toţi mutilaţii de război.
„N-am nici măcar timp să mă ocup de un singur civil american", declarase el. „Şi fata asta este japoneză".
Dar prietenii mei nu voiau să accepte acest refuz. Au continuat să se roage şi s-au tot dus pe la el. în cele din urmă, exasperat, el a acceptat să se ocupe de cazul meu. Aceasta a fost totul. Urma să suport o operaţie, pentru ca cioturile mele să fie pregătite să primească nişte membre artificiale, dar nu putea să promită c-o va face el însuşi. A acceptat doar să mă examineze.
„De fapt", a mormăit el, „nici nu ştiu de ce aş consulta-o. Vedeţi bine că n-am timp".
Eu nu i-am spus că decizia lui fusese refuzată de Dumnezeu.
Nu cunoşteam aceste amănunte în ziua cînd m-am dus la spital pentru consultaţie. Roger şi Margaret ştiau cît de dificil urma să fie. Şi nu voiau să mă lase să sper înainte de a şti că doctorul acceptă să mă vadă.
Cînd am intrat în mica lui sală de consultaţii împreună cu Margaret, el a păşit înainte trîntind uşa în urma lui, ca unul care voia să scape de o treabă neplăcută. S-a aşezat la birou şi s-a uitat la ciotul cotului meu stîQg- «Cine a făcut asta?* a întrebat el.
Margaret i-a spus.
El a studiat cotul mai de aproape.
64
65
„Admirabil", a şoptit el. „Chirurgul care a făcut această operaţie a realizat o treabă foarte bună. O să fac o radiografie acestui ciot".
Mi-a examinat picioarele. Şi ele fuseseră foarte iscusit operate.
„Desigur că această ieşitură va trebui îndepărtată: nu se poate fixa o proteză peste ea, şi vor trebui făcute intervenţii asupra celuilalt ciot". El a făcut o pauză. - „N-o să trebuiască să plătiţi nimic pentru operaţie. Veţi avea de plătit doar spitalizarea".
Din nou intervenise Dumnezeu, îngăduind ca să fiu operată de unul din cei mai celebri chirurgi din lume. Nu voi putea niciodată să înţeleg de ce mă iubeşte El atît de mult.
Akitoshi avea grijă de copiii soţilor Fox în ziua cînd de la spital a venit un apel telefonic. Nu aveam încă banii necesari, dar toată biserica se ruga pentru lucrul acesta.
Akitoshi a răspuns funcţionarului care vorbea la telefon că ştia de operaţia pe care urma s-o suporte Yoneko şi o să aibă grijă ca să fie prezentă în spital la ora fixată. El ştia că era necesar ca ea să aibă toţi banii pentru a putea fi primită la operaţie.
„Aveţi banii?" a întrebat omul.
„He", a replicat Akitoshi, „avem banii".
Cînd a pus receptorul în furcă, tremura. Nu ştia de ce spusese funcţionarului de îa spital că banii erau disponibili. Mi-a zis că dorea atît de mult ca eu să capăt protezele, încît ar fi promis orice cu uşurinţă. Mar-garet s-a tulburat foarte mult cînd a aflat ce zisese el.
„Ai spus o minciună, Andy", i-a zis ea mustrîndu-1. „Yoneko n-are mulţi bani, şi noi n-avem nici un mijloc de a-i face rost. Ar fi trebuit s-o ştii".
El era tînăr şi tare în credinţă. încrederea lui în Isus Cristos nu cunoştea limite. Să spună la spital că nu aveam bani ca să plătim spitalizarea ar fi însemnat în ochii lui o lipsă de credinţă.
Dacă se simţea cineva vinovat pentru ceea ce făcuse Akitoshi, eu eram aceea. Sentimentele lui pentru mine erau atît de profunde, iar credinţa lui în puterea lui Dumnezeu atît de puternică, încît nu putea suporta să mă vadă deplasîndu-mă aşa cum o făceam atunci cînd era posibil să capăt nişte picioare artificiale cu care să pot umbla. El îşi ex-
primase pur şi simplu credinţa în Dumnezeu.
Duminica următoare, la biserică, unul din misionari a prezentat nevoile mele. înainte de a ieşi din săliţa sărac mobilată, aveam promisiunea că vom primi destui bani pentru spitalizarea mea. Acum nu mai rămînea decît să obţinem permisiunea tatălui meu pentru suportarea operaţiei pregătitoare.

Tatăl meu era nehotărît. în plus, nu-i plăcea ca alţii să plătească nişte cheltuieli ale unui membru al familiei lui. în sfîrşit, nu ştia dacă va mai putea suporta să mă vadă operată încă o dată. O să mă descurc bine aşa cum eram, credea el. N-ar fi mai bine dacă ar lăsa lucrurile aşa cum erau? De ce să fiu obligată să sufăr din nou? Suferisem şi aşa destul.
Fratele meu Akiyoshi era furios.
„Precis că au un motiv ca să cerşească banii pentru plătirea spitalizării lui Yoneko!" tuna şi fulgera el. „Ştiu ei de ce se poartă aşa drăguţ cu ea. E o ruşine pentru tine, Otosan, ca şi pentru toată familia noastră! Mai bine să uiţi nebunia asta!"
Dacă tatăl meu se opusese unei noi operaţii, o făcuse din alte motive.
„Am încredere în ei, Akiyoshi", a zis el. „Şi mai ales în tînărul japonez, Akitoshi Tahara! Este un om de bine. Este politicos, amabil, şi face cinste părinţilor lui".
„Face parte din aceeaşi bandă", a urlat Akiyoshi. „Este de aceeaşi teapă! Ei vor s-o folosească pe sora noastră, ca să aibă un cîştig din as-
ta".
„Putem să-i fim recunoscători", a zis calm tatăl meu. „Spiritul lui Yoneko era mort înainte de a o vizita ei. Acum i-a revenit zîmbetul pe buze, şi privirea ei este fericită. Lucrul acesta reprezintă mult pentru mine".
„Pfui, eşti ca şi Yoneko. Dar stai să vezi: ei ne ascund ceva. Ei lucrează pentru ei înşişi şi nu pentru ea. Spune-le că n-ai ce face cu yenii lor murdari!"
Tata era în picioare cu mîinile adînc băgate în buzunare.
„Aş putea să-i plătesc eu spitalizarea!"
„N-avem nevoie de banii lor, nici de operaţia lor!" a bombănit Akiyoshi.
66
în cele din urmă, tata a cedat dorinţei mele şi şi-a dat consimţămîn-tul. Şi pentru că i-o cerusem, le-a dat voie creştinilor din biserică să plătească nota de plată. După părerea lui Akiyoshi, încă nu se mai văzuse niciodată o familie japoneză respectabilă să accepte mila acestor creştini blestemaţi. Asta o să-mi păteze numele. Dar el n-a putut face nimic împotriva deciziei tatălui meu.
Deşi tatăl meu a acceptat în silă operaţia, presiunea neîncetată a lui Akiyoshi a dat rezultate. N-am avut nici un ajutor din partea familiei mele cîtă vreme am persistat să umblu cu Isus Cristos şi să mă întovărăşesc cu prietenii mei creştini, în afară de haine, de hrană şi de locuinţă.
Akitoshi a aflat că guvernul acorda un ajutor celor infirmi, şi Robin McLeroy s-a dus cu el ca să se informeze. în timp ce stăteau la coadă, Akitoshi s-a întors spre prietenul meu misionar şi 1-a întrebat brusc:
„Crezi că ar putea să se mărite, Robin?"
Robin s-a gîndit puţin la întrebare. El şi soţia lui vorbiseră deseori despre lucrul acesta şi ajunseseră totdeauna la aceeaşi concluzie.
„Da", a zis el, „cred că da. Ar trebui s-o facă cu cineva care este foarte drăguţ şi înţelegător, dar este foarte posibil ca ea să se mărite. Cred chiar că ar fi o soţie bună pentru un tînăr creştin consacrat".
Sfîrşisem prin a înţelege că Akitoshi mă iubea, deşi n-a zis nimic. Şi aceasta cu foarte mult timp înainte de a-mi cere mîna. Luptasem împotriva ideii căsătoriei, gîndindu-mă că nu era pentru mine. în timpul şederii mele în spital, el şi-a exprimat sentimentele. Margaret Fox îl îndemnase să-mi vorbească.
„O să-i scriu", zisese ei.
începînd din clipa aceea, de fiecare dată cînd îl vedea, îl întreba care este situaţia.
„I-ai vorbit, i-ai scris?"
în cele din urmă, ei s-a decis să-mi vorbească.
„E ceva despre care aş dori să-ţi vorbesc, Yoneko", mi-a zis el. „Dar n-aş îndrăzni să-ţi spun

acum".
Am fost surprinsă de răspunsul meu:
„Ştiu, la fel este şi cu mine".
67
Am hotărît să ne rugăm şi să-I cerem lui Dumnezeu să ne vorbească prin Cuvîntul Său. Două zile mai tîrziu, El ne-a dat amîndorura un verset. Akitoshi 1-a scris pe al său pe o bucată de hîrtie şi 1-a pus într-un plic. La următoarea sa vizită, el mi 1-a dat, şi eu am fost stupefiată cînd l-am citit. Dumnezeu ne dăduse fiecăruia din noi acelaşi pasaj.
„Dacă doi dintre voi se învoiesc pe pămînt să ceară un lucru oarecare, le va fi dat de Tatăl Meu care este în ceruri" (Matei 18:19).
Ar fi trebuit să mă bucur de călăuzirea lui Dumnezeu, dar n-a fost
aşa.
Luptasem cu problema căsătoriei, şi hotărîrea mea era luată. Era ridicol, căci mă hotărîsem fără să cunosc voia lui Dumnezeu. Răspunsurile mele au fost rapide şi incisive.
„Nu ştiu cum aş putea să fiu soţia ta", i-am zis eu. „Sunt atîtea lucruri pe care nu le pot face. Să fiu soţie şi mamă este un lucru greu care durează toată viaţa, chiar pentru cineva care are toate membrele. Nu, este imposibil".
El a încercat să mă încurajeze amintindu-mi de istoria lui Avraam şi Sara. Amîndoi erau atît de bătrîni, încît erau siguri că nu pot avea copii. Cu toate acestea Dumnezeu le-a promis un fiu. Deşi Sara depăşise de mult vîrsta cînd putea avea copii, ea a conceput şi a dat naştere lui Isaac, aşa cum zisese Dumnezeu.
„Noi ne închinăm aceluiaşi Dumnezeu, \bneko", mi-a reamintit el cu blîndeţe. „El poate face acelaşi lucru pentru noi".
Atunci cînd era cu mine sfîrşeam prin a gîndi ca şi el. Dar mai tîrziu, cînd rămîneam singură, mă descurajam, fiind tot mai sigură că niciodată n-o să fie pentru mine căsătoria. Iar cînd ne revedeam, i-o ziceam.
El a sfîrşit prin a-mi zice că dacă aceasta era decizia mea, atunci o să aştepte.
„Dar nu-L poţi face pe Dumnezeu să-Şi schimbe părerea", a adăugat el. „Ar trebui s-o ştii, \bneko. Sunt sigur că El vrea ca noi să ne unim vieţile".
Mă supăram cînd îmi vorbea aşa, pentru că simţeam cum mi se în-muia hotărîrea. El a aşteptat, şi a venit clipa cînd mi-am dat seama că
68
avea dreptate: Dumnezeu dorea unirea noastră.
Nu voi uita niciodată seara în care ne-am dus la tatăl meu, şi Aki-toshi î-a făcut cunoscut proiectele noastre de căsătorie, cerîndu-i bine-cuvîntarea. Tatăl meu m-a privit ciudat, cu lacrimi în ochi.
Nu puteam crede: plîngea! Nu-1 mai văzusem niciodată plîngînd, nici chiar la înmormîntarea mamei.
„He", a zis el cu emoţie, „este bine, foarte bine. Dar să ai multă grijă de ea".
Cred că şi eu plîngeam.
Niciodată n-am mai vorbit cu el despre seara aceea. Lucrul acesta n-ar fi făcut decît să-î jeneze şi mai mult. Dar pentru mine, aceste lacrimi însemnau mult, căci erau lacrimi de dragoste.

VIII

ram destul de tînără pe vremea războiului, dar auzisem sui ficient despre el de la părinţii mei ca să ştiu că aceşti ani fuseseră dificili pentru fiecare dintre noi. Primele luni de război din Japonia păruseră că se desfăşoară conform previziunilor, şi toată lumea spera într-o epocă nouă, fericită, paşnică, cu o prosperitate fără egal.
A fost o veste bună să aflăm că forţele noastre aeriene uluiseră America prin distrugerea puternicei ei flote de la Pearl Harbour, iar armatele noastre victorioase îşi continuau drumul spre Fîlipine, fără să întîlnească multă împotrivire. în sfîrşit, cînd s-au îndreptat spre insulele Pacificului de Sud şi spre Australia, eram

încrezători că sfîrşitul războiului era aproape.
Dar duşmanii noştri nu erau distruşi; ei erau doar răniţi. Ni se cereau noi sacrificii pentru a ne întări armamentul. Nu exista combustibil pentru maşini. Hrana era rară, în afara celor care aveau o grădină şi-şi puteau mări săraca raţie zilnică. în sfîrşit, lista victimelor nu făcea decît să se lungească.
Apoi au venit bombele. La început, ele au căzut în număr destul de

mic pe insuliţele noastre înguste, exact ca primele picături de ploaie care anunţă o furtună. Dar după aceea am avut parte de o experienţă copleşitoare, şi ne-a cuprins disperarea.
Tatăl lui Akitoshi Tahara avea un mic magazin în Tokyo unde vindea plante medicinale şi, cîtva timp, toată familia a trăit în acest loc. Cînd războiul s-a apropiat de coastele noastre, a devenit limpede că Tokyo era o ţintă importantă. Aproape zilnic treceau rachete B-29 deasupra oraşului, şi exodul din Tokyo şi din alte oraşe mari a crescut rapid. Mulţi s-au mutat de bună voie, căutînd locuri la ţară sau în oraşe mici unde nu era de aşteptat să cadă bombe. Alţii au fost evacuaţi de militari pentru ca să li se demoleze casele şi să se lărgească străzile. în felul acesta, pompierii se putea deplasa mai uşor în caz de incendii, care se produceau totdeauna după bombardamente.
în timp ce-şi continua lucrul la primul etaj al casei unde locuiau la Tokyo, tatăl lui Akitoshi cumpărase o căsuţă la Hachioji, oraşul nostru. Dumnezeu era pe cale să ne apropie unul de altul, dar noi nu ştiam lucrul acesta.
Viaţa devenea tot mai dificilă, Akitoshi îşi aminteşte că mutatul era ceva complicat. Era imposibil să-ţi procuri un camion, şi chiar dacă s-ar fi putut face lucrul acesta, nu exista combustibil. De aceea, tatăl lui a angajat un om care avea şansa să posede o bicicletă şi o remorcă. Datorită acestui atelaj plăpînd, ei şi-au putut transporta lucrurile pînă la Hachioji. Nimeni nu-şi mai aminteşte cîte drumuri şi zile au trebuit pentru a transporta totul la 80 km sau mai mult de Tokyo.
Cei din familia Tahara au săpat un adăpost în exteriorul noii lor case. Toată lumea făcea la fel, căci de acum nu mai exista îndoială că urma să ne atingă şi pe noi grozăvia războiului. Nu mai era decît o chestiune de zile.
Tatăl lui Akitoshi rămînea deseori în micul său magazin din Tokyo mai degrabă decît să se întoarcă acasă cu trenul. Cu toate acestea, în noaptea marelui bombardament, el se găsea în Hachioji.
Un şir nesfîrşit de bombardiere au dat foc şi au distrus Tokyo, răzînd de pe suprafaţa pămîntului sute şi mii de case şi mutilînd acest mare oraş pentru mulţi ani de zile. Membrii familiei Tahara se lipeau unii de

alţii în adăpostul lor, siguri că venise sfîrşitul şi că următoarea bombă o să-i nimicească.
Domnul Tahara, ca şi tatăl meu, nu era deosebit de religios, în ciuda prezenţei unui sanctuar şintoist în casa lui din Tokyo. Acesta ocupa un loc important la primul etaj, unde putea fi văzut de clienţi. A da aparenţa pietăţii era ceva bine văzut pentru un comerciant. De fiecare dată cînd era o sărbătoare religioasă, el era primul care să ia parte, dînd din timpul şi banii lui. Pentru el personal, lucrul acesta nu avea prea mare importanţă în afară de avantajul financiar. în noaptea cu bombardamentele, zeii n-au făcut mare lucru ca să-i apere locuinţa, iar familia, rămasă la Hachioji, nu ştia încă ce soartă era rezervată casei lor.
Lumina zorilor alungase maşinile aducătoare de moarte, dar un uriaş nor de fum plana încă deasupra oraşului, şi incendii care nu putuseră fi stăpînite făceau încă ravagii. Fiecare ştia că avioanele vor reveni.
„Mă duc la Tokyo", a zis tatăl lui Akitoshi în dimineaţa aceea. „Vreau să ştiu ce s-a întîmplat. Poate că a fost cruţată casa".
„Totul a dispărut în afară de cascheta mea şi de casa de bani", a anunţat el rîzînd cînd s-a întors.

„Cînd am ajuns pe stradă, tot ce-am văzut din casa noastră era casa de bani, şi deasupra ei cascheta mea. Doar ele erau acolo, ca în mijlocul unei cîmpii".
Pierderea nu era aşa de mare cum fusese în cazul altora. Comerţul lui fusese încununat de succes, şi el se îmbogăţise. Nu avea mijloace să-şi refacă magazinul, dar lucrul acesta nu-i producea nici o problemă.
în august 1945, războiul a luat sfîrşit. Nouă luni mai tîrziu, mama Iui Akitoshi a murit subit. El o iubea aşa cum îşi iubeşte un fiu mama, dar n-a plîns-o. Şi-a înăbuşit tot necazul şi durerea.
După două zile a aflat că fratele său, mai mare cu zece ani, fusese ucis în China.
„Erau atîtea deosebiri între noi", mi-a zis el, „încît nu eram ca cei mai mulţi dintre fraţi, ci aveam obiceiul să mă opresc în fiecare zi în faţa sanctuarului din apropierea casei noastre, care onora un vechi războinic samurai, şi să mă rog pentru ocrotirea lui. Mi se pare ciudat acum faptul că am cerut unui zeu pe care nu-1 cunoşteam să-1 ocrotească pe fratele meu".

Dar mama lui n-a aflat de moartea fiului ei mai mare. Cel puţin de această încercare fusese scutită. Viaţa ei nu fusese fericită ca cea a mamei mele. Atinsă de o boală cardiacă, activităţile ei erau foarte limitate, şi avea în plus povara unui soţ alcoolic.
Acesta nu băuse niciodată alcool pînă în clipa în care doctorul, care îl îngrijea de un ulcer la stomac, i-a zis să ia cîte puţin vin înainte de masă.
„în felul acesta n-o să vă fie aşa foame, şi o să mîncaţi mai puţin", îi zisese el.
Tahara-san a încercat să urmeze acest sfat, dar puţinul vin nu-i satisfăcea noua pasiune. Foarte repede, a început să bea mai mult, pînă la doi litri pe zi, şi a devenit unul din cei mai buni clienţi ai barului vecin. Era beat aproape în fiecare seară, ceea ce îngreuia viaţa familiei lui.
în ultimele luni de război şi imediat după aceea, tatăl lui Akitoshi închiriase un petic de pămînt unde a plantat soia şi cartofi dulci; în felul acesta au avut ceva mai multă hrană.
„Ca toată lumea", povestea Akitoshi, „mîncam ce găseam: frunzele şi tulpinile de cartofi dulci, plante sălbatice, alune şi tot ce ne cădea în
mînă".
îndată ce i s-au oferit condiţii, Tahara-san a deschis un magazin de biciclete. în vremea aceea aproape că nu mai avea bani. Akitoshi lucra la magazin, iar tatăl lui se ocupa cu contabilitatea. Au locuit într-o casă construită în spatele magazinului.
După moartea unuia din prietenii săi, tatăl lui Akitoshi s-a căsătorit cu văduva lui, o femeie care n-avusese copii. După lege, ea era mamă vitregă, dar a fost o adevărată mamă pentru tînărul descumpănit care era Akitoshi. în plus, au fost trei care să lucreze în magazinul de biciclete. Condiţiile lor de viaţă se ameliorau, şi Akitoshi ar fi trebuit să fie fericit, dar nici pomeneală de aşa ceva. Oriunde s-ar fi uitat, cinstea era batjocorită fără milă. Toată lumea se lupta să obţină destui bani pentru hrană şi îmbrăcăminte. Fermierii îşi ridicau preţurile cît puteau fără să se întrebe dacă oamenilor le era foame sau dacă aveau mijloace pentru a Plăti: alţii o să poată plăti. Comercianţii jonglau cu preţurile cum voiau,

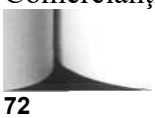

cerînd bani pentru ceea ce nu dădeau, şi nu dădeau restul cuvenit celor pe care-î puteau păcăli. Era limpede, nimeni nu era cinstit. Toată lumea încerca să-şi înşele aproapele. Chiar şi propriul său tată încerca să-1 facă să-i înşele pe clienţi.
„Cînd intră un om ca acesta, Akitoshi", zicea el arătînd un client care părea mai credul ca alţii, „măreşte preţul, şi el n-o să ştie nimic".
„Dar eu i-am zis deja cît o să-1 coste ca să-i pun un lanţ nou la bicicletă".

„Atunci pune-l să plătească piesele noi pentru frînă".
„Dar n-am treabă cu frîna!"
„Prostule!" Tatăl lui se mînia. „N-o să ştie niciodată. De cîte ori să-ţi zic?! N-o să fii niciodată un bun comerciant!"
Certurile erau frecvente şi violente, şi nu făceau decît să se înrăutăţească atunci cînd tatăl lui bea. Akitoshi era copleşit de ceea ce vedea şi de ceea ce-l împingea tatăl său să facă necontenit. Deşi nu avea un motiv precum religia pentru a fi cinstit, nu se putea hotărî să acţioneze în felul acesta. El trebuia să fie cinstit.
A pus stăpînire pe el o descurajare teribilă. Viaţa nu mai avea sens. Ea nu-i făcea cadou decît o existenţă rece şi goală. în felul lui, şi el fusese la fel de deprimat ca şi mine. El se hotărîse să nu facă aşa ca tatăl lui. Cu siguranţă că se puteau face în viaţă lucruri mai bune decît să se calce în picioare unii pe alţii ca animalele. Cu toate acestea, nu avea nici o speranţă pentru tatăl lui sau pentru el. Nu cunoştea pe nimeni care să i-o poată da.
Nu ştia de ce credea că biserica creştină l-ar putea ajuta. Nu ştia nimic despre ea, nici chiar despre învăţătura pe care o dădea. Nu cunoştea pe nimeni care să mărturisească că-L urmează pe Isus Cristos. Dar disperarea lui era atît de mare, încît era gata să încerce totul. în apropierea casei lor se afla o bisericuţă japoneză.
I-a trebuit mult curaj ca să se ducă la biserică. în ochii majorităţii oamenilor, Biserica lui Cristos era unealta acestor americani blestemaţi şi le reamintea de groaznicele bombardamente a căror ţintă fuseseră ei.
A fost dezamăgit de ceea ce a auzit în prima duminică. Pastorul nu

părea să aibă mai multe răspunsuri la problemele lui ca el însuşi, dar i-a spus că biserica va fi deschisă în fiecare dimineaţă pentru cei care ar dori să se roage acolo.
„într-adevăr, nu înţelegeam ce auzeam", mi-a povestit Akitoshi, „sau ceea ce ziceam în timp ce mă rugam, dar mi s-a părut că cel puţin făceam ceva".
Cîteva săptămîni mai tîrziu, pastorul i-a zis că de acum era destul de zelos şi de fidel în rugăciune pentru a putea fi botezat. După aceea o să devină membru al bisericii şi o să aibă cîteva îndatoriri şi responsabilităţi, precum prezenţa la serviciul de închinare şi dăruitul banilor în fiecare lună.
El nu ştia ce să creadă, dar era sigur că nu era gata să devină membru al bisericii. în plus, chestiunea dăruitului banilor 1-a făcut să se întrebe dacă nu era şi pastorul exact ca toţi ceilalţi. I se părea că-l manipulează şi pe el ca să capete mai mulţi bani. S-a hotărît să nu se mai ducă la biserică, şi din nou au pus descurajarea, apoi descumpănirea stăpînire pe el.
Dumnezeu începuse să-l caute pe Akitoshi, şi nu voia să-l părăsească atît de uşor. Roger şi Margaret Fox treceau din cînd în cînd cu vechiul lor jeep pe care era scris „ISUS SALVEAZĂ" în japoneză, sub parbriz. Aceste cuvinte îl intrigau, şi de fiecare dată cînd Akitoshi îi vedea pe aceşti americani, punea stăpînire pe el o dorinţă aprinsă de a şti mai mult despre aceasta. Simţea că trebuie să le vorbească, dar era timid şi, în plus, ei fuseseră duşmanii lui în urmă cu cîteva luni. Nu îndrăznea să se apropie de ei.
Pentru că el refuza să se apropie de ei, Dumnezeu i-a adus la el. Au intrat într-o zi în magazin în căutarea unei biciclete de ocazie. Akitoshi era aşa de emoţionat, încît de abia putea să vorbească. Poate că îi vor spune ce înseamnă cuvintele scrise pe maşină. Poate că o să-i arate cauza descurajării lui. Spera doar să aibă curajul de a le vorbi.
Ca aproape toţi tinerii japonezi, se hotărîse să înveţe engleza şi se înscrisese într-un club bilingv. Din nefericire, toţi participanţii erau japonezi, şi nici chiar profesorul nu era prea sigur de pronunţie şi de întrebuinţarea unor cuvinte. El căuta pe cineva în stare să-l ajute.

Aceasta a fost o ocazie bună pentru Akitoshi.
„Cunosc un misionar american", a zis el, „aş putea să-i cer lui şi soţiei lui să vină să ne ajute".
Americanii despre care era vorba nu şi-au dat imediat seama că exis-îa în inima lui o dorinţă atît de profundă, şi au crezut că el le cerea ajutorul doar pentru limba engleză. Cît de blînd posibil, i-au zis că ei au venit ca să le vorbească oamenilor despre Isus Cristos. Aceasta era munca lor. Ei nu l-au refuzat dintr-odată, dar era limpede că nu erau foarte interesaţi de propunere. Cu toate acestea, i-au pus cîteva întrebări:
„Eşti creştin?" a întrebat Roger Fox.
El nu putea să spună nici da, nici nu. Apoi misionarul a vrut să ştie ce însemna, după părerea lui, a fi creştin.
„Să fii drăguţ", a răspuns Akitoshi, „să citeşti Biblia şi să te rogi în fiecare zi".
Atunci Roger şi-a deschis Biblia şi i-a citit cu voce tare cîteva versete din Scriptură, explicîndu-i că toată lumea este păcătoasă şi că merită să moară, dar că Isus Cristos a venit ca să ne aducă viaţa veşnică.
Akitoshi nu s-a convertit în seara aceea, dar s-a alăturat unui grup de studiu biblic care se întrunea miercuri şi joi seara. în sfîrşit, în 4 septembrie 1952, la 19 ani, el şi-a pus încrederea în Isus Cristos pentru ca să fie mîntuit. Creşterea lui ca şi copil al lui Dumnezeu a fost destul de înceată. Totul era atît de nou pentru el, încît au trecut luni de zile pî-nă ce a fost conştient de o schimbare a vieţii.
Cam prin aceeaşi perioadă, tatăl său a început să nu mai stea locului. Lucrase mai înainte într-un birt şi încerca să se întoarcă în acelaşi mediu. S-a decis să-şi închidă magazinul de biciclete şi să-şi deschidă o cafenea mică într-un alt cartier al oraşului.
„Dacă vrei, poţi să vii cu mine", i-a spus el fiului său. „Hotărîrea este a ta".
De cîtva timp, el simţise că Akitoshi nu era prea mulţumit cu lucrul din magazin, dar nu vedea că propria sa atitudine era aceea care tulbura sensibilitatea fiului său. I-a sugerat să intre la universitate, sau să lucreze în altă parte.
în acelaşi timp, soţii Fox încercau să-1 facă pe Akitoshi să înţeleagă

l

faptul că trebuia să-şi consacre total viaţa lui Dumnezeu. Ei i-au răspuns la întrebări şi l-au încurajat prin mărturii sau prin studii biblice. Din cînd în cînd, ei îi cereau chiar să predice. Şi de fiecare dată cînd se ivea ocazia, ei îi vorbeau despre o punere la dispoziţie a întregului său timp în slujba lui Dumnezeu.
Akitoshi era iritat de insistenţa lor. Asta îl supăra aproape la fel de mult ca şi îndemnurile tatălui său de a fi necinstit.
„N-am bani, şi şcoala biblică costă mult".
„Dumnezeu o să poarte de grijă", îi ziceau ei.
Asemenea răspunsuri îl înfuriau: Dumnezeu putea să poarte de grijă în America, dar în Japonia era altfel! Ca să-1 încurajeze, i-au povestit cum, înainte de intrarea lor în şcoala biblică, Dumnezeu le dăduse suma exactă de care aveau nevoie în clipa precisă. Sosise o scrisoare cu banii, iar cineva le dăduse un cec cu care să acopere o nevoie bine definită.
Toate acestea îi păreau lui Akitoshi foarte frumoase, dar el trebuia să fie practic. Ei aveau mulţi prieteni creştini în Statele Unite care se îngrijeau de ei, dar el nu-i cunoştea decît pe Roger şi Margaret Fox. Nu concepea că Dumnezeu ar putea acţiona în acelaşi fel în Japonia. El încerca să se convingă de faptul că Dumnezeu nu avea puterea de a purta de grijă nevoilor lui aşa cum făcuse pentru prietenii lui americani.
Mai era un motiv pentru a nu vrea să urmeze călăuzirea lui Dumnezeu, îşi făcuse planuri pentru viaţă care nu includeau o şedere într-o şcoală biblică. Cînd îşi va fi terminat cursul de stenodactilografie, avea intenţia să-şi caute un loc bun de muncă şi să trăiască în belşug. Nu voia ca alţii să se amestece în treburile lui. Dar Dumnezeu şi cei doi Fox nu i-au dat odihnă, şi Akitoshi li s-a împotrivit cu înverşunare.

El s-a reîntors chiar la pastorul bisericii în care căutase prima dată ajutor.
„El nu predica în acelaşi fel ca noi", mi-a spus el. Spera ca i se va zice: Aceşti misionari te-au indus în eroare, tu urmează-ţi drumul, mergi pe calea ta! Dar el n-a zis nimic. De fapt, nimeni nu i-a zis ceea ce dorea el, şi el era din ce în ce mai nenorocit.
Timp de două sau trei luni, a trăit într-o asemenea încordare, încît
76
nu se mai putea gîndi la nimic altceva. în sf îrşit, într-o noapte, în timp ce se ruga, şi-a dat seama că trebuie să vorbească cu cineva. S-a dus la familia Fox, dar aceştia aveau musafiri, şi nu-i putea deranja. Un alt cuplu de misionari locuia la o sută de metri de acolo, dar, pe cînd se apropia, a auzit oameni vorbind şi rîzînd în bucătărie. N-a mai îndrăznit atunci să dea buzna cu întrebările lui.
Descumpănit, a făcut cale-ntoarsă şi a coborît dealul pe poticnite. Drumul pe care mergea ducea în vale, apoi urca cu numeroase serpentine pînă pe marginea unei faleze abrupte. A trecut prin faţa unui teren de base-ball şi a ajuns la un loc de unde putea vedea luminile unei jumătăţi de oraş, care se întindea într-un semicerc sclipitor.
Problema trebuia să fie rezolvată, şi nu era nimeni care să-1 ajute. Nimeni în afară de Dumnezeu; şi el nu era sigur că vrea ajutorul lui Dumnezeu. îi era teamă de ceea ce i se putea cere. La urma urmei, I se împotrivise lui Dumnezeu timp de săptămîni de zile. Dar acum trebuia să ajungă la o soluţie. Nu mai putea trăi într-o aşa stare de spaimă şi de confuzie care îl chinuia atît de dureros. Pe cînd era în picioare, cu sufletul mai liniştit, Dumnezeu a început să-i vorbească.
„Uite ce-am făcut Eu pentru tine, Akitoshi", părea că-i zice El. „Ţi-am şters tot păcatul şi ţi-am salvat sufletul. Ţi-am dat în dar o viaţă nouă. Şi, în schimb, cum te porţi tu cu Mine? Tu vrei să trăieşti o viaţă egoistă, fără să ţii seama de voia Mea pentru tine. De ce fugi de Mine? Eu aş dori ca tu să-fii o binecuvîntare pentru mulţi, dar tu nu vrei. Tot ceea ce-ai dorit totdeauna a fost să scapi de controlul Meu. Sunt sute şi mii de oameni în acest oraş care nu ştiu că Mi-am trimis Fiul ca să-i mîntuiască. Cîţi credincioşi există oare care să le spună lucrul acesta?
Iată ce încerc să fac din viaţa ta, Akitoshi. Voi face asta din tine nu-mai daca încetezi să Mi te mai împotriveşti, şi dacă laşi ca voia Mea să se împlinească în tine".
Aceasta era tot ceea ce îi trebuia. în clipa aceea, era deplin zdrobit.
„Viaţa mea îţi aparţine", a bolborosit el. „Ţi-o dau. Fă ce vrei cu mine".
77
De cînd se mutaseră părinţii lui, el închiriase o cameră şi-şi făcea singur de mîncare. Soţii McLeroy şi Fox s-au hotărît să-i dea o parte din zeciuiala lor ca să se îngrijească de nevoile lui, prin intermediul bisericii, în Japonia, a da bani sau a depinde de alţii pentru trai era o metodă necunoscută. Akitoshi era gata să încerce, dar era sceptic.
Totul a mers bine pînă în august, în perioada plecării în concediu a lui Roger şi Margaret Fox. Cît timp erau ei acolo, Akitoshi se simţea în siguranţă. Dar odată plecaţi, chiar pentru puţin timp, i se părea că viitorul este la fel de nesigur ca nisipul de sub picioare. Nu-şi dădea seama că-şi punea încrederea în misionari atunci cînd ar fi trebuit să şi-o pună în Dumnezeu.
în timpul acestei perioade, el a scris unui alt cuplu american pe ca-re-1 cunoscuse în timpul şederii lor în America în cadrul misiunii „Tinerii pentru Cristos".
„Acum mi-e ruşine că am făcut lucrul acesta", îmi zicea el. „Dar le-am scris plîngîndu-mă cu amar. Atitudinea mea era mai rea decît cea a lui Iona atunci cînd Dumnezeu S-a căit şi a cruţat oraşul Ninive".
El îşi imaginase că misionarii se purtaseră în chip ruşinos cu el, în-curajîndu-1 să-şi pună încrederea în Domnul, dar plecînd şi lăsîndu-1 cu buzele umflate. El nu mai avea bani, şi tocmai voia să-şi amaneteze ceasul, ca după aceea să nu mai aibă nimic.

Aceşti prieteni americani au trimis soţilor Fox zece dolari, pro-miţînd să trimită în plus în fiecare lună cîte douăzeci şi cinci de dolari lui Akitoshi. în vremea aceea, înainte de inflaţie, era destul pentru nevoile lui.
Cam după un an, el a început să-L slujească pe Dumnezeu în mod permanent şi a intrat la Colegiul Creştin din Japonia. Dumnezeu continua să lucreze prin el, şi la sf îrşit a ajuns la punctul în care s-a putut preda total lui Dumnezeu şi să aibă încredere în El pentru toate nevoile lui.
Primul lucru pe care 1-a făcut atunci a fost să le scrie prietenilor lui americani ca să-şi ceară iertare pentru lipsa lui de credinţă şi pentru că le scrisese aşa cum o făcuse.
„De aceea, nu mai trimiteţi bani", le-a zis el, „mă încredinţez lui Dumnezeu pentru toate nevoile mele".

L

78

Răspunsul lor nu s-a lăsat aşteptat: „Nu tu eşti cel care ne-ai îndemnat să te ajutăm, ci Domnul. Cîtă vreme nu ne va spune să încetăm, noi vom continua".
în sf îrşit, Dumnezeu îl putea folosi pe Akitoshi Tahara.

IX

Cînd *am* părăsit spitalul după operaţie, şi după ce mi s-au cicatrizat cioturile, mi s-au fixat proteze. Nu voi putea exprima niciodată bucuria şi marea fericire care m-au cuprins atunci cînd am stat pentru prima oară pe noile mele picioare. Din nou vedeam lumea în adevărata ei perspectivă.
Umblasem atîta timp pe genunchi, încît uitasem ce însemna să stai în picioare. Totul fusese pentru mine prea mare sau prea înalt. Nu puteam să spăl sau să şterg vasele. Mi-era greu să aprind lumina, şi de fiecare dată cînd. voiam să mă duc undeva, aveam nevoie de ajutor.
Acum erarm ca un copil care, într-o clipă, atinsese în mod miraculos vîrsta de om imare. Puteam să văd şi să ating aceleaşi lucruri ca şi alţii. Eram în stare să stau în picioare, şi nu-mi trebuia mult timp pînă să reuşesc să mă^ descurc în întregime singură. Era o impresie minunată.
Akitoshi şi cu mine fuseserăm invitaţi la soţii Fox pentru prînz. După mîncare, Margaret m-a ajutat să mă ridic în picioare şi să mă servesc de noile mele picioare. Cu paşi nesiguri, m-am dus pînă la chiuvetă, în ea erau vase murdare, şi deodată am înţeles că trebuia să le spăl. Sprijinindu-miă de picurător, m-am pus pe treabă. Akitoshi a luat o cîrpă de vase :şi a început să şteargă farfuriile.
Roger s-a >dus să-şi caute aparatul şi ne-a fotografiat. încă şi astăzi consider că aciest moment a fost unul din cele mai fericite în viaţa mea.
Cu toate acestea, cioturile mele au devenit în scurtă vreme dureroase, şi a trebuit să îndur cîrcei dureroşi în muşchii picioarelor care se atrofi-aseră prin lip:>să de exerciţiu. Dar eu nu voiam să mă debarasez de pi" cioarele mele artificiale. Sufeream ore întregi înainte ca durerea să dispară şi să mâ lase să dorm. Dar nu m-am lăsat descurajată.

79

„Pot să merg din nou!" îmi ziceam eu, neţinînd seama de durerea atroce care îmi chinuia neîncetat cioturile, coapsele şi fesele. „Dumnezeu să fie lăudat, pot să umblu! Sunt oameni care, deşi au ambele picioare, totuşi nu se pot deplasa. Eu nu mai am picioare, şi totuşi pot să umblu! Nu voi putea niciodată să mă plîng, oricît de dureros ar putea fi". Voiam să strig întregii lumi: „Dumnezeu este atît de bun, eu pot să umblu!"
Industria membrelor artificiale nu este aşa de dezvoltată în Japonia ca în America sau în alte părţi

ale lumii. Deşi ele au costat mult mai mult decît era prevăzut la început, picioarele mele erau atît de inco-modante şi de prost făcute, încît mi-a fost greu să mă adaptez lor. De altfel, mă tot duceam la fabricant ca să mi le dea la ajustat.
„Nu trebuie să uitaţi că acestea nu sunt adevăratele dumneavoastră picioare", îmi explica el cu o exasperare înăbuşită. „Va trebui timp pînă vă veţi obişnui".
Membrilor familiei mele le era şi mai greu ca mie să mă înţeleagă. Se bucurau pentru mine, dar nu înţelegeau că era important să mă ajute la folosirea în fiecare zi a noilor mele picioare, pînă ce muşchii mei sunt gata să le suporte. Margaret Fox şi-a dat seama de lucrul acesta şi a insistat să petrec cîtva timp la ei.
Se temea că la sf îrşit o să mă descurajez.
în ceea ce priveşte descurajarea, ea avea dreptate. Aceste membre artificiale erau grele, enorme, mă apăsau şi păreau să-mi scadă entuziasmul. Nu ştiu ce gîndeau cu adevărat soţii Fox despre prezenţa mea la ei, dar pentru mine ea a fost ceva traumatizant. îi iubeam şi îi iubesc şi astăzi. Dar felul nostru de trai era tot atît de deosebit de al lor ca ziua de noapte.
într-adevăr, copil fiind, fusesem învăţată că faptul de a-mi ascunde emoţiile era o virtute. învăţasem să nu-mi arăt bucuriile şi greutăţile, dragostea şi neplăcerea, să nu plîng în public şi să nu arăt nici un semn exterior de afecţiune. Nu-mi amintesc ca mama să mă fi sărutat vreodată sau să-mi fi spus vreodată că mă iubeşte. Nu simţisem niciodată braţul tatălui meu în jurul meu.
Şi iată că, deodată, eram catapultată într-un cămin călduros şi iubi-

tor, unde oamenii îşi arătau dragostea. Margaret se purta cu mine ca şi cu propria ei fiică. Uneori, cînd era lîngă mine, mă săruta. Toată fiinţa mea se împotrivea. Eram stingherită cînd îl vedeam pe Roger luînd-o de mijloc sau dîndu-i un sărut pe furiş, ca şi cum aş fi asistat la o scenă intimă. înţelegeam că aşa erau ei şi că acesta era felul îor obişnuit de a fi. Mergeam pînă la a-1 accepta, cel puţin în ce-i privea. Dar nu mă puteam obişnui ca Margaret să mă îmbrăţişeze. Mă rugam lui Dumnezeu să mă ajute să n-o fac să simtă lucrul acesta.
Cînd am ştiut în sfîrşit cum să-mi folosesc noile mele picioare cu mai multă sau mai puţină stabilitate, m-am întors acasă. Soţii Fox îmi lipseau, dar era aşa de plăcut să fiu din nou acasă ia mine, împreună cu ai mei, încît eram şi mai fericită ca înainte. Ştiam ce gîndeau ei şi le cunoşteam dinainte reacţiile în aproape toate situaţiile.
Din nu ştiu care motiv, descurajarea ameninţa să tot pună stăpînire pe mine în vremea aceea.
„Ştiu că n-o să ne căsătorim", îi spuneam eu lui Akitoshi, „de aceea nu mai vreau să ne întîînim. Te rog să nu mai vii pe aici".
Dacă el ar fi fost la feî de puţin convins ca mine, căsătoria noastră n-ar fi avut niciodată loc. Dar era ca şi cum Domnul i-ar fi dat această certitudine.
„Dumnezeu doreşte unirea noastră", răspundea el. „El ne-a dat acelaşi verset ca să ne arate că ne binecuvîntează planurile. Ne vom căsători, Yoneko".
Siguranţa lui mă ajuta, dar doamna McLeroy este cea care mi-a dat curajul de a contiuna să mă întîlnesc cu Akitoshi. Ea ne-a vorbit despre o americancă oarbă pe care o cunoştea bine, şi care era măritată.
Cînd oamenii aceştia au aflat că vor avea un copil, s-au temut. Trebuiau să se încreadă în Dumnezeu, căci soţul nu putea rămîne tot timpul acasă din cauza serviciului lui, şi nu-şi permiteau să plătească pe cineva care să-i ajute.
Vrînd să dea de mîncare copilului, tînăra a descoperit că n-avea nevoie să caute gura sugarului: ea întindea linguriţa, iar bebeluşul se apropia de ea. N-a avut probleme prea mari nici cu înfăşatul copilului, şi nici cu celelalte îngrijiri care trebuie date unui nou-născut, deşi, la înce-

put, nu i-a fost uşor. Situaţia ei era diferită de a celorlalte femei dar, chiar şi în aceste lucruri, Dumnezeu o călăuzea. Foarte repede, ea a devenit la fel de competentă ca oricare altă tînără mamă şi încrezătoare în îndemînarea de a se ocupa de copilaşul ei.

Cam după vreun an, aceşti oameni au auzit vorbindu-se despre o o-peraţie care putea remedia felul acela de orbire. Ea a făcut operaţia şi şi-a recăpătat vederea. Al doilea lor copil era ca toţi ceilalţi, mult mai puţin cooperant ca primul. Dar ea nu mai avea nevoie de ajutorul lui.
Iar doamna McLeroy a adăugat că lucrul acesta nu se produsese pentru că Dumnezeu o iubea pe prietena ei oarbă mai mult decît pe ceilalţi, ci pentru că El ne dă harul Său după nevoile noastre particulare.
Am fost foarte impresionată de această istorie; ea mi-a liniştit temerile inimii. Ştiam că lui Akitoshi îi plăceau foarte mult copiii, şi perspectiva de a avea copii şi de a mă ocupa de ei era unul din motivele pentru care hotărîsem să nu mă căsătoresc.
De acum, aveam încredere că Dumnezeu va face pentru mine ceea ce a făcut pentru această femeie oarbă. Nu mă păstrase El în viaţă atunci cînd doream să mor? Nu-1 adusese la spital pe Akitoshi şi pe misionarii americani ca să-mi vorbească despre Dumnezeu atunci cînd eu îl uram? Nu ne dăduse El acelaşi verset biblic ca să ne facă să înţelegem că aproba unirea noastră?
Am început să fac cu bucurie planuri de căsătorie, chiar dacă mă mai cuprindea uneori îndoiala, încercînd să mă doboare. Mai erau şi momente în care eram sigură că nu voi putea niciodată ajunge pînă acolo şi în care nu mai voiam să-1 văd pe Akitoshi. Şi totuşi nu puteam trăi fără el!
Dar el era mereu prezent, încercînd să prevadă ceea ce aveam nevoie sau ceea ce puteam dori. în sfîrşit, ne-am căsătorit şi ne-am instalat într-o clădire mică ce semăna cu un garaj şi care slujise odată la adăpostirea vitelor şi cailor.
Akitoshi nu era prea hotărît să mă ducă acolo.
„Nu e prea mare", zicea el.
„Dar o să fie casa noastră".
„He, o să fie într-adevăr căminul nostru".

Apoi, temîndu-se să nu-mi fac iluzii şi să fiu dezamăgită la vederea clădirii, a adăugat repede:
„Aş face poate mai bine să-ţi zic că este mai degrabă o construcţie decît o casă".
De data aceasta, mi-a fost teamă: „Atunci un fel de hangar?"
„Nu chiar", a şoptit el. „Seamănă cu o şură mică".
„O şură?" am exclamat eu. „Glumeşti".
„Este cam mică pentru o şură. Să zicem mai curînd o cabană..."
Acum o zisese! El m-a privit sfios.
„Dar de multă vreme n-a mai fost folosită pentru animale, a fost curăţită şi zugrăvită destul de drăguţ. Dacă vrei, o s-o zugrăvim din nou".
Eram prea fericită pentru a mai protesta, prea bucuroasă ca să mai zic ceva. Akitoshi şi cu mine eram căsătoriţi, şi urma să ne petrecem împreună restul zilelor. Aceasta era important.
Totdeauna fusese în stare să facă totul. Putea să răspundă practic la toate întrebările care i se puneau din Biblie. Putea să vorbească cu misionarii despre orice subiect, iar ca să repare ceva apelau tot la el. Deoarece el ne alesese locuinţa, însemna că era destul de bună pentru noi, dar în caz contrar el ar putea face ca să devină locuibilă. Aveam o încredere totală în iscusinţa lui.
în realitate, era şi mai mică decît mă gîndisem. Camera principală era la fel de mare ca un garaj pentru o maşină mică. într-un colţ, o bucătărie minusculă şi, la etaj, o mansardă de două ori mai mică decît camera de dedesupt. Nu puteai sta în picioare decît în mijlocul ei, sub coama acoperişului.
Am început să rîd.
„S-ar zice că este o casă pentru păpuşi, Anata", i-am zis eu, folosind un cuvînt de care se slujesc femeile referitor la soţul lor.
El m-a privit rîzînd. Tensiunea dispăruse. Căsuţa era a noastră, fără să provoace reproşuri. Este adevărat că fusesem crescută în aşa fel, încît n-aş fi protestat niciodată. Cu toate acestea, Akitoshi era aşa de sensibil la stările mele sufleteşti, încît şi-ar fi dat imediat seama dacă nu mi-ar fi plăcut.

Pot să spun cu sinceritate că nu-mi păsa de mărimea casei. O vilă aproape de Palatul imperial din Tokyo, un apartament spaţios într-un
bloc modern sau o colibă construită mai întîi pentru vaci sau maşini: pentru mine era acelaşi lucru.
Domnul Isus Cristos mă salvase, Akitoshi mă iubea, iar eu puteam să umblu. Acestea îmi erau de-ajuns. Corul „Aleluia" din Mesia de Haendel răsuna fără încetare în inima mea. Vă întrebaţi de ce-L lăudam pe Dumnezeu? Nu eram tot aşa de fericită ca cea mai bogată dintre femei?
Trebuia ca noi să trăim cît mai modest posibil. Akitoshi era încă student, iar noi trăiam din daruri trimise de creştini. Destul de rar aveam mai mult decît ne trebuia pentru nevoile cele mai urgente. Eram foarte ocupată să învăţ să gătesc şi să fac curăţenie în căsuţa noastră fără să fac apel la Akitoshi sau la vreunul din misionari. După ce am trăit cîtva timp cu el, mi-am dat seama că nu era chiar aşa de perfect cum mi-1 imaginasem eu atunci cînd l-am întîlnit pentru prima dată. îşi lăsa hainele împrăştiate pe unde apuca. Cînd îi făceam observaţie, promitea să fie mai ordonat. Dar nu era deloc în stare să-şi amintească dimineaţa ce-mi promisese cu atîta seriozitate seara. Am înţeles că era mai bine să schimb metoda şi să-i pun lucrurile în ordine în urma lui.
Cînd Akitoshi era la cursuri sau lucra în librăria evanghelică din "Yb-kohama, începeam să descopăr cum să fac treburile gospodăreşti din casă pe care orice femeie le face maşinal. Curăţirea unui cartof era o treabă deosebit de dificilă pînă în clipa în care am descoperit cum s-o fac. I-aş fi putut cere lui Akitoshi s-o facă, pentru că era totdeauna gata să mă ajute; dar nu voiam să-1 deranjez. Tatăl meu spusese totdeauna că eram fiica mamei mele, adică eram hotărîtă să fac totul singură. Chiar şi cînd eram mică, nu-mi plăcea să cer ajutorul altcuiva şi preferam să mă lupt îndelung cu un nasture atunci cînd un cuvînt din partea mea către unul din membrii familiei ar fi fost suficient ca să rezolve problema.
Totdeauna am dorit să fiu drăguţă, şi aveam obiceiul să mă coafez cu grijă înainte de accident. Pe urmă, Yuriko a fost aceea care m-a coafat. Cu toate acestea, acum, eram la mine acasă, şi ea se afla la mulţi kilometri depărtare. După ce-am încercat de multe ori, am reuşit să-mi ră-

sucesc părul, apoi, aplecîndu-mă, să-mi pun agrafa.
Orice descoperire nouă în domeniul toaletei sau al casei reprezenta o promisiune. Pentru cei care construiesc avioane sau vapoare, sau care controlează vaste imperii financiare, ceea ce făceam eu putea părea ridicol. Pentru mine, aceasta reprezenta jaloanele pe drumul independenţei.
Căutam cu seriozitate călăuzirea lui Dumnezeu de fiecare dată cînd mă tulbura o situaţie nouă, lăudîndu-L şi mulţumindu-I.
Cînd am aflat că eram însărcinată, m-am speriat şi m-am în-spăimîntat de-a binelea, în ciuda fericirii noastre la gîndul de a avea copii. Apoi au venit lunile lungi de rău şi de aşteptare, şi în sf îrşit încercarea pe care o reprezenta naşterea, totul amestecat cu bucuria de a fi unealta lui Dumnezeu pentru a aduce pe lume o viaţă nouă.
Era ceva şi mai mult decît atît: mă grăbeam să ţin în braţe copilul lui Akitoshi şi să văd reproducerea în miniatură a zîmbetului lui blînd şi sfios, precum şi a ochilor lui plini de dragoste. Eram nerăbdătoare să simt căldura unui trupuşor lipit de inima mea, şi atingerea unor bu-zişoare pe sînul meu. Dar mi-era de asemenea teamă de responsabilitatea pe care urma s-o am, precum şi de numeroasele pretenţii ale unui bebeluş.
Luptasem timp de mai multe zile ca să reuşesc să curăţ un cartof cu cele două degete ale mele şi cu degetul mare. Cum o să fiu în stare să fac atîtea lucruri de care are nevoie un copil? Soţiile misionarilor au făcut tot ce le stătea în putinţă ca să mă liniştească. Mi se părea că o făceau cam cu prea multă însufleţire, ca şi cum ar fi vrut să se convingă mai întîi pe ele.
Chiar Akitoshi îmi nega problemele înălţînd din umeri. „Dumnezeu ne va ajuta", spunea el liniştit, aşa cum făcea totdeauna cînd ne lipseau banii ca să plătim urgent o notă de plată.

în realitate, era la fel de tulburat ca şi mine în faţa situaţiei dificile
căreia trebuia să-i fac faţă şi se ruga mult pentru mine, lucru pe care nu-1 ştiam. Ca urmare, îi interpretam observaţiile indiferente ca o lipsă de interes şi, deşi s-a întîmplat foarte rar lucrul acesta, m-am supărat pe el. Aveam poftă să-i arunc în faţă frumoasa siguranţă pe care o avea despre îndemînarea mea.
Era uşor pentru el să vorbească, bombăneam eu în mine. Eu trebuia să mă descurc ca să îngrijesc un sugar cu un singur braţ şi cu două picioare care nu erau ale mele. Eu eram cea care trebuia să fac faţă tuturor situaţiilor noi; şi nu numai să învăţ ceea ce nu ştiam, ci să şi găsesc un mijloc de a o face. O vreme mi-am plîns de milă, şi lucrul acesta m-a copleşit. Eram sigură că sunt singura femeie din Japonia care trebuia să înfrunt asemenea probleme.
Dar nu mi-am arătat supărarea, ci am închis-o în mine şi am ascuns-o în spatele unui zîmbet stereotip. Cu toate acestea, ca totdeauna, Akitoshi mi-a ghicit nedumerirea, suferinţa şi spaima. într-o zi, s-a întors acasă cu cartea doctorului Spock despre îngrijirea copiilor micL Nu ştiu de unde o procurase.
„Este în engleză", am protestat eu.
„Ştiu, o s-o traduc".
Privirea mi s-a umplut de dragoste pentru el, şi timp de a clipă mi-a venit să-mi pun capul pe pieptul lui şi să mă descarc plîngînd de frustrarea şi de temerile mele. Dar nu era cuviincios să fac lucrul acesta, aşa că m-am aşezat ascultătoare şi l-am ascultat traducîndu-mi principalele pasaje ale cărţii. Trebuia să fac faţă propriilor mele probleme în felul meu, să învăţ a înfăşa un bebeluş cu două degete şi cu degetul mare, să-i fac baie şi să-1 transport fără să cadă. Dar, datorită acestei cărţi şi lui Akitoshi, am învăţat tot ceea ce trebuia să ştiu.
Cred că niciodată nu mi-am iubit soţul atît de mult ca în aceste săp-tămîni lungi. Eram convinsă că Dumnezeu îmi dăduse singurul om care mi se potrivea. El ştia totul şi avea dragostea şi tandreţea care îmi linişteau toate temerile inimii.
Desigur, nu era absolut perfect. Se descuraja uşor şi, uneori, îi lipsea înţelegerea de care aveam cu adevărat nevoie. în clipele acelea, totuşi, dragostea mă făcea să uit toate defectele pe care Ie văzusem la el. El era

dotat cu o răbdare infinită, cu o amabilitate şi o compasiune fără cusur.
Ultimele săptămîni de sarcină sunt totdeauna foarte neplăcute pentru o femeie însărcinată. Ele au fost deosebit de dificile pentru mine. Aveam o burtă enormă şi prea puţin estetică, şi mi se părea că n-o să scap niciodată de ea; mă simţeam greoaie şi mă durea spatele. Mă simţeam permanent jenată. Mi-era de asemenea greu să-mi deplasez corpul dezechilibrat pe picioarele artificiale. Mă înspăimînta gîndul de a mă scula dimineaţa ca să-i pregătesc lui Akitoshi micul dejun. Mă te-meam de asemenea să fac menajul în căsuţa noastră. Chiar un eveniment fericit ca acela de a merge la biserică îmi devenise o suferinţă. Mi se părea că n-o să scap niciodată de sarcină.
Cu toate acestea, Akitoshi îşi făcea griji cu privire la ziua în care urma să intru în spital. Nu-mi zicea nimic pentru că nu voia să mă sperie, dar vedeam că era tulburat. Lipsea mai tot timpul. Dacă durerile urmau să vină cînd eram la lucru sau la şcoală, voia să fie sigur că puteam găsi ajutor.
El ştia că pompierii aveau un serviciu de ambulanţă, de aceea s-a dus să se informeze. Ei dispuneau într-adevăr de o ambulanţă la care puteam apela, şi erau fericiţi să mă ducă la spital, chiar şi la spitalul adventist unde era rezervată camera mea. Akitoshi era uşurat, şi a convenit cu un vecin să anunţe pompierii dacă era necesar.
Deşi totul era gata, Dumnezeu nu părea că vrea să mă lase să merg singură la spital. în dragostea şi în mila Sa, a vegheat ca Akitoshi să vină cu mine. El ştia mai bine ca oricine că aveam nevoie de soţul meu.
Aveam consultaţie la doctor duminica după-amiază, cu o zi înainte de data prevăzută pentru naştere. Era o zi neobişnuită pentru o consultaţie, dar la spitalul adventist duminica era considerată zi lucrătoare. Pe de o parte, lucrul acesta ne convenea. Akitoshi era ocupat peste

săptă-mînă cu studiul şi cu lucrul la librăria misiunii, şi îi era greu să-şi ia liber chiar şi o singură după-amiază.
Cînd am fost gata să părăsim casa, nu mă simţeam diferită de ceea ce fusesem în ultimele două săptămîni. Dormisem prost noaptea anterioară şi simţisem nişte dureri foarte puternice, dar care se opriseră atunci cînd mă sculasem.
87
Akitoshi m-a dus pînă la gară cu bicicleta. El pedala în timp ce eu şedeam pe portbagaj, ţinîndu-mi cît mai bine în echilibru silueta prea puţin elegantă. Probabil că oamenii şi-au întors capul după noi atunci cînd parcurgeam cei trei kilometri care ne despărţeau de spital.
Doctorul m-a examinat şi m-a sfătuit să fac turul clădirii pe jos. Cînd ne-am întors, ne-a zis că bebeluşul se va naşte a doua zi şi că este înţelept să rămîn la spital. Akitoshi m-a privit cu atenţie ca să vadă dacă mi-e frică, dar Dumnezeu îmi dăduse o victorie şi o pace totală. Nu ştiam cum urma să am grijă de copil, dar eram convinsă că voi primi ajutorul şi înţelepciunea de care am nevoie. Cum zicea Akitoshi, aşteptam o minune. în lunile care au urmat, cînd îmi făceam ucenicia de mamă, n-am văzut numai o singură minune, ci o mulţime de minuni.
Măria s-a născut fără complicaţii, iar eu mi-am revenit foarte repede. După zece zile ni s-a dat drumul acasă, la fel ca şi altor tinere mame. Akitoshi a recitit cu mine cartea despre îngrijirea copiilor, iar eu mi-am notat nişte lucruri.
Deoarece el era încă student şi lucra cu misionarii, nu aveam niciodată mai mult decît suma necesară pentru a ne procura lucrurile de care aveam absolută nevoie. Mobila noastră se compunea dintr-un dulă-pior portativ pe care-1 cumpărase Akitoshi pentru hainele noastre, o măsuţă şi un mic dulăpior de bucătărie pus în perete. Nu aveam destui bani ca să cumpărăm o comodă pentru lucrurile Măriei. într-o zi, soţul meu a adus cîteva lăzi de fructe din care a făcut etajere. Apoi le-a vopsit drăguţ, iar eu am făcut perdele din ţesătura pe care mi-o dăduse una din misionare.
Singurele lucruri noi de care dispuneam erau o duzină de scutece americane primite de la prietenii noştri din Statele Unite. Restul erau haine purtate pe care ni le dăduseră misionarii.
în vremea aceea, soţii Fox şi McLeroy părăsiseră Japonia, şi nu mai era nici o maşină care să ne transporte, pe Măria şi pe mine, acasă. Cu toate acestea, prietenii noştri de la şcoală au venit să ne caute cu maşina lor micuţă şi ne-au dus acasă.
Tînăra infirmieră care a venit s-o pregătească pe Măria înaintea plecării din spital nu văzuse niciodată haine americane pentru bebeluşi.
88

Ea i-a scos hăinuţele care aparţineau spitalului, dar n-a putut face mai mult. Ea s-a uitat la câmâşuţa aceea ciudată cu o figură nedumerită.
„Daţi-mi-o", a zis Akitoshi, „ştiu cum să fac!"
Era pentru prima oară cînd vedea un bărbat îmbrăcînd un bebeluş. Chiar şi eu am fost surprinsă de îndemînarea lui.
„Am avut ocazia să privesc copii americani", a explicat el. Fuseseră momente cînd i se păruse că soţii Fox profitau de el cerîndu-i să se ocupe de copiii lor. în realitate, aceasta fusese o perioadă de pregătire îngăduită de Dumnezeu: el ştia să îmbăieze şi să hrănească un bebeluş.
A doua zi după întoarcerea noastră acasă, după plecarea lui Akitoshi la lucru, am hotărît să-i fac o baie Măriei. Am dat drumul la căldură pînă ce a fost destul de cald în casă şi am dus văniţa de baie în minuscula noastră bucătărie lîngă chiuvetă. Nu prea eram în largul meu cînd am dezbrăcat-o. Mi-a trebuit mai mult timp decît unei mame cu ambele mîini, dar m-am descurcat foarte bine.

Cînd Akitoshi s-a întors acasă în seara aceea, eram încîntată.
„I-am făcut baie fără nici un ajutor. A fost uşor, iar fetiţa s-a bucurat de baie ca un om mare!"
Cred că nici unul din noi n-a cunoscut fericire mai mare, cu excepţia zilei cînd am devenit creştini şi în cea a cununiei noastre. Am rămas un bun răstimp unul in braţele celuilalt, lăudîndu-L pe Dumnezeu pentru modul în care Se îngrijea de noi.
„Este exact aşa cum ziceau misionarii", am şoptit eu. „Dumnezeu mă ajută aşa cum a ajutaî-o pe tînara aceea oarbă".
Proprietarul nostru era la fel de mirat ca şi noi.
„Rareori o aud pe fetiţa voastră plîngînd", ne zicea el. „Şi ea pare aşa de fericită. Care este oare secretul?"
Totdeauna era aşa. Cînd o schimbam, ea rămînea întinsă fără să se mişte, cu picioruşele în aer, pînă ce terminam. Cînd o îmbrăcam, ea era răbdătoare, chiar dacă aveam ceva dificultăţi cu nasturii şi închizătorile. Iar cînd o ţineam cu braţul, ea îşi punea fără întîrziere braţele în jurul gîtuîui meu şi se prindea de mine.
Uneori, Akitoshi era foarte descurajat. Aveam nevoie de atîtea lucruri şi aveam aşa puţini bani pentru a ni le procura, încît avea impresia că

nu-şi îndeplineşte rolul de soţ şi tată. Timp de mai multe luni, singurul nostru venit se ridica la cincizeci de dolari pe lună, care ne veneau din Statele Unite. Era greu să ne plătim notele de plată, mai ales în timpul acelei săptămîni cînd trebuiau să ne vină banii. Cu toate acestea, pusesem totdeauna deoparte a zecea parte din fiecare cec înainte de a ne cumpăra ceva pentru noi.
„Trebuie mai întîi să-I dăm lui Dumnezeu ceea ce-I aparţine", zicea Akitoshi.
După aceea, luam banii necesarii pentru laptele praf al Măriei şi trăiam din ceea ce rămînea. Niciodată n-am rămas flămînzi, dar uneori ne gîndeam că lucrul acesta se va întîmpla. Nu aveam totdeauna destui bani pentru tren. Atunci Akitoshi ne lua, pe Măria şi pe mine, pe bicicletă, pedalînd pe o distanţă de circa opt kilometri, din care jumătate era acoperită de pietriş. Măria avea şapte luni atunci cînd am făcut pentru prima dată drumul pe bicicletă; dar ea se prindea aşa de tare de mine, încît nici măcar o singură clipă nu mă temeam că o să-mi cadă.
De la vîrsta de doi ani, îi plăcea mult să privească apa, mai ales cînd spălam vasele. Ea era neîncetat lîngă mine, cocoţată pe un scăunel, ţinîndu-se cu mîinile de mîna mea. îi plăcea foarte mult să fie stropită cu apă.
într-o seară cînd spălasem farfuriile şi castroanele, o oală mare de aluminiu mi-a produs nişte greutăţi. Nu puteam s-o ţin şi s-o curăţ în acelaşi timp. De îndată ce Măria şi-a dat seama, a apucat oala cu degetele ei durdulii şi a ţinut-o în aşa fel, încît eu s-o pot spăla. Am fost uluită; simţeam însăşi prezenţa Domnului lîngă mine.
Akitoshi era la o adunare, cum se întîmpla deseori seara, şi eu îl aşteptam. Aveam obiceiul să pregătesc ceaiul şi ceva de mîncat, şi astfel puteam să discutăm ceea ce se întîmplase peste zi. în seara aceea, de abia îi puteam aştepta întoarcerea ca să-i povestesc ce se petrecuse.
„Cînd Măria a întins mîna ca să mă ajute", i-am zis eu cu răsuflarea tăiată, „mi s-a părut că lîngă mine stătea Isus şi-mi arăta cu ce grijă Se ocupa de mine. Aproape că-L puteam auzi zicînd: Vezi, fetiţa ta nu este o povară pentru tine, ci un ajutor".
Un lung răstimp după istorisirea mea, Akitoshi a rămas tăcut. Cînd

a vorbit, a citat un verset din Biblie: „Harul Meu îţi este de-ajuns" (2.Corinteni 12:9).
Ne-am mutat de mai multe ori din cauza lucrării lui Akitoshi. Cînd Măria avea cinci ani, locuiam într-o căsuţă cu cinci sau şase trepte deasupra unui drum acoperit cu pietriş. Acesta avea ondulaţii de teren, ceea ce făcea ca deplasările mele să fie dificile. Nu-mi plăcea lucrul acesta, dar nu voiam să-mi petrec tot

timpul în casă.
Prima dată cînd m-am dus cu Măria la tîrguieli, la cincizeci de metri de acolo, ea a coborît treptele cu mine, apoi, cînd a ajuns pe drum, s-a întors spre mine, părînd să înţeleagă că mi-era frică să nu cad.
„O să merg înaintea ta, mămico", a zis ea. „Eu sunt puternică. Ţi-ne-te de gîtul meu, şi eu o să fiu bastonul tău".
Astfel, cînd venea ea cu mine, nu mă temeam niciodată că voi cădea. Ea a devenit cu adevărat un baston solid şi pe care te puteai baza.
Casa în care locuiam avea un balconaş de lemn în faţă. El era prea mic pentru un adult, dar Măria făcuse din el locul unde-i plăcea cel mai mult să stea. Avea obiceiul să se aşeze în el, cu picioarele între bare, şi să privească oamenii trecînd.
„Cucu!" striga cu vocea ei copilărească. „Ce mai faci?"
Ei i-au învăţat repede numele, şi atunci cînd treceau o căutau din ochi.
„Bună ziua, Maria-san", îi ziceau ei. „Ce mai faci?"
Era foarte amuzant să faci cumpărături împreună cu ea. Eu păream o străină, în timp ce pe ea o cunoştea toată lumea, şi îi vorbea. în felul acesta îmi era mai uşor să fac cunoştinţă cu cineva. O persoană de la primărie i-a zis lui Akitoshi că mă văzuse aproape zilnic timp de un an înainte de a-şi da seama că eram handicapată. Nici măcar nu observase că nu aveam decît un braţ.
Cam în aceeaşi perioadă, o doamnă în vîrstă care locuia în apropiere de noi i-a pus nişte întrebări Măriei cu privire la noi. Ea era surdă, şi conversaţia s-a auzit prin peretele subţire al casei noastre.
„Mămica ta nu are decît un braţ?"
„Da", a zis Măria pe tonul cel mai firesc din lume. „Ea nu are nici picioare".

N-am auzit răspunsul bătrînei doamne, dar Măria a continuat mîn-dră:
„Dar ştii, tanti, că ea mi-a făcut rochiţa numai cu un braţ? Ea face totul foarte bine!"
După naşterea lui Rut, al doilea copil al nostru, Măria era prezentă ca să mă ajute, deşi arăta uneori un pic de gelozie. Cînd surioara ei îşi lua biberonul, voia şi ea unul. Am rezolvat problema dîndu-i de fiecare dată un pahar cu lapte.
Diferenţa între cele două temperamente era mare. Măria era un copil model, care părea să simtă că trebuie să colaboreze. Rut n-a fost niciodată dificilă, dar ea era ca majoritatea celorlalţi bebeluşi. Dădea din picioare, se răsucea cînd era schimbată, şi se mişca atunci cînd încercam să-i închei sau să-i deschei hainele.
Dumnezeu ştia că aveam nevoie să fiu ajutată de Măria. Pentru Rut eram experimentată şi aveam încredere în mine însămi. în plus, Măria venea în multe feluri în ajutorul meu.
Citind că Dumnezeu dăduse mană copiilor lui Israel, nu mă puteam împiedica să nu fac o apropiere cu propria mea situaţie. Dumnezeu le dădea în fiecare zi mana de care aveau nevoie. Dacă încercau să ia mai mult, ea se umplea de viermi şi devenea de nemîncat a doua zi. El îmi dăduse ajutorul necesar pentru Măria, şi, acum că aveam nevoie de mai puţin ajutor, al doilea copil al nostru era asemănător cu oricare altul.

XI

ieşi naşterea fiicelor noastre mi-a produs nişte probleme, avuse-'sem multe alte dificultăţi de înfruntat şi de rezolvat acasă înainte de venirea lor pe lume. Akitoshi şi cu mine fusesem crescuţi în cămine mult mai înstărite decît al nostru la începutul căsniciei noastre. Mobilele erau mai practice decît ale noastre, iar părinţii noştri ne puteau oferi mîncărurile pe care le doream. Cu toate acestea, noi eram tineri şi-L slujeam pe Domnul. Ne dădusem seama că nu vom avea atîţia bani ca alte cupluri tinere. Cartierul în care locuiam era respectabil, iar vecinii noştri foarte sim-

patici. Aşa cum deseori a zis Akitoshi, lucrurile materiale aduc prea puţină fericire. Noi nu posedam nimic, dar eram fericiţi.
Nu pot să spun că eram total mulţumită de căsuţa noastră. Pentru mine ea semăna totdeauna cu un grajd, şi pe drept cuvînt, căci şi fusese unul.
Ea nu era zugrăvită în interior. îmi amintesc că era acoperită cu placaj lăcuit. O parte din solul bucătăriei era acoperit cu o duşumea de lemn, cealaltă cu pămînt bătătorit. în plus, după apă trebuia să mergem afară.

Akitoshi nu putea suporta să mă vadă trăind în felul acesta. A luat banii necesari din venitul nostru mic şi a cumpărat scînduri cu care a acoperit pămîntul bătătorit, şi apoi le-a vopsit. A obţinut de asemenea permisiunea să instaleze o ţeava care să aducă apa de la sursa de afară pînă la chiuvetă. Apa curgea continuu, dar era mai bine aşa decît vechiul sistem. Ne încălzeam cu o sobă de fontă cu cărbuni, foarte veche şi de origine necunoscută. Aprindeam focul în fiecare dimineaţă şi-1 lăsam timp de o oră sau două iarna cînd era frig. Dar nu ne puteam permite să-1 ţinem toată ziua.
în afara căsuţei se găsea un WC japonez tradiţional, la nivelul solului. Deoarece eu nu-1 puteam folosi, Akitoshi 1-a reconstruit după modelul occidental. M-am întrebat adesea ce vor crede locatarii următori cînd o să-î vadă.
Primele noastre luni de căsnicie au fost dificile, atît pentru Akitoshi, cît şi pentru mine. După primele zile minunate cînd nimic nu putea să tulbure fericirea noastră, a venit rutina vieţii zilnice. îmi dau seama acum că dificultăţile mele veneau de la ideea mea copilărească potrivit căreia Akitoshi era perfect. Aşteptam mult prea mult de la el. El nu putea rărnîne pe piedestalul pe care îl pusesem eu, căci era o fiinţă omenească şi avea defecte ca toată lumea.
Acest bărbat, ale cărui şosete zăceau împrăştiate pe pămînt în mijlocul casei, ale cărui cămăşi se găseau în toate colţurile, nu era omul cu care mă căsătorisem!
Exista un aspect al naturii sale liniştite şi atente pe care tatăl meu îl admira mult. El era timid şi retras în sine. Nu se simţea în largul lui

cînd făcea cunoştinţă cu o persoană nouă şi era fericit să rămînă acasă, în ceea ce mă priveşte, îmi plăcea în societatea altora. Foarte adesea el era descurajat şi nenorocit. Dacă un proiect care îi stătea mult pe inimă eşua, era sigur că n-o să reuşească niciodată în viaţă. Dificultăţile pe care le întîlnea erau totdeauna mai mari ca ale altora.
Cît despre mine, fusesem teribil de răsfăţată de mama mea. Sora mea mai mare învăţase să gătească, să facă menajul, să coasă, şi-şi asuma responsabilităţile pe care le avea în casă. Cît despre mine, mezina, nu mi se cerea să fac decît puţine lucruri. Nu fusesem niciodată conştientă de neajunsul provocat de o asemenea educaţie înainte de a fi căsătorită. Cînd eram în bucătărie, descopeream foarte repede că erau foarte puţine lucruri pe care le ştiam face, în afară de spălatul vaselor şi de ceai. Dar eram cum nu se poate mai hotărîtă să învăţ.
Prima noastră dispută a avut ca temă ajutorul pe care voia Akitoshi să mi-1 dea la bucătărie. El mă copleşea cu atenţii şi încerca să facă totul în locul meu. în perioada aceea credeam că o face din milă pentru mine. Acum, mă întreb dacă nu era din milă pentru el însuşi, avînd în vedere proasta calitate a mîncărurilor pe care i le făceam...
Puţini bărbaţi ştiu să gătească la fel de bine ca el. Lucrase cîtva timp într-un restaurant şi făcuse el însuşi pe bucătarul vreo doi ani. El ştia să pună şi conserve, lucru pe care multe femei nu-1 cunosc. De aceea îşi găsea el de lucru prin bucătărie, făcînd lucruri pe care le-aş fi putut face eu. La sf îrşit, mi-am pierdut tot sîngele rece.
„Te rog, Akitoshi, dacă am nevoie de tine o să-ţi zic. Dar lasă-mă în pace!"
Din acea clipă, au trecut trei ani pînă a mai şters el vesela sau m-a ajutat în gospodărie!
Poate că am fost invidioasă pe îndemînarea lui şi frustrată la gîndul slabelor mele cunoştinţe, dar acestea nu erau singurele motive care mă îmboldeau să fac eu însumi treaba. La puţină vreme după ce am părăsit spitalul, descoperisem că aveam tendinţa să mă aşez şi să-i las pe alţii să acţioneze în locul meu. Daca şovăiam cînd eram pe punctul de a mă pune pe genunchi şi de a mă duce în bucătărie să caut ceva, Yuriko se grăbea şi-mi aducea lucrul acela. Ea făcea totul ca să mă ajute şi să-mi

netezească drumul. Mă simţeam redusă tot mai mult la neputinţă, şi-mi părea rău de lucrul acesta. îmi dădeam seama că voi fi pentru restul vieţii mele o povară celor pe care îi iubeam cel mai mult. Chiar în adîncul fiinţei mele, ceva s-a răzvrătit împotriva acestei idei, şi în acelaşi timp a pus stăpînire pe mine o hotărîre sălbatică de a face totul ca şi ceilalţi. La fel ca mama mea după prima criză, nici eu nu voiam să-i las pe alţii să se ocupe de mine ca şi cum aş fi fost un nou-născut. Cînd Akitoshi şi cu mine am început să vorbim despre căsătorie, am fost şi mai hotărîtă ca

înainte de a învăţa să-mi ţin casa ca orice altă femeie.
Mai întîi, n-am fost conştientă că Dumnezeu făcea parte din noua mea independenţă. Cu toate acestea, cînd am început să mă ocup de gospodăria mea, I-am văzut mîna pînă şi în dorinţele mele. Eram nerăbdătoare să fac tot ceea ce făceau celelalte femei, dar nu puteam fără ajutorul lui Dumnezeu, care voia să-mi arate cît mă iubea.
Chiar şi un lucru simplu precum curăţatul cartofilor era pentru mine prea dificil fără ajutorul Său. încercam să ţin cartoful pe loc cu degetul mare iar cuţitul cu cele două degete, dar nu mergea: cartoful se tot sucea. Luam altul şi începeam din nou, dar el aluneca de sub degetul meu mare şi cădea jos. Eram pe punctul de a plînge.
N-are rost să mai încerc, m-am gîndit eu. N-o să reuşesc niciodată. Apoi mi-am amintit de numeroasele daţi în care mă călăuzise Dumnezeu.
„Nu reuşesc", I-am strigat, „trebuie să mă ajuţi".
Nu-mi sf îrşisem rugăciunea că Dumnezeu mi-a dat o idee minunată. Ştiam că va merge chiar înainte de a încerca. Am tăiat un cartof în două şi l-am pus pe cîrpător cu partea tăiată în jos. în felul acesta el stătea pe loc în timp ce-1 curăţăm de coajă.
Am învăţat să ţin sticlele între genunchi sau sub bărbie pentru a le deschide. Mai tîrziu, m-am ajutat de gură şi de cioturi ca să prind panglici în părul Măriei.
îmi amintesc de cîte ori a răspuns Dumnezeu la rugăciunile mele fierbinţi şi scurte în care-I ceream să mă ajute să înfrunt o situaţie nouă. Handicapurile mele cele mai mari au fost şi cele mai mari surse ale

mele de binecuvîntări. Am avut privilegiul rar de a învăţa să trăiesc într-o dependenţă deplină de Dumnezeu.
Totodată, am făcut multe greşeli. Cum Akitoshi trăise în copilărie în suburbia oraşului Tokyo, era obişnuit să mănînce peşte şi tot felul de produse marine. Familia noastră nu mînca decît rareori peşte, şi cînd se întîmpla lucrul acesta, tatăl meu îmi îndepărta toate oasele şi-mi tăia peştele în bucăţi mici. Bineînţeles că n-aveam nici cea mai mică idee despre modul de preparare.
într-o zi, Akitoshi s-a întors acasă cu un pachet, zicînd:
„în seara aceasta o să mîncăm stridii". Mă privea atent. „Sper că ştii cum să le prepari".
Cred că voia să mă ajute, sau cel puţin să-mi zică cum să fac, dar eram prea orgolioasă şi independentă ca să-1 las s-o facă. Eram soţia lui. Mie-mi revenea responsabilitatea de a face mîncarea, chiar şi nişte stridii vîscoase şi nu prea apetisante.
Cînd cina a fost gata, eram foarte mîndră de mine. Reuşisem să prăjesc stridiile fără ajutorul lui! El a mulţumit lui Dumnezeu, apoi a ridicat capul şi a examinat bucăţelele de stridii fripte care zăceau pe farfuria lui. Simţeam că-şi pune întrebări, dar credeam că-mi admira opera. El a luat o gură, a mestecat-o încet şi a înghiţit-o. Şi-a pus beţişoarele în echilibru în faţa farfuriei şi şi-a exprimat în sf îrşit mirarea:
„Ce-ai preparat pentru seara aceasta, \bneko? Credeam că o să avem stridii".
„Dar sunt stridii!" Imediat am fost în defensivă.
„Cum ai făcut?"
„Le-am spălat". Eram uimită că el nu ştia lucrul acesta. „Apoi am observat că nu erau prea frumoase, aşa că am scos ce era în interior şi am păstrat ce era bun".
El m-a privit cîteva clipe cu o expresie ciudată.
„Yoneko", a zis el liniştit, „dacă se mai întîmpla să avem stridii, o să le prepar eu însumi".
Am sfîrşit prin a învăţa să gătesc; dar bietul Akitoshi, deşi nu s-a plîns niciodată, precis că de multe ori i-a venit greu să mănînce.
îmi plăcea să fac prăjituri şi să pun o parte din ele deoparte pentru

proprietarii noştri care aveau mulţi copii. Ei ne lăsau să le folosim baia. Sala de baie era lipsită de acoperiş, iar iarna, cînd sufla vîntul, nu era prea plăcut, dar lucrul acesta nu ne deranja.
în cei aproximativ doi ani pe care i-am petrecut în această casă, am legat prietenie cu un cuplu tînăr de fiermieri care locuia în faţa noastră. îi invitasem la un studiu biblic în casa noastră. Soţul n-a înţeles mesajul lui Isus Cristos, sau era decis să nu cedeze; dimpotrivă, soţia lui a fost foarte interesată. înainte de a ne muta, am avut privilegiul de a mă ruga cu ea şi de a o vedea acceptîndu-L pe Isus Cristos. Am rămas în legătură cu ea, şi credinţa ei n-a făcut decît să crească. O asemenea victorie ar fi trebuit să mă încurajeze. în ciuda acestui fapt, treceam şi prin perioade de gol şi de descurajare. Lipsa banilor era o problemă continuă, şi eram tulburată de perioadele frecvente de descurajare ale lui Akitoshi, dar nu-1 lăsam să vadă. Lungul drum pe care-1 parcurgea pînă la librăria evanghelică din "Vbkohama i se" părea pierdere de timp. Socotea de asemenea că această muncă nu corespundea pregătirii pe care o primise.
în cele din urmă, i s-a încredinţat o bisericuţă, şi noi ne-am mutat din nou. Dar eu nu eram încă mulţumită. Doream să-L slujesc pe Dumnezeu într-iun mod mai important. Predasem la şcoala duminicală, şi voiam să reîncep. Eram atrasă de o viaţă în slujba lui Dumnezeu şi de elementele pasionante pe care le aducea ea cu sine. Şi mă rugam mult în acest sens.
Lucrurile ajunseseră aici atunci cînd unul din prietenii noştri a venit din Australia ca să ţină un ciclu de conferinţe destinate misionarilor. Eram destul de deprimată ca totdeauna, dar pe măsură ce se apropia seria de conferinţe, gîndurile mele se schimbau. Dumnezeu vorbea încă o dată inimii mele, zicîndu-mi că-i dezaprobam şi condamnam pe ceilalţi atunci cînd ar fi trebuit să privesc în mine însumi. Era vina mea că eram aşa de deprimată. Trebuia să-I dau Duhului Sfînt controlul integral al vieţii mele..
Nu era uşor pentru cineva ca mine să accepte o asemenea revelaţie fără să se revolte, şi eu m-am revoltat. Dar golul pe care-1 simţeam a rămas, şi am început să mă grăbesc să iau parte la întrunirile adunării.

Lipsisem mai înainte de la un mare număr, slujindu-mă de fiica noastră drept scuză. Dar de acum voiam să asist la ele. Nu era nimeni cu care s-o lăsăm pe Măria, de aceea am luat-o cu noi. în seara aceea, vorbitorul s-a adresat tuturor soţiilor misionarilor, dar mi se părea că nu-mi vorbea decît mie.
La sfîrşitul adunării, i-am zis lui Akitoshi că trebuia să vorbesc cu cel care predicase. Acesta mi-a arătat cu răbdare ce voia Dumnezeu să ştiu eu. Dar mai întîi el m-a lăsat să vorbesc, să-mi deschid inima şi să-i zic ceea ce resimţeam în lăuntrul meu.
I-am zis despre descurajarea pe care o simţeam în faţa incapacităţii mele de a-L sluji pe Domnul aşa cum voiam, de dezamăgirea de a vedea că Akitoshi era departe de a fi atît de perfect cum credeam eu. El s-a supărat auzindu-mă că mă plîng în faţa prietenului nostru. O citeam în privirea lui serioasă. Nu-mi plăcea deloc că trebuie să spun asemenea lucruri în faţa cuiva pe care-1 iubeam atît de profund. Dar trebuia să vorbesc. Nu-mi mai puteam ascunde sentimentele care riscau să se amărască în secret.

Cînd am terminat, prietenul nostru a început să-mi expună Cuvîntul lui Dumnezeu cu atîta grijă, de parcă s-ar fi rdresat unei congregaţii de o mie de persoane. El vorbea rar, ca să-mi dea timpul necesar pentru a savura fiecare frază şi fiecare cuvînt.
„Dumnezeu nu te face responsabilă de ceea ce faci ca soţie", mi-a zis el, „cîtă vreme te supui soţului tău. Voia lui Dumnezeu pentru tine ca soţie şi mamă nu este în primul rînd să cîştigi suflete. El nu te-a chemat să predai la şcoala duminicală în detrimentul datoriilor tale de soţie şi mamă. Este adevărat că Dumnezeu poate să-ţi ceară să faci şi lucrul acesta, dar responsabilitatea ta de bază este să te supui soţului tău".
Deşi fusesem crescută în tradiţia japoneză clasică şi învăţasem cît eram copil că soţul meu va fi într-o zi stăpînul meu, aşa cum tatăl meu fusese cel al mamei mele, nu mi-era uşor să accept lucrul acesta. Convertirea mea nu-mi nimicise dorinţa de independenţă.
„Este posibil ca soţul tău să te descurajeze pentru că nu trăieşte la înălţimea idealului pe care-1 aveai înainte de a te fi căsătorit, dar lucrul acesta n-ar trebui să facă vreo diferenţă în relaţia ta cu el. Dumnezeu
98
doreşte ca tu să-i fi supusă şi să fii o mamă bună pentru copilul vostru. Poţi fi sigură că eşti în voia Lui dacă faci aşa. Dacă nu poţi ieşi cît **ai** vrea ca să aduci mărturie, nu te nelinişti. Dacă ai cu adevărat pe inimă sufletele oamenilor, Dumnezeu va trimite oamenii la tine. El îţi va da foarte multe ocazii de a aduce mărturie pentru El".
Nu eram singura pe punctul de a plînge. M-am uitat la Akitoshi. Ochii lui erau plini de lacrimi. Lacrimi străluceau şi în ochii lui Joseph Carol, prietenul nostru atît de spiritual şi de înţelegător. Simţeam că Dumnezeu Se ocupa de noi, şi ceilalţi o simţeau şi ei la rîndul lor.
„Există cîteva pasaje din Scriptură pe care aş dori să le citeşti", a spus el deschizînd Biblia la al treilea capitol din epistola lui Petru: „Soţiilor, fiţi tot aşa supuse soţilor voştri, pentru ca dacă unii nu ascultă de Cu-vînt, să fie cîştigaţi fără cuvînt, prin comportarea soţiei lor, văzînd felul vostru de a trăi cast şi rezervat" (l.Petru 3:1-2).
Apoi m-a pus să citesc Efeseni 5:22, unde este arătat cum trebuie să fie o femeie.
„Eu - eu n-am înţeles niciodată ce voia Dumnezeu să fac eu", m-am bîlbîit eu.
Lăsînd în jos capul ca să mă rog, mi-am mărturisit greşeala înaintea Domnului. I-am spus cît de rău îmi părea că mă simţisem frustrată pînă la a mă plînge de soţul meu şi a vrea să-1 aduc să facă ceea ce doream eu.
' în timp ce mă rugam, Dumnezeu a îndepărtat toată urîţenia cancerului pe care-1 întreţineam în inimă, şi m-a cuprins o pace minunată. Toată fiinţa mi-a fost inundată de bucurie. începînd din clipa aceea, am avut o altă atitudine faţă de datoria mea ca soţie şi mamă. Găseam bucurie cînd găteam, coseam şi făceam alte treburi gospodăreşti.
După ani de zile, cele două fiice ale noastre urmau să spună că nu mă văzuseră niciodată pîîngînd de amărăciune şi supărare, sau plîngîn-du-mă de vreun alt lucru. Nu am cu ce să mă mîndresc, căci era urmarea schimbării pe care a făcut-o Dumnezeu în viaţa mea în seara aceea, cînd m-am predat în întregime în mîna Lui.
Pastorul Carol îmi spusese că Dumnezeu îmi va trimite oameni cărora să le vorbesc despre El. Mă rugam pentru lucrul acesta, dar **eram**
99
gata să **rămîn în umbră toată viaţa, ocupîndu-mă de casa şi de bebeluşul nostru, dacă aceasta era voia Sa. Cu toate acestea, totul s-a petrecut aşa cum zisese prietenul nostru. Dumnezeu mi-a dat mai multe ocazii de a aduce mărturie decît vreodată înainte.**
Am avut un studiu biblic la noi, care a **dat rezultate foarte bune. Şi oriunde mă duceam prin vecini aveam ocazii să vorbesc despre credinţa mea. Cînd mă duceam la băcănie, dădeam aproape în**

fiecare zi tractate celor pe care îi întîlneam: vînzătorilor de ziare, femeilor, şi din cînd în cînd unui fermier. Oamenii au început să-şi pună întrebări, iar eu le-am putut vorbi despre minunatul nostru Domn.
Urmau să fie alte situaţii care să-mi îngăduie să aduc mărturie despre Domnul şi Mîntuitorul nostru departe de căminul nostru şi de sătucul nostru japonez, dar Dumnezeu nu ne dezvăluise pînă atunci lucrul acesta. El dorea să lucreze în inima mea pînă ce eram gata să fac voia Lui oricare ar fi fost ea.

xn

(m sfîrşit prin a obţine o biserică mică, şi Akitoshi a preluat JÎ7\^responsabilitatea ei pentru cîtva timp înainte ca Dumnezeu să ne cheme la Minobu, la poalele muntelui Fuji. Acest oraş de zece mii de locuitori este un pămînt sacru pentru budişti. întreaga populaţie este profund ancorată în această religie străveche. Totul a pornit de la un preot îmbrăcat cu o robă de culoare galbenă care străbătea satele montane şi marile oraşe acum mai multe secole, predicînd cu putere împotriva guvernului corupt din epoca aceea. Un număr mare de oameni au fost atraşi de curajul şi cinstea lui, şi s-au alăturat sectei budiste pe care o fondase el. Mulţi au dat terenuri foarte întinse şi bani pentru construirea măreţului templu din Minobu ca centru al sectei lor. Astăzi, oraşul întreg, construit pe ceea ce a fost odinioară amplasamentul templului, îl înconjoară ca spiţele unei roţi în jurul butucului, şi pretutindeni au răsărit temple, continuînd ***să atragă pelerini budişti.***
100
Avioane pline de adoratori fideli veniţi din toată ţara aterizează la Minobu. Mulţimi şi mai importante de oameni sosesc cu maşina sau cu trenul. Această regiune constituie unul din locurile de pelerinaj cele mai populare pentru budiştii din Japonia.
Pentru masele de credincioşi ce sosesc regulat în regiune cu trenul, clădirea care adăposteşte singura biserică creştină rămîne neobservată. Ea este ascunsă în spatele gării, într-un loc retras, ca şi cum ar avea un motiv să se ascundă.
Chiar dacă unii pelerini îi aruncaseră o privire şi-şi dăduseră seama despre ce era vorba, puţini se interesaseră de ea. Foarte puţini din locuitorii oraşului erau la curent cu existenţa ei, şi dacă ar fi fost informaţi de prezenţa ei, n-ar fi fost deloc impresionaţi, căci îi dezamăgeşte orice formă de religie.
Turistul budist care soseşte în această mică vale ghemuită între munţi găseşte că Minobu este un oraş frumos, un loc de care îţi aminteşti toată viaţa. Chiar şi vizitatorul nereligios nu întîrzie a fi impresionat de ceea ce vede. Oraşul, a cărui principală industrie constă în găzduirea pelerinilor, oferă un tablou fermecător de tihnă şi pace.
Pentru cei ce locuiesc acolo, Minobu posedă o urîţenie specifică lui. Ei nu văd splendoarea templelor sau farmecul preoţilor zîmbitori, cu capul ras. Ei ştiu că aceştia reprezintă o formă de evlavie, destinată ascunderii adevărului. Ei ştiu că hotelurile, restaurantele şi magazinele de suveniruri aparţin templelor şi că preoţii şi concubinele lor se îmbogăţesc rapid. în plus, ei nu ignoră lupta de moarte care se dă permanent între preoţi, pentru a obţine afacerile cele mai interesante, nici tacticile diabolice pe care le folosesc aceşti aşa-zis oameni sfinţi.
Majoritatea locuitorilor din Minobu privesc creştinismul cu acelaşi dispreţ, de aceea bisericuţa noastră este lăsată în umbră, ignorată de populaţie. Cîţiva bătrîni şi misionari se strîngeau acolo, şi asta era tot.
Akitoshi fusese invitat să predice acolo într-o duminică, la puţin timp după ce Willard Reimer şi soţia lui veniseră să-i înlocuiască pe misionarii precedenţi.
Ei ne întrebaseră în glumă dacă am vrea să mergem să-i ajutăm, deoarece creştinii ceruseră să aibă un pastor. Ei nu erau serioşi, şi noi
101
le-am răspuns pe acelaşi ton. Dar Dumnezeu vorbea. N-a trecut mult timp pînă ce ne-am reîntors

la Minobu şi am aranjat casa pusă la dispoziţia noastră pentru a locui în ea cu mica noastră familie.
Am învăţat multe lucruri în timpul şederii noastre la Minobu. Puţini oameni luau parte la serviciul divin, dar erau nişte creştini excelenţi, într-o seară, pe cînd începeam să pregătesc masa, mi-am dat seama că nu am decît cartofi, şi că nu sunt bani pentru a mai cumpăra altceva. Tot gătind, am început să mă rog. Nu este deloc ceva plăcut să pregăteşti o masă atît de sărăcăcioasă pentru un soţ şi două fetiţe înfometate.
Nu terminasem de curăţat cartofii, cînd a sosit o creştină cu de-ale gurii.
„în după-amiaza aceasta, Dumnezeu mi-a zis să împart cu voi ceea ce aveam", mi-a spus ea. „Tocmai am recoltat orezul şi, cînd am terminat, la voi m-am gîndit prima dată".
Ea şi soţul ei erau relativ săraci, dar ne aducea destulă mîncare pentru a ne permite să aşteptăm sosirea cecului nostru.
Eram de asemenea responsabilii unei alte biserici din acelaşi ţinut. Apoi, după mai mulţi ani, Domnul ne-a făcut să ne întoarcem în suburbia oraşului Tokyo, unde Akitoshi putuse construi o casă.
Ca pretutindeni de altfel, Dumnezeu 1-a folosit totdeauna pe soţul meu într-un mod minunat, şi lucrarea în această nouă regiune a fost la fel de rodnică ca şi în altă parte. Dar am simţit totdeauna că Dumnezeu ne făcuse să ne mutăm chiar în acel moment ca să avem o întîlnire specială, aşa cum îl făcuse pe Filip să se ducă în deşertul Gaza ca să vorbească etiopianului (Fapte 8:26-39).
în această perioadă, Măria şi Rut erau destul de mari pentru a merge la grădiniţă şi la şcoală. De fiecare dată cînd era şedinţă cu părinţii, Akitoshi mă ducea acolo cu motocicleta. Dumnezeu S-a slujit de aceste şedinţe ca să-mi trimită o adolescentă care avea nevoie de ajutor. Şi ea fusese atît de descurajată, încît se aruncase în faţa trenului.
Se întîmplase că Akitoshi era acasă în după-amiaza cînd în faţa casei noastre s-a oprit o maşină şi din ea a coborît o femeie de o anumită vîrstă însoţită de două fete. El a invitat vizitatoarele să intre, iar eu

le-am pregătit nişte perne, întrebîndu-mă de ce veniseră în modestul nostru apartament nişte femei atît de bine îmbrăcate. Ele păreau nervoase şi stînjenite. Doamna n-o slăbea din priviri pe una dintre fete, cea cu privirea tristă, care îi semăna mult. După plecarea lor, Akitoshi a zis că încă nu văzuse pe cineva atît de trist în afară de mine atunci cînd venise pentru prima dată să mă vadă la spital.
Deşi tînăra cu aspectul nefericit încerca să se ascundă înapoia mî-necilor lungi ale kimono-ului ei, am văzut că braţul ei stîng fusese amputat pînă la umăr, iar mîna ei dreaptă dispăruse. Am simţit imediat o mare milă. Lucrul acesta îmi aducea aminte de zilele în care mi-era ruşine şi încercam să-mi ascund infirmitatea.
Mama susţinea conversaţia. După eticheta japoneză, ele erau de neiertat că veniseră în acest mod în vizită, a început ea, dar mai mulţi din prietenii lor le vorbiseră de mine. Deşi le fusese greu să-mi afle numele şi să ne găsească adresa, ţinuseră să vină şi să mă vadă. Fusesem văzută la şcoală, la şedinţele cu părinţii. Iar eu păream aşa de fericită şi de încrezătoare, încît precis c-o puteam ajuta pe Tomiko-san.
„Viaţa a fost aşa de nenorocită pentru Tomiko de atunci - de la accident", a încheiat doamna. „Dar cu siguranţă că-i puteţi veni în ajutor".
Inima mea îl lăuda pe Dumnezeu pentru această ocazie de a-I face cunoscută dragostea, puterea şi modul în care mă călăuzise. Aveam în faţă pe cineva care se confruntase cu aceeaşi dramă ca şi a mea. Cunoş-team tulburarea pe care o simţea Tomiko-san. Trecusem pe acolo.
„Aş fi fericită de această ocazie", am zis eu. întorcîndu-mă spre tînăra fată, i-am pus cîteva întrebări, ca să aflu ce făcuse ca să lupte împotriva infirmităţii.
Buzele îi tremurau, şi mama ei i-a sărit în ajutor.

„Ea nu poate face nimic singură", a exclamat ea pe un ton aproape acuzator. „Eu trebuie să-i dau şi de mîncare".
„Poţi să înveţi să mănînci singură, Tomiko-san", am zis eu.
„Cum aşa?" a întrebat mama. „Ea nu mai are mîini. Trebuie s-o îmbrac, s-o dezbrac şi s-o îngrijesc ca pe un nou născut. Ea nu poate nici măcar să închidă sau să deschidă uşa. Mă ocup de ea zi şi noapte de cînd a părăsit spitalul".
103
„Ştiu că este dificil, dar..."
„Ea este aşa de nenorocită", m-a întrerupt mama. „Am crezut că aţi putea-o ajuta să accepte ce i s-a întîmplat şi să regăsească fericirea şi mulţumirea".
Aş fi dorit mult să le vorbesc despre Isus Cristos şi de ceea ce putea face El pentru fiecare dintre ele, dar Duhul Sfînt nu mi-a dat libertatea s-o fac decît la modul foarte general. Le-am arătat cioturile şi le-am zis cît de tristă şi de nenorocită fusesem, dar cît de fericită eram acum.
Am încercat s-o încurajez pe Tomiko-san. Cînd au plecat, am invitat-o să mai vină la noi. Cîteva zile mai tîrziu, au revenit, şi puţin cîte puţin ne-am împrietenit.
Pentru a putea să înveţe să se descurce singură, aşa cum făcusem eu, trebuia neapărat să aibă proteze. Akitoshi, care ştia totul despre ajutorul guvernamental acordat handicapaţilor, le-a dat lista cu tot ceea ce se putea obţine în acest domeniu. Tomiko-san se grăbea să tragă foloase din aceasta, dar mama ei se împotrivea.
„O să fie examinată, o să i se pună un braţ artificial şi nişte cîrlige", a zis mama. Durerea i se citea pe faţă. „Tocmai de asta mă tem. N-aş putea să suport. Nu, nu vreau aşa ceva".
Akitoshi a fost răbdător, dar perseverent. Cu proteze, Tomiko-san putea să se ocupe de ea însăşi; ea putea chiar să trăiască singură.
„Ar fi prea dureros s-o văd pe Tomiko cu nişte mîini de metal fixate de corp", replica mămica. „De fiecare dată cînd le-aş vedea, mi-ar aminti..."
Cînd ele ne-au vizitat din nou, Akitoshi a îndemnat-o încă o dată s-o lase pe fiica ei să se ducă şi să se informeze despre ajutorul pe care l-ar putea obţine de la guvern. în fine, cînd le-a zis că le va însoţi, ea a acceptat. Deşi tatăl lui Tomiko-san era într-o situaţie financiară foarte bună, era alcoolic şi nu se putea conta pe el. De altfel, din cauza nefericirii aduse de băutură în acest cămin încercase Tomiko să-şi pună capăt zilelor.
La centrul social, funcţionarif au fost înţelegători şi serviabili. Lui Tomiko i s-a pus un braţ artificial fixat de corp printr-un corset rigid. La capătul braţului se găsea un cîrlig. De acum era sarcina ei să urmeze
104
sfaturile elementare care i se dăduseră.
Akitoshi şi cu mine ne întrebam ce puteam face ca s-o ajutăm şi mai mult. Ea era tot aşa de tristă şi de apatică, tot aşa de puţin interesată să înveţe să se descurce singură ca şi prima oară cînd venise la noi.
„Tu nu vei putea face nimic pentru ea cîtă vreme va fi cu mama ei", mi-a zis el. „Ea o împiedică".
Cînd au venit iarăşi în vizită, am încercat să-i trezesc interesul.
„Nu eşti fericită, Tomiko-san? Curînd o să poţi să te piepteni şi să mănînci singură".
Buzele ei au început să tremure.
„Cum aş putea? Nu pot nici măcar să-mi beau ceaiul fără ca mămica să mi-l dea cu linguriţa ca unui bebeluş. Nu pot să fac nimic".
„Tu n-ai nevoie nici de linguriţă, nici să ţi se ducă ceaşca la gură. De ce n-ai folosi un pai?"
Mama ei tocmai voia să răspundă, dar expresia feţei lui Tomiko-san s-a schimbat.
„Nu m-am gîndit niciodată la asta", a zis ea. Am încercat să explic că acum cînd avea o proteză, trebuia să înceapă. Ea avea de luptat ca să facă chiar şi cel mai neînsemnat lucru. Ea trebuia să născocească diferite moduri de realizare a oricărui aspect al fiecărei manevre noi. Nu va fi uşor. Cu siguranţă că va avea de înfruntat atîtea dificultăţi, încît ar trebui să fie hotărîtă să nu se oprească înainte de a şti tot ce-i este necesar pentru a se descurca singură.
Ai fi zis că era pe punctul de a încerca. Exact lucrul acesta îl aşteptam. I-am sugerat să rămînă cîteva zile cu noi. Era planul lui Akitoshi, şi-mi părea bun. Trebuia neapărat s-o despart de mama ei. Deşi tînăra a

fost de acord, mama ei încă nu era convinsă.
„N-am fost niciodată despărţite de cînd a părăsit spitalul", a zis ea, vorbind de parcă Tomiko-san ar fi fost prea tînără sau prea neştiutoare ca să înţeleagă. „Totdeauna am hrănit-o cu linguriţa. în fiecare seară am dezbrăcat-o. Am ajutat-o în toate lucrurile. Mi-e teamă că va fi prea greu pentru dumneavoastră".
Era sigură că nu voi fi în stare să am grijă de fiica ei. Tomiko avea nevoie de ea. Dar n-avea curajul s-o spună deschis.

105
„O să ne descurcăm noi", am asigurat-o eu.
Fără tragere de inimă, a acceptat să ne-o lase pe fiica ei timp de cîteva zile.
„Dar o să aveţi mare grijă de ea, nu-i aşa?" a întrebat ea, cu o figură îngrijorată. „Tomiko este atît de descumpănită. Va trebui să faceţi totul în locul ei".
De îndată ce-a plecat, a început educaţia.
„Trebuie să merg la toaletă", mi-a zis ea.
„O să-ţi arăt cum să faci".
„Dar n-o să pot".
„N-ai încercat niciodată".
Cînd şi-a dat seama că aveam intenţia s-o fac să acţioneze ea, s-a în-spăimîntat.
„Nu! Nu pot! N-am făcut-o niciodată!"
Am încercat s-o conving, dar în zadar. Cu cît vorbeam mai mult, cu atît devenea mai sigură că nu va putea face nimic singură, şi că mama ei era mai puţin crudă decît mine.
Nu-mi plăcea să fiu aşa de dură. Simţeam simpatie pentru această fată care era alături de mine. Cunoşteam spaima pe care o simţea. Dar trebuia s-o conving să acţioneze singură".
„Tomiko-san!" i-am zis ferm. „Nu vorbi aşa! Nu gîndi aşa! Poţi să înveţi să devii independentă. Trebuie să te decizi!"
Era pe punctul de a izbucni în plîns.
„O să merg cu tine şi o să rămîn pînă ce înveţi cum să te descurci. Ştiu că o să reuşeşti".
„Cu astea?" a întrebat ea cu o figură jalnică, ridicînd cîrligele care îi slujeau drept mîini.
încercasem în urmă cu mai mulţi ani să mă ajut de un braţ artificial şi abandonasem, căci era prea greu şi stînjenitor, de aceea o înţelegeam, dar nu voiam să las să se vadă lucrul acesta. Ea se afla la o cotitură hotărîtoare a vieţii ei: ori învăţa să acţioneze singură, ori va fi redusă la o viaţă de dependenţă. Dacă o lăsam acum să abandoneze, pierdea partida. O iubeam prea mult ca s-o las aşa. în tăcere, m-am rugat pentru ajutor şi pentru curajul de a zice şi de a face ceea ce era necesar.
106
107
„Cu astea!" Vocea mea era rece şi impersonală. „Hai!" Nu-mi mai amintesc exact cît timp am petrecut la WC, sau cum am găsit un mijloc care să-i permită să se îmbrace singură, dar ea a reuşit. Dumnezeu mi-a dat răbdare, iar ei i-a dat hotărîre şi încrederea de a-mi urma sfaturile stîngace.
Şi ea a reuşit. „Pot s-o fac!" a strigat ea. „Pot să mă îmbrac singură!" în cealaltă cameră, Akitoshi a auzit-o şi şi-a alăturat rugăciunea de recunoştinţă rugăciunii mele. El se gîndea nu numai la bunăstarea ei fizică şi mintală, ci şi la sufletul ei. S-a rugat de asemenea ca aceasta să fie o ocazie de a o face să cunoască Evanghelia Domnului Isus, ea şi familia ei.
Această primă victorie era exact lucrul de care avea nevoie. încordarea i-a dispărut de pe faţa tristă, iar speranţa a început să strălucească slab în privirea ei. Dacă n-ai fost niciodată complet dependent de alţii, ca adult, nu poţi înţelege bucuria pe care a simţit-o ea că este în stare să facă singură acest lucru mic. Pentru Tomiko aceasta însemna mai mult decît a fi în stare să se îmbrace singură fără ajutor. Infinit mai mult. De la tentativa ei de sinucidere crezuse ceea ce-i spusese mama ei: era descumpănită şi ştia că nu va mai reuşi niciodată nimic. în neliniştea de care era cuprinsă, mama ei încercase s-o consoleze făcînd totul pentru ea. Propria mea mamă ar fi făcut la fel. Ea nu şi-a dat seama că fiica ei ajunsese să se dispreţuiască din cauza neputinţei ei. Ea nu putea decît să ghicească care urma să fie viitorul lui Tomiko. Tot ceea ce putea spera tînăra fată era să fie o povară pentru cei care o iubeau, de unde tristeţea ei.

De acum, exista speranţă.
Pentru prima dată de la accidentul ei, reuşise să se îmbrace singură. Dacă putea face lucrul acesta, putea ia fel de bine să înveţe să se hrănească, să gătească şi să facă menajul ca mine. Ea trebuia să găsească alte metode decît mine, pentru că infirmităţile noastre erau diferite. în loc să accepte pasiv soarta, s-a hotărît să înveţe să facă tot ce fusese în stare să facă înainte de a-şi pierde cele două braţe.
„Tu ai găsit mijlocul să te ocupi de tine însăţi, de casa ta şi de copiii tăi, Yoneko", a zis ea cu entuziasm. „La fel o să fac şi eu".
Şi aşa a şi făcut.
în zilele care au urmat, lucratul împreună cu Tomiko a devenit un joc pasionant. Totul era o provocare, şi ea era sigură că va reuşi. Dacă eşua, reîncepea cu înverşunare.
„Sunt sigură că există un mijloc de a reuşi", zicea ea. „Tot ce-mi rămîne de făcut este să-l descopăr".
Ea m-a întrebat cum să ţină farfuriile ca să le şteargă. Apoi, foarte repede, a adăugat:
„Nu-mi spune! Lasă-mă pe mine să aflu!"
Uneori îi dădeam un sfat, dar rareori era necesar. Atitudinea şi personalitatea ei nu mai erau aceleaşi. Ea s-a debarasat de tristeţea ei ca un fluture de coconul lui, iar fericirea şi bucuria i-au revenit dimpreună cu zîmbetul. „Nu pot" se transformase în „pot". Cu tot entuziasmul unui copil care tocmai a descoperit lumea ştiinţei, ea înfrîngea o dificultate după cealaltă. Cînd mama ei s-a întors plină de teamă după cîteva zile, a fost uluită.
„Nu-mi vine să cred, Tomiko", tot zicea ea. „Nu-mi vine să cred". Ochii îi erau plini de lacrimi, şi timp de cîteva clipe n-a mai putut vorbi.
„Nu ne gîndeam că aţi putea s-o ajutaţi în felul acesta", mi-a zis ea. „Ne gîndeam doar că aţi putea s-o faceţi să-şi accepte infirmitatea şi s-o scăpaţi de tristeţe".
în ziua aceea, am vorbit despre Isus Cristos cu Tomiko şi cu mama ei. Ele au ascultat, dar n-au crezut imediat. Nu este prea simplu pentru japonezi să renunţe la religia strămoşească. Dar înainte ca Dumnezeu să ne călăuzească de la Tokyo la Okinawa ca să preluăm conducerea unei noi biserici, amîndouă deveniseră creştine. Apoi întreaga familie, în afară de tatăl alcoolic, s-a convertit la Isus Cristos.
Cu Tomiko şi familia ei, Dumnezeu ne-a lăsat să întrevedem viitorul şi bucuria pe care ne-o va da ca să-L slujim în lunile şi în anii care urmau. Oricît de ciudat ar putea părea, El mi-a transformat încercarea de sinucidere şi corpul meu mutilat într-o sursă de binecuvîntări. Numai că încă nu ştiam lucrul acesta.

XIII

Oamenii din Okinawa sunt diferiţi de ceilalţi japonezi. Antropologii au propus diverse teorii care trasează originea acestui popor insular, dar majoritatea sunt de acord în a recunoaşte că rădăcinile lor sunt înfipte într-un mare număr de popoare şi-şi amesteca trăsăturile de caracter pentru a forma o naţionalitate distinctă.
Trăsăturile rotunde şi blînde, ca şi ochii care rîd ai polinezienilor, se regăsesc pe feţele de pe străzile oraşului Naha, capitala insulei Okinawa; dar ei nu sunt identici cu tahitienii sau cu celelalte popoare din insulele Pacificului de Sud. Există la ei rămăşiţe din ţăranul voinic din Coreea şi din chinezul inteligent şi ambiţios. Majoritatea japonezilor s-ar înspăi-minta la ideea că sîngele nostru mîndru a contribuit la formarea caracteristicilor locuitorilor din Okinawa, pe care îi dispreţuiesc. Cu toate acestea, este un fapt incontestabil. Omul din Okinawa este un amestec de pohnezian, de chinez şi de coreean.
Majoritatea antropologilor care studiază cultura orientală sf îrşesc totdeauna prin a se duce pe această insulă plăcută. Limba este aceeaşi ca cea a străvechilor scrieri japoneze, ceea ce dă impresia că timpul s-a oprit pe Okinawa. Limba celor care au plecat spre nord s-a schimbat, dar cei care au rămas şi-au păstrat vechiul mod de a vorbi.
Aşa cum am zis deja, majoritatea japonezilor dispreţuiesc oamenii dm Okinawa, la fel cum membrii unei familii bine crescute şi cultivate ar putea sa-şi dispreţuiască părinţii fără şcoală. în timpul exodului lucratorilor spre Hawai şi California, la începutul secolului, ultima recomandare pe care tinerii studenţi au auzit-o din partea părinţilor lor a fost sa nu se căsătorească cu cineva din Okinawa. Un asemenea lucru ar aduce ruşme şi dezonoare întregii familii. Actualmente, prejudecăţile nu mai sunt chiar aşa de mari, dar la

mulţi rămîn aceleaşi concepţii. 'Locuitorul dm Okmawa este considerat ca nefiind la fel de bun, de înţelept şi de onorabil ca japonezul.
Cu toate acestea, la prima lui vizită în această ţărişoară drăguţă, Akitoshi a avut o impresie foarte plăcută. Se ducea acolo o dată pe an,

109

împreună cu directorul Cruciadei Evanghelice din Extremul Orient. Ei vizitau bisericile, predicau şi încurajau creştinii.
„Dacă Dumnezeu mă cheamă din nou să-mi consacru viaţa ca pastor al unei biserici", îmi zicea el cînd se întorcea, „mi-ar place ca aceasta să fie în Okinawa".
Eu nu răspundeam nimic, dar speram ca lucrul acesta să nu se în-tîmple. Măria şi Rut erau fericite şi se adaptaseră bine în şcoala lor, iar în cartier aveau o mulţime de prietene. Akitoshi şi cu mine eram activi pentru Domnul, şi după cît îmi dădeam eu seama, eram la fel de utili aici ca şi în Okinawa. Presupun că majorităţii femeilor le place securitatea pe care o dă un anturaj familiar şi prin urmare se împotrivesc ideii de schimbare. Eram mulţumită să rămîn acolo unde eram. Nu aveam nici un chef să văd Okinawa. Dar eram gata să mă duc dacă aveam certitudinea că Dumnezeu ne chema acolo. Lucrul acesta fusese stabilit cu ani înainte.
Şi efectiv, planul lui Dumnezeu era să ne mutăm din nou. El începea să lucreze în inima lui Akitoshi, fără ca eu să ştiu ceva. La ultima lui şedere în Okinawa, a aflat că una din biserici avea nevoie urgentă de pastor. Membrii se rugaseră pentru lucrul acesta timp de luni de zile, încrezători că Dumnezeu le va trimite pe cel care le trebuia.
Apoi l-au întrebat pe soţul meu dacă avea în plan să ia biserica. El nu le-a dat nici un răspuns pe loc, dar a început să simtă în inima lui o presiune neîncetată pe care învăţase s-o recunoască ca fiind călăuzirea Duhului Sfînt.
Reîntors acasă, s-a rugat cu înflăcărare pentru ca Dumnezeu să-1 călăuzească. Trăisem destul cu el ca să ştiu că-1 tulbura ceva, dar am aşteptat ca el însuşi să mă pună la curent. I-a trebuit mult timp înainte de a-mi împărtăşi această preocupare. Ca Ghedeon, pusese lîna şi aştepta un semn.
Apoi, Dumnezeu i-a dat un verset: „Nu voi M-aţi ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi, şi v-am rînduit să mergeţi şi să aduceţi roadă, şi roadă voastră să rămînă" (Ioan 15:16).
El I-a cerut lui Dumnezeu să-i arate dacă Okinawa era într-adevăr locul unde trebuia să-L slujim făcînd ca cineva să citeze acelaşi verset

110

înainte de o anumită dată. O săptămînă mai tîrziu, i s-a cerut să predice într-o biserică de lîngă noi. La începutul serviciului divin, soţia unuia dintre misionari a adus mărturie. în timp ce povestea nişte în-tîmplări petrecute de curînd, i-au venit lacrimi în ochi.
„Dumnezeu mi-a vorbit cu adevărat în aceste ultime saptămîni prin versetul 16 din capitolul 15 al Evangheliei după loan", a zis ea. „Mergeţi şi aduceţi roadă".
Akitoshi a fost uluit de acest răspuns precis la rugăciunea lui.
„Da, Doamne", a zis el în tăcere în timp ce se ridica să predice. „Mă voi duce".
în seara aceea, mi-a povestit totul. Eu nu aveam siguranţa lui. Lucrul acesta mă tulbura, dar nu părea să-1 deranjeze pe Akitoshi. Eram sfîşi-ată de propriile mele dorinţe personale, ca şi de nesiguranţa mea în ce privea călăuzirea lui Dumnezeu.
„Noi suntem una în ochii lui Dumnezeu", a zis el, „şi noi ne-am consacrat în slujba Sa. Dacă El ne vrea în Okinawa, îţi va da şi ţie convingerea. O să aşteptăm să ne călăuzească".
M-am rugat mult timp, dar nu venea nici un răspuns. Mi se părea că cerul era la fel de închis faţă de rugăciunile mele ca şi faţă de ploaie în timpul celor şapte ani de secetă cînd era Iosif în Egipt. Eram din ce în ce mai nedumerită, dar Dumnezeu începea să acţioneze. Urma să fim puşi curînd în faţa unei decizii care să ne schimbe cursul întregii noastre vieţi.
Creştinii din Okinawa îl cunoşteau pe soţul meu, dar pe mine nu mă văzuseră niciodată. Le-am scris şi le-am propus să ne ducem să-i vizităm cincisprezece zile în decembrie pentru o serie de întruniri. Ei au fost aşa de fericiţi de venirea noastră, încît au luat asupra lor cheltuielile noastre de călătorie. Akitoshi a rămas

multă vreme tăcut după ce le-a citit scrisoarea.
„Tu nu-ţi dai seama ce înseamnă lucrul acesta", a zis el. „Ei sunt săraci. De banii aceştia au nevoie ca să mănînce şi să se îmbrace".
Cînd am ajuns pe insulă, mai mult de doisprezece din ei plecaseră mai devreme de la lucru ca să vină în întîmpinarea noastră. Mi-am dat foarte repede seama de ce îi iubea Akitoshi pe locuitorii din Okinawa, şi

mai ales pe cei din această biserică. Majoritatea erau muncitori foarte săraci, dar faţa lor obosită şi brăzdată de riduri din cauza muncii reflecta dragostea lui Cristos. Toţi îmi cuceriseră inima înainte de sfîrşitul primei saptămîni.
Am aflat că se adunaseră de cîtva timp ca să vadă de cîţi bani puteau face rost pentru întreţinerea noastră dacă Domnul ne călăuzea să venim şi să lucrăm printre ei. Lucrul acesta reprezenta o problemă pentru ei, căci doreau să se îngrijească de nevoile noastre aşa cum voia Dumnezeu.
„Cît veţi da?" au întrebat ei fiecare familie în parte. Ar fi trebuit să zică: Cît puteţi da?
Erau unii care aveau nevoie de tot ceea ce cîştigau pentru a asigura traiul familiei lor.
Suma pe care au strîns-o a fost aşa de mică, încît s-au gîndit că nu pot să ne ceară să mergem la ei. De aceea, s-au adresat din nou aceloraşi oameni ca să vadă dacă nu primesc mai mult.
„Ştim ceea ce este necesar pentru întreţinerea unui pastor în Okinawa", şi-au zis ei. „Noi le vom da ceea ce avem şi ne vom încrede în Dumnezeu pentru restul".
Responsabilii bisericii ne-au zis că puteam locui în casa pe care o foloseau ca biserică. Şi, pe lîngă locuinţă, ei ne vor da echivalentul a cincizeci de dolari americani pe lună. Nu era mult, chiar pentru modestul nostru mod de viaţă.
Tot nu eram sigură că Dumnezeu voia să ne mutăm. Nu prea conta suma de bani pe care o primeam. Experimentasem înde-ajuns fidelitatea lui Dumnezeu ca să ştim că va avea grijă de toate nevoile noastre oriunde am fi. Nu eram tulburată nici de numărul mic de creştini care încercau să păstreze o mărturie. Cine L-a slujit pe Dumnezeu în această parte a lumii se obişnuieşte repede să lucreze cu grupuri mici de oameni şi cu un salariu mic. Nu, neliniştea mea era personală. Am sfîrşit prin a recunoaşte lucrul acesta şi am luptat pe genunchi împotriva lui şi pentru ca Dumnezeu să ne călăuzească.
După prima noastră întrunire în biserică, s-a produs un incident care a vorbit inimii mele. O femeie bătrînă sfrijită şi artritică a venit la

mine şchiopătînd uşor. Cînd i-am cunoscut mai bine pe creştini, am aflat că ea nu avea mai mult de cincizeci de ani, dar păcatul şi asprimile unei existenţe sărace şi nenorocite o îmbătrîniseră într-atît, încît părea să aibă cel puţin optzeci de ani. înainte de a-L primi pe Isus Cristos ca Mîntuitor, fusese vrăjitoare. Ea nu ştia nici să scrie, nici să citească. Cu toate acestea, nu cred că am întîlnit vreodată o femeie atît de consacrată lui Dumnezeu ca ea.
„N-am mulţi bani, doamnă Tahara", a zis ea, „şi nu mai pot lucra din greu. Dar am o grădină bună. Domnul mi-a dat-o. Cînd o să veniţi aici, o să vă aduc multe legume proaspete, şi o să am grijă să aveţi în fiecare zi din ele".
Privindu-i ochii plini de dragoste, am simţit că puteam într-adevăr să-mi dau restul vieţii acestei femei dragi şi celorlalte împreună cu ea. Faptul acesta mi-a vorbit mai mult ca orice altceva. Astfel, ne-am angajat să avem grijă de bisericuţa din Naha, în insula Okinawa. M-am întrebat adesea dacă Akitoshi folosise aceste întruniri speciale ca să mă aducă în Okinawa pentru ca să fiu atinsă de dragostea acestor creştini scumpi.
De îndată ce am fost siguri de instalarea noastră în Naha, creştinii au început să se roage ca să obţină pentru noi un aparat de aer condiţionat, căci aici climatul este cald şi umed în tot timpul anului, iar nopţile nu sunt niciodată răcoroase. Este dificil să te obişnuieşti cu o căldură aşa de nemiloasă, iar pentru mine problema era cu atît mai mare.
Nu observasem niciodată înainte de accident lucrul acesta, dar braţele şi picioarele joacă aproape acelaşi rol în corpul omenesc ca şi sistemul de răcire într-un automobil. Sîngele se răceşte trecînd prin artere şi vene, ceea ce permite suportarea marii călduri. Temperatura mea este totdeauna puţin mai ridicată decît

cea normală pentru că sistemul meu de răcire este defectuos, ceea ce face foarte greu de suportat marile călduri.
Misionarii erau la curent cu problema mea, ca şi cu situaţia financiară a bisericii. Local, nu ni se putea da nici un ajutor financiar. De aceea, misionarii ne-au făcut cadou un aparat de aer condiţionat care a costat două sute optzeci de dolari, Cît I-am mulţumit lui Dumnezeu!
113
înainte de a părăsi Tokyo, dădusem unor prieteni vechiul nostru frigider, maşina de cusut şi cea de spălat. într-adevăr, nu ne gîndeam că vom avea destui bani ca să plătim transportarea acestor obiecte, şi, în plus, nici nu merita osteneala. Dar îmi părea rău, căci mă obişnuisem cu aceste aparate. Dacă le-am fi vîndut, am fi avut cel puţin ceva bani pentru ca să cumpărăm altele.
„Dar ce-o să facem?" i-am zis eu soţului meu. Mă vedeam încercînd să păstrez mîncarea într-un climat cald, umed şi semi-tropical fără frigider, să spăl rufe fără maşină de spălat şi să încerc să cos pentru fetiţele mele aflate în plină creştere fără maşină de cusut.
„O să ne ajute Dumnezeu".
Ştiam că Dumnezeu intervenise în ajutorul nostru cu alte ocazii şi învăţasem să am încredere în El. Cu toate acestea, El avea o lecţie să-mi dea. El urma să răspundă nevoilor noastre, dar a permis să fac ceea ce mi se părea a fi un sacrificiu şi să scap de temerile mele. Atunci a intervenit El.
Timp de mai multe luni, în Okinawa, m-am descurcat fără aparatele aproape indispensabile unei gospodării. Apoi, una din celelalte biserici din Naha a primit vizita unui preot militar protestant american, comandantul Hathaway, care a fost tradus de Akitoshi. El a devenit curînd un mare prieten pentru noi. De Crăciun, ne-a adus un frigider, o maşină de spălat automată şi alte cîteva aparate mai mici... Ele mergeau mult mai bine decît cele de care ne despărţisem noi. Din nou, Dumnezeu îmi arăta că nu trebuia să ne neliniştim, căci El avea grijă de noi.
Nu voi uita niciodată sosirea noastră în Okinawa. Toată biserica venise să ne întîmpine. Ne gîndeam că unii ne vor însoţi pînă la vechea căsuţă, dar s-au făcut nevăzuţi.
Apoi am ajuns acasă şi am intrat. în clipa în care s-a deschis uşa, am înţeles motivul dispariţiei lor neaşteptate. Interiorul vechii case fusese complet refăcut. Tapetul era nou, iar pe pămînt erau rogojini noi de stuf. Pe masă ne aştepta o mîncare copioasă.
„Ştiam că o să vă fie foame", ne-au zis zîmbind cîteva doamne din biserică. „De aceea, v-am pregătit în mare grabă cina".
Şi această atmosferă a fost cea din cei patru ani pe care i-am petrecut
114
la Okinawa. Aceşti creştini dragi se gîndeau neîncetat să ne facă bucurie şi ne-au făcut viaţa foarte plăcută. Uneori, ei făceau pentru noi asemenea sacrificii, încît aveam aceeaşi impresie ca David, cînd tovarăşii lui fideli şi-au riscat viaţa ca să-i aducă apă din fîntîna lui favorită. Şi ei acţionau astfel în principal din cauza dragostei lor pentru Isus Cristos.
La sosirea noastră în capitala insulei Okinawa, care numără trei sute de mii de locuitori, erau cincisprezece sau douăzeci de creştini, fără a-i număra pe copii. Cînd am plecat, după patru ani, şcoala duminicală număra o sută cincizeci de copii, iar numărul membrilor bisericii se dublase. Dumnezeu îi binecuvîntase şi financiar: ei reuşeau să-şi întreţină pastorul şi familia lui, precum şi, parţial, nişte tineri care studiau la şcoala biblică. Ei erau tot săraci, şi trebuiau să facă tot sacrificii mari ca să-şi îndeplinească angajamentele, dar Dumnezeu continua să lucreze printre ei.
în timp ce eram încă în Japonia, Akitoshi a făcut cunoştinţă cu directorul japonez al Cruciadei Literaturii Creştine (C.L.C.). El ştia că se distribuia literatură în Okinawa şi era interesat de lucrul acesta, S-ar fi putut face mai mult, cu condiţia ca să fie acoperite cheltuielile de către credincioşii japonezi. într-adevăr, nimic nu era prevăzut pentru Okinawa în bugetul acestei organizaţii mondiale. Alţii şi-au luat responsabilitatea strîngerii fondurilor, dar nu era nimeni care să scrie broşurile. Akitoshi s-a dus la cîţiva oameni care ar fi putut face această lucrare.
„De ce nu scrii tu însuţi o broşură?" l-am întrebat eu.
„Mi se pare că ar trebui s-o fac".
Nu ştiam că scria aşa de bine, sau poate că Dumnezeu 1-a călăuzit în mod special, dar broşura a fost bine

primită de populaţie. N-a fost prea dificil s-o distribuim, nici să trimitem cursuri prin corespondenţă, dar cu corectatul era altceva. Cei ce ar fi putut îndeplini această lucrare erau aşa de ocupaţi, încît le era imposibil s-o facă.
„Ce să facem?" m-a întrebat Akitoshi.
Aveam impresia că-i venise o idee.
„Şi noi suntem ocupaţi", i-am reamintit.
„Dar aceste cursuri constituie esenţa proiectului".
115
Cînd am început să ne rugăm ca Dumnezeu să-mi ^ pUterea şj timpul necesar pentru a corecta cinci sau şase sute de cu^ urj jn respondenţă, mi s-a părut că El ar fi trebuit să-mi 1™%,^^ durata zilelor mele, cum a făcut-o pentru Ezechia (2.Regi 20:8-1^ ^j m-j^ să adaug această lucrare celorlalte preocupări ale mele. E\eş'i El n-a poruncit soarehii să se oprească din drumul lui, efectul a fo^st aceiaşj ^m putut să corectez cursurile prin corespondenţă, şi am g^s}t în aceasta multă bucurie. Este minunat să vezi ce se poate face cîncy te căiău^cte Dumnezeu.
Măria şi Rut au avut de întîmpinat mult mai multe dificultăţi ca să se adapteze în Okinawa decît Akitoshi şi eu. Şcolile pe c^re je frecven. taseră ele în Japonia fuseseră excelente. Chiar copiii din c*ejе maj sarace familii erau curaţi, respectuoşi şi ascultători. Profesori^ erau ^^ • corecţi.
în Okinawa, ele erau şocate văzînd cîţi din colegii jor veneau la şcoală cu hainele murdare, cu mîinile şi cu feţele negre. Modul vulgar şi bădăran de a vorbi, ca şi indisciplina care domneau în^ timpul orelor de clasă le tulburau profund.
Cît despre profesori...
într-o zi, Măria s-a întors acasă pHngînd. Era un copil cu ji sibilă.
„Ştii ce-a zis învăţătorul astăzi unuia dintre băieţi, Dacă faci din nou, te omor". Ea şi-a ridicat spre mine lacrimi.
„Crezi că o va face într-adevăr?"
Ea încă nu auzise vreodată aşa ceva, şi mai ales din gi^ra unui profe-
A zis: în
sor.
Cît despre Rut, ea se confrunta cu o problemă şi mai mare. Era în clasa ei un băiat care o necăjea permanent. în fiecare zi găsea noi mijloace ca s-o umilească. O trăgea de păr sau îşi bătea joc de ea în faţa colegilor. îi lua ghiozdanul şi-1 deschidea arătînd vesel celorialţi^ băieţi conţinutul lui, sau îi lua caietul de teme şi nu voia să i-1 rPa* °ea inaP°1-în cele din urmă, ea n-a mai putut suporta şcoala.
Ne-a. fost greu să înţelegem schimbarea care interver»'se cea mai
116
117
mică dintre fetele noastre! Totdeauna îi plăcuse să meargă la şcoală, dar acum nu mai voia. Mai întîi nu ne-a spus motivul. Apoi, după ce-am îndemnat-o să vorbească, a sfîrşit prin a ne povesti totul. După ce s-a rugat, Akitoshi s-a hotărît să se ducă să stea de vorbă cu profesorul, şi s-au luat măsuri ca s-o treacă pe Rut în altă clasă.
Cu toate acestea, înainte de a se produce schimbarea, a intervenit Dumnezeu. Problema s-a ivit în timpul cultului nostru familial, şi Rut a recunoscut că nici ea nu acţionase bine.
„Niciodată n-am încercat cu adevărat să fiu drăguţă cu el", a zis ea. „Sunt sigură că nu m-am purtat cu el aşa cum ar vrea Isus".
„Poate că aceasta este problema", a zis Akitoshi. „Poate că acest băiat vrea să fie prietenul tău şi acţionează în felul acesta ca să-1 remarci".
Rut nu înţelegea prea bine; de aceea, Akitoshi i-a zis că, deşi el nu se purta prea frumos, ea trebuia totuşi să-1 iubească. A doua zi, ea s-a dus la el şi i-a spus că-i părea rău că nu fusese mai drăguţă cu el.
Atunci s-a schimbat întreaga atitudine a băiatului.
„Am făcut toate astea pentru că voiam să fim colegi buni", a zis el, / „căci eu nu am prieteni".
/
Şi de atunci n-a mai necăjit-o niciodată.

Sunt sigură că Rut şi sora ei n-au ajuns niciodată să prefere şcoala din Okinawa celei din Japonia, dar au învăţat să accepte situaţia şi să se înţeleagă cu cei care nu erau de părerea lor.
Revenit în Japonia, un oarecare Ken Anderson, producător de filme creştine, încerca să găsească un japonez creştin interesat de producerea benzilor sonore destinate filmelor de evanghelizare. La vremea aceea el nu auzise niciodată vorbindu-se despre noi, şi nici noi nu-1 cunoşteam, dar Dumnezeu acţiona. El era pe punctul de a-1 face pe Akitoshi şi pe mine să intrăm într-o lucrare total diferită, care urma să ne conducă pînă în Statele Unite şi să fie de folos pretutindeni unde se vorbeşte japoneza. Era lucrarea pe care Dumnezeu o pregătise pentru noi din clipa cînd ne atinsese inima şi ne adusese la El.

XIV

Ren Anderson era dezamăgit de reacţia creştinilor din Japonia. Le plăceau filmele şi se gîndeau că ar fi de folos să le traducă în japoneză, dar costul operaţiei îi înspăimînta. Extrem de conservatori, ca totdeauna în domeniul financiar, nu credeau că este posibil să găsească bani. Nici unul din ei nu voia să încerce.
La sfîrşit, Anderson a venit în Okinawa unde a intrat în contact cu directorul provizoriu al unei staţiuni misionare radiofonice şi i-a împărtăşit dorinţa lui. Acesta, numit Austin, a acceptat să formeze un grup, şi Akitoshi a fost unul dintre ei.
Dumnezeu îl pregătise pe soţul meu pentru această întrunire. De cîtva timp, un anumit sentiment de jenă pusese stăpînire pe el. îi iubea în continuare pe oamenii din biserica noastră şi îi plăcea să predice, dar începea să se întrebe dacă Dumnezeu nu avea cumva păstrat pentru noi ceva complet diferit. Ne rugasem amîndoi cu privire la aceasta, dar n-am spus nimic Măriei şi lui Rut. Nu voiam ca ele să se gîndească la o mutare înainte de a fi total siguri de lucrul acesta.
Cu toate acestea, nu ne îndoiam că ora lui Dumnezeu venise pentru noi atunci cînd Akitoshi s-a dus la staţia de radio pentru a-1 întîlni pe domnul Anderson şi a vedea filmele. Americanul i-a întins cartea de vizită unde se aflau cîteva cuvinte imprimate în partea de sus:
„Dacă nu sunt eu, atunci cine? Dacă nu acum, atunci cînd?"
Aceste două fraze au lucrat la conştiinţa soţului meu, şi gîndul nu 1-a părăsit în zilele care au urmat. Apoi, în cele din urmă, Dumnezeu le-a folosit ca să ne îndemne să părăsim Okinawa şi să ne ducem într-un loc necunoscut, printre oameni necunoscuţi, de cealaltă parte a Pacificului.
Cei care se adunaseră la staţia de radio ca să vadă filmele au fost profund emoţionaţi de ele şi şi-au dat repede seama cît de utile ar fi ele ca să aducă suflete la Cristos. După nu prea multe întrebări, majoritatea fiind puse de Akitoshi, credincioşii japonezi adunaţi în mica sală au simţit dorinţa aprinsă de a poseda filme bune traduse în limba noastră.
Cu toate acestea, Akitoshi n-a înţeles bine scopul întrunirii. El credea că domnul Anderson căuta să angajeze oameni. El nu ştia ce încerca acest

american bondoc să facă pe îngă obţinerea unor benzi sonore şi simţea puternic că trebuia ca el să mă vadă, fără să-şi dea seama de ce.
„Yoneko are să vă povestească o istorie minunată, cred că ar trebui s-o ascultaţi", i-a zis el.
Anderson a fost politicos, dar evaziv şi rezervat. A acceptat să mă întîlnească şi să-mi asculte istoria, dar interesul lui nu era profund. Nu voia să~mi dea speranţe false. Mai tîrziu, în adunări publice din America, l-am auzit dînd propria lui versiune a faptelor.
„Cînd mi-a zis Andy, m-am întrebat cum să fiu amabil, şi în acelaşi timp să nu-i dau prea multă speranţă. Pretutindeni unde mă duc, oamenii vin la mine cu istorii care, după părerea lor, ar face filmele cele mai senzaţionale de la ‚Ben Hur' şi ‚Cele zece porunci' încoace. -Ei au totdeauna o istorie minunată, cu adevărat extraordinară pe care să ţi-o povestească!
Şi în general este o istorie minunată - pentru ei. Din nefericire, sunt necesare nişte elemente care să ţină publicul cu sufletul la gură, care să comunice o anumită emoţie, dacă este necesar ca istoria aceea să ducă la un film bun. De aceea, aproape totdeauna, tremur atunci cînd nişte străini se apropie de mine. Şi mă gîndeam că şi Andy e unul din ei. M-am dus la ei ca să aud ceea ce

credeam că este o povestire mai degrabă plicticoasă a vieţii soţiei lui. în realitate, era una din istoriile cele mai pasionante pe care le-am auzit vreodată".
Nu ştiam ce gîndea atunci cînd a venit la noi ca să ia ceaiul. Din fericire, căci dacă aş fi ştiut, aş fi fost prea puţin dispusă să-mi împărtăşesc experienţele. Dar Dumnezeu voia ca istoria mea să fie povestită, şi de aceea 1-a adus la noi pe Ken Anderson.
Nu-i voi uita niciodată privirea, pe măsură ce soţul meu îi traducea. Ochii îi străluceau, şi el se apleca înainte ca să nu piardă nici un cuvînt din povestire.
„De necrezut", murmura el. „Fantastic".
Nu zic asta ca să mă laud, dar aceasta a fost reacţia lui.
Cînd am terminat, hotărîse deja că istoria oferea mari posibilităţi pentru un film. Nu ştiam dacă trebuia să ne bucurăm de lucrul acesta, sau nu. Nu ne lăsa să sperăm prea mult în privinţa rezultatului final al
119
proiectului. Nu ştia dacă va reuşi să trezească destul interes pentru a-1 realiza.
A scris un scurt rezumat al istoriei mele, 1-a multiplicat şi 1-a trimis concesionarilor. Reacţia lor a fost departe de a fi încurajatoare. Se gîn-deau că era interesant, dar se întrebau de utilitatea de care se putea bucura într-o biserică americană. Un an mai tîrziu, un medic creştin care lucra în India a furnizat fondurile necesare producerii filmului „Yoneko".
Dar înainte de aceasta, Akitoshi se angajase temeinic în organizaţia internaţională „International Films". El tradusese în japoneză banda sonoră a două filme. Cu cît lucra mai mult, cu atît avea convingerea că trebuia să se angajeze ca salariat în această lucrare. Cînd am fost siguri că acesta era planul lui Dumnezeu, el a convocat o întrunire cu cinci sau şase prezbiteri ai bisericii din Okinawa. Aceştia nu ştiau nimic despre proiec- tele noastre, şi vestea i-a uluit, dar au acceptat-o admirabil de bine.
„Ştiu că Dumnezeu v-a binecuvîntat dîndu-vă daruri deosebite, Ta-hara-sensei", a zis unul dintre ei. „Interesul nostru principal nu este să creştem numărul membrilor bisericii noastre. Noi dorim să lucrăm cu toată lumea pentru ca nişte suflete să fie mîntuite".
„Avem nevoie de un pastor pentru biserica noastră", i-a zis altul, „dar sunteţi liber să plecaţi. Noi credem că Domnul vă cheamă, şi nu vrem să vă reţinem".
înainte de plecarea noastră, ne-au zis că ar dori să ne susţină financiar, dar că le lipseau mijloacele. Noi ştiam bine lucrul acesta. Ei făcuseră deja mai mult decît erau în stare.
„Veţi fi misionarul nostru ca în filmele creştine", i-a zis un bătrîn lui Akitoshi. „Noi vă vom susţine prin rugăciunile noastre".
După ce s-a hotărît să ne angajeze în această lucrare, Ken Anderson i-a cerut soţului meu să-1 însoţească ca tehnician într-o călătorie în Vietnam, ca să filmeze „împăciuitorii".
„Nu pot să te plătesc, Andy", a zis el. „Bugetul nu prevede tehnician de sunet, dar o să-ţi asigurăm cheltuielile de călătorie şi de subzistenţă". Akitoshi a lipsit o lună. Educaţia lui cinematografică începuse.
120
Cînd a venit timpul să filmeze „'Vbneko", ne-am luat rămas-bun de la biserica noastră şi am părăsit Okinawa. A fost una din cele mai triste zile din viaţa noastră.
„O să ne întoarcem", ziceam noi prietenilor noştri ca să-i mîngîiem şi să le oprim lacrimile. Dar fiecare ştia că nu va mai fi niciodată acelaşi lucru.
Cînd filmul a fost turnat şi n-a mai rămas decît montajul, Ken An-derson ne-a întrebat dacă ne-ar plăcea să ne ducem în Statele Unite ca să lansăm „Ybneko", să învăţăm mai multe lucruri despre arta turnării şi să creştem cercul lucrării noastre misionare.
Eu aş fi preferat să rămîn în Japonia, dar ştiam că de data aceasta nu era nici o îndoială în privinţa

călăuzirii Domnului. De aceea, încă o dată, ne-am angajat într-o nouă lucrare şi am plecat într-o ţară nouă. Ne-am lansat în lucrarea pentru care ne pregătise Dumnezeu: să producem filme creştine destinate Japoniei.
Am aflat repede că „Yoneko" urma să aibă o lucrare mult mai întinsă decît ceea ce crezusem noi. în Japonia, unde sinuciderea este totdeauna o problemă, mai ales printre tineri, filmul a fost foarte bine primit. Tineri descumpăniţi, care intenţionau să-şi pună capăt zilelor, ca şi mine, şi-ar recăpătat interesul pentru viaţă cînd au văzut filmul. Inimi înfometate au fost hrănite şi suflete au fost mîntuite.
în America, am fost fericiţi să vedem reacţiile pe care le-a suscitat filmul. De obicei, dădeam filmul, apoi vorbeam eu, şi Akitoshi mă traducea. Am văzut mulţi oameni devenind creştini, şi ne-am făcut mulţi prieteni americani.
Acum ne-am întors în Japonia, şi Akitoshi lucrează pentru compania Filmelor Internaţionale. Privim viitorul cu încredere, ştiind că Dumnezeu are în vedere orizonturi mai largi şi o slujbă încă şi mai importantă pentru noi. Ce recunoscătoare îi sunt că m-a iubit destul ca să mă împiedice să mă distrug, că m-a condus la Cristos şi că m-a făcut să mă consacru total în slujba Sa.
De aceea nu m-au văzut fiicele noastre plîngînd vreodată din cauza a ceea ce mi s-a întîmplat. Dacă nu m-aş fi aruncat înaintea trenului în seara aceea, în gara din Shinjuku, probabil că nu mi-aş fi pus niciodatăîncrederea în Isus Cristos ca să fiu mîntuită.
Acesta este motivul pentru care am devenit persoana prezisă **de** prenumele meu. Din cauza lui Dumnezeu, a călăuzirii şi **îndrumării** Sale atente şi iubitoare sunt eu **Yoneko,** copilul orezului, **copilul fericirii**